

**Księga Systemu Zapewnienia Jakości
Kształcenia
na Wydziale Nauk o Zwierzętach
i Biogospodarki
Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie**

SPIS TREŚCI

I.	PREZENTACJA WYDZIAŁU	3
1.1.	Logo Wydziału.....	3
1.2.	Historia i charakterystyka Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki	3
II.	STRATEGIA ROZWOJU WYDZIAŁU NAUK O ZWIERZĘTACH I BIOGOSPODARKI NA LATA 2019-2030	6
2.1.	Misja Wydziału	6
2.2.	Cele strategiczne Wydziału.....	6
2.3.	Baza dydaktyczno-badawcza	8
III.	POLITYKA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA.....	9
3.1	Wydziałowa Komisja do Spraw Jakości Kształcenia	9
3.2	Kompetencje wydziałowych organów decyzyjnych w sprawach projakościowych	9
3.3	Polityka jakości kształcenia na Wydziale.....	9
3.4	Akredytacje.....	10
IV.	KSZTAŁCENIE I PROCES DYDAKTYCZNY	10
4.1	Baza dydaktyczno-badawcza.....	10
4.2	Polityka kadrowa	13
4.3	Promocja Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki	13
4.4	Etyka studentów i nauczycieli akademickich w dydaktyce	14
4.5	Studia wyższe I i II stopnia	14
4.6	Rady programowe kierunków studiów	14
4.7	Opis kierunków studiów	17
4.7.2.	Kierunek: Hipologia i jeździectwo.....	27
4.7.3.	Kierunek: Behawiorystyka zwierząt	38
4.7.4.	Kierunek: Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności.....	48
4.7.5.	Kierunek: Bezpieczeństwo i higiena pracy.....	59
4.7.6.	Kierunek: Doradztwo w obszarach wiejskich.....	69
4.7.7.	Kierunek: Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana	74
4.7.8.	Kierunek: Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka	79
4.7.9.	Kierunek: Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia	86

4.7.10.	Kierunek: Equine management and care.....	92
4.7.11.	Kierunek: Animal Science and Dairy Production.....	99
4.7.12.	Pszczelarstwo w agroekosystemach	106
4.8.	Studia podyplomowe i kursy.....	112
4.8.1.	Analityka, Bezpieczeństwo i Certyfikacja Żywności	113
4.8.2.	Genetyka Sądowa	115
4.8.3.	Analityka Laboratoryjna w Ochronie Środowiska	117
4.9.4.	Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie	120
5.	ORGANIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO	125
5.1.	Rekrutacja.....	125
5.2.	Zajęcia dydaktyczne.....	125
5.3.	Praktyki studenckie	126
5.4.	Proces dyplomowania	126
5.5.	Koła naukowe	126
1.	Instrukcja weryfikacji efektów uczenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.	127
2.	Instrukcja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.....	130
3.	Instrukcja gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki	132
4.	Instrukcja przeprowadzania hospitacji na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki ..	134
5.	Instrukcja zapewnienia jakości kadry dydaktycznej Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP W Lublinie.....	137
6.	Instrukcja przeprowadzania ankietyzacji Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki ...	139
7.	Instrukcja okresowej weryfikacji procedur /instrukcji/ zasad na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.....	142
8.	Instrukcja oceny bazy materialnej i dydaktycznej Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.....	143
9.	Instrukcja oceny praktyk programowych Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki ...	145
10.	Instrukcja procesu dyplomowania na studiach realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki	146
10.1.	Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w roku akademickim 2020/2021 w formie tradycyjnej	150
10.2.	Wniosek o egzamin dyplomowy w formie tradycyjnej	152
11.	Instrukcja oceny jakości prac dyplomowych i ich recenzji na studiach realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki	153
12.	Instrukcja przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.....	159

I. PREZENTACJA WYDZIAŁU

1.1. Logo Wydziału

Logo	
Wydział	Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki
Władze	Dziekan: Prof. dr hab. Joanna Barłowska

1.2. Historia i charakterystyka Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki (pierwotnie Zootechniczny) powstał 1 września 1953 r., jeszcze w strukturach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, jako trzeci zajmujący się naukami rolniczymi – obok Wydziału Rolnego i Weterynaryjnego. W skład jego weszły 4 katedry tzw. „pionu produkcji zwierzęcej”, wyłączone z Wydziału Rolnego UMCS. Były to: Katedra Zoologii (1944 r.), Katedra Ogólnej Hodowli Zwierząt (1945 r.), Katedra Fizjologii i Żywienia Zwierząt (1945 r.) oraz Katedra Szczegółowej Hodowli Zwierząt (1945 r.), w ramach której w 1952 r. powołano 2 zakłady: Hodowli Bydła oraz Hodowli Koni i Owiec. 1 września 1955 roku, już po powstaniu Wyższej Szkoły Rolniczej włączono do Wydziału Katedrę Zoohigieny, która uprzednio funkcjonowała w strukturze Wydziału Weterynaryjnego.

W ciągu ponad 65 lat istnienia Wydział ulegał wielu przekształceniom, dostosowując ofertę naukową i edukacyjną do potrzeb rynku. W trakcie swojej historii przeszedł w strukturze wiele reorganizacji. W roku 1998 zmieniono nazwę Wydziału z Zootechnicznego na Biologii i Hodowli Zwierząt, w 2016 r. na Wydział Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki (Uchwała Senatu 22/2015-2016 z dnia 22.01.2016, a z dniem 1 września 2019 r.), a 1 września 2019 r. na Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki (Uchwała Senatu 57/2018-2019 z dnia 26.04.2019). Ostatnia zmiana nazwy Wydziału podyktowana była faktem utworzenia z dniem 1 września 2019 r. Wydziału Biologii Środowiskowej, w struktury którego weszły dwie jednostki organizacyjne z Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki (Katedra Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów oraz Katedra Zoologii i Ekologii Zwierząt). Fakt ten nastąpił w wyniku wieloletnich działań kolejnych władz Wydziału, które dbały o kształcenie kadry, nie tylko w dyscyplinie zootechnika, ale także w dyscyplinie technologia żywności i żywienia i w dziedzinie nauk biologicznych. Efekty tych działań pozwoliły w 2018 r. złożyć Dziekanowi Wydziału – prof. Joannie Barłowskiej wniosek do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów o prawa doktoryzowania w dyscyplinie biologia. Decyzją tej Komisji z dnia 28 stycznia 2019 r. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie (biorąc pod uwagę również kadre przypisaną do dyscypliny biologia z innych wydziałów) uzyskał prawa nadawania stopnia doktora nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki

biologiczne. Pozwoliło to JM Rektorowi Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie – prof. dr hab. Zygmuntoowi Litwińczukowi podjąć inicjatywę utworzenia nowego wydziału – Biologii Środowiskowej. Obecnie w skład struktur Wydziału wchodzi 2 instytuty i 7 katedr.

Struktura Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki – stan na 1.06.2021 r.		
Lp.	Jednostka organizacyjna Wydziału	Jednostki podległe
1.	Dziekanat WNoZiB	
2.	Instytut Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej	• Pracownia Zoopsychologii • Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman • Zakład Doskonalenia Zwierząt i Drobiarstwa • Zakład Genetyki Ogólnej i Molekularnej • Zakład Pszczelnictwa
3.	Instytut Żywienia Zwierząt i Bromatologii	• Pracownia Analizy Pasz i Materiału Biologicznego • Zakład Bromatologii i Fizjologii Żywienia • Zakład Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa
4.	Katedra Hodowli Zwierząt i Doradztwa Rolniczego	• Pracownia Doradztwa Rolniczego • Zakład Hodowli i Biotechnologii Świń • Zakład Hodowli Małych Przeżuwaczy i Stacja Badawcza im. Prof. T. Efnera
5.	Katedra Hodowli i Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła	• Pracownia Ekologicznej Produkcji Żywności Pochodzenia Zwierzęcego
6.	Katedra Oceny Jakości i Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych	• Zakład Bezpieczeństwa Żywności i Produktów Regionalnych • Zakład Instrumentalnej Analizy Żywności • Zakład Towaroznawstwa i Przetwórstwa Surowców Zwierzęcych
7.	Katedra Biochemii i Toksykologii	• Pracownia Biochemii Analitycznej
8.	Katedra Etologii Zwierząt i Łowiectwa	• Zakład Behawioru i Dobrostanu Zwierząt • Zakład Etologii Zwierząt • Zakład Gospodarki Łowieckiej
9.	Katedra Higieny Zwierząt i Zagrożeń Środowiska	• Zakład Mikrobiologii i Biologii Rozrodu • Zakład Zagrożeń Zawodowych i Środowiskowych
9.	Katedra Hodowli i Użytkowania Koni	• Ośrodek Jeździecki

Na Wydziale zatrudnionych jest łącznie 133 osoby, w tym 98 nauczycieli akademickich, 29

pracowników inżynieryjno-technicznych i 6 pracowników z obsługi. W grupie nauczycieli akademickich, 75 zatrudnionych jest na etatach badawczo-dydaktycznych, a 23 na dydaktycznych. Wśród pracowników badawczo-dydaktycznych jest 24 profesorów (tytuł naukowy), 17 profesorów uczelni, 3 adiunktów ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 23 adiunktów ze stopniem naukowym doktora, 2 asystentów ze stopniem naukowym doktora i 6 asystentów ze stopniem zawodowym magistra. Wśród pracowników zatrudnionych na etatach dydaktycznych jest 1 profesor, 7 profesorów uczelni i 15 adiunktów ze stopniem naukowym doktora (10.03.2021 r.).

Według obecnie obowiązującego Statutu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (wprowadzony uchwałą nr 88/2018-2019 z dnia 11 czerwca 2019 roku ze zmianami przyjętymi Uchwałą nr 12/2020-2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 18 grudnia 2020 r.) wydział jest jednostką organizacyjną powoływaną do realizacji zadań w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej. Według tegoż Statutu wydział może być utworzony, jeśli spełnione zostaną łącznie następujące warunki:

- 1) co najmniej jedna z dyscyplin naukowych, która będzie przypisana do tego wydziału ma uprawnienia do nadawania stopnia doktora;
- 2) co najmniej 12 nauczycieli akademickich zatrudnionych na stanowisku profesora lub profesora uczelni, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy, reprezentujących specjalności wchodzące w zakres kierunków studiów, które będą prowadzone na tym wydziale, będzie tam zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy;
- 3) wydział będzie realizował co najmniej jeden kierunek studiów.

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki spełnia wszystkie te trzy warunki, gdyż przypisana jest do niego dyscyplina naukowa zootechnika i rybactwo, która ma uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego, zatrudnionych jest 48 nauczycieli akademickich na stanowiskach profesora lub profesora uczelni, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy oraz Wydział realizuje obecnie 12 kierunków studiów. Najstarszym kierunkiem studiów, powołanym na początku istnienia Wydziału jest Zootechnika. Kolejne kierunki studiów powstały w ostatnim dziesięcioleciu, wychodząc naprzeciw potrzebom rynku pracy. Są to: Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP) powołany w 2010 r. Bezpieczeństwo żywności – w 2011 r., Hipologia i jeździectwo (2012), Behawiorystyka zwierząt (2013), Doradztwo w obszarach wiejskich (2014), Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności – II° (2015), a I^o (2017). W 2017 r. powstały dwa kolejne kierunki studiów: Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana oraz anglojęzyczny – Equine Management and Care. W 2018 r. powstała specjalność w języku angielskim (Horse Osage) na II stopniu kierunku Hipologia i jeździectwo. W 2019 r. powstały dwa kolejne kierunki studiów, tzn. Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia (I^o) oraz anglojęzyczny – Animal Science and Dairy Productions (I^o), a w 2020 r. kierunek studiów Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka (II°) i Pszczelarstwo w agroekosystemach (I^o).

Na Wydziale uruchomione są również 4 kierunki studiów podyplomowych, które uzupełniają ofertę kształcenia, dając równocześnie alternatywę podnoszenia kompetencji zawodowych.

Młoda kadra Wydziału dostosowując swoje kompetencje do nowopowolywanych kierunków studiów poszerza i rozwija swoje zainteresowania naukowe, głównie w dziedzinie nauk rolniczych, tzn. w dyscyplinie zootechnika i rybactwo oraz technologia żywności i żywienia. Aby zapewnić wysoką jakość kształcenia, w realizacji zajęć na niektórych kierunkach studiów biorą udział również osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Wydział podlega ocenie jakości kształcenia prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie

wyższym i nauce (Dz. U. z 2018r. poz. 1668, z późn. zm). W latach 2016-2018 Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadzała ocenę programową na kierunkach studiów: Zootechnika, Bezpieczeństwo żywności, Hipologia i jeździectwo, Behawiorystyka zwierząt, Bezpieczeństwo i higiena pracy oraz Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności. Wszystkie te kierunki studiów uzyskały ocenę „pozytywną”.

II. STRATEGIA ROZWOJU WYDZIAŁU NAUK O ZWIERZĘTACH I BIOGOSPODARKI NA LATA 2019-2030

2.1.Misja Wydziału

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, jako jednostka afiliowana przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, nakłada sobie podobne cele i wartości jakie zawarte są w misji całej Uczelni w zakresie realizacji działalności naukowej i dydaktycznej.

Zasadnicze cele to:

- prowadzenie badań naukowych w zakresie szeroko rozumianej biologii, hodowli i użytkowania zwierząt z zapewnieniem ich dobrostanu oraz wysokiej jakości produktów od nich pozyskiwanych, a także wpływie produkcji zwierzęcej na środowisko,
- współpraca naukowa, w tym o charakterze interdyscyplinarnym z jednostkami w kraju i za granicą, a także środowiskiem gospodarczym,
- upowszechnianie wiedzy, postępu technologicznego i przyrodniczego w regionie i poza jego granicami,
- działania naukowe mające na celu wspieranie produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego metodami zintegrowanymi i ekologicznymi w czystym i bezpiecznym środowisku z wykorzystaniem dużej bioróżnorodności zwierząt gospodarskich na terenie wschodniej Polski.
- kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr dla gospodarki regionu i kraju,
- uruchamianie nowych kierunków studiów zgodnych z misją Uczelni oraz aktualnymi potrzebami na rynku pracy, które wpisują się w tematykę badawczą Wydziału,
- dbałość o wysoko wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną,
- stała poprawa jakości kształcenia na dwóch stopniach kształcenia,
- kształcenia na poziomie studiów podyplomowych i specjalistycznych kursów.

Wszystkie te działania są realizowane z zachowaniem najwyższych standardów etycznych i moralnych.

2.2.Cele strategiczne Wydziału

Wydział jako członek Wspólnoty Uniwersytetu Przyrodniczego, jednostki publicznej przewiduje jako priorytetowe cele w zakresie:

- uruchamianie nowych kierunków studiów zgodnie z aktualnymi potrzebami na rynku pracy,
- stałe doskonalenie i ewaluacja jakości kształcenia poprzez podnoszenie kwalifikacji i wykorzystywanie dorobku naukowego nauczycieli akademickich w pracy dydaktycznej,
- włączanie w proces dydaktyczny osób posiadających doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia, szczególnie na kierunkach praktycznych,

- utrzymanie stacji badawczo-dydaktycznych funkcjonujących w ramach Wydziału oraz współpraca z gospodarstwami doświadczalnymi Uczelni jako miejscami do realizacji zajęć praktycznych i odbywania praktyk zawodowych dla studentów,
- współpraca ze środowiskiem gospodarczym w celu zapewniania dla studentów miejsc praktyk, a także realizacji części zajęć dydaktycznych,
- stałe konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu dostosowywania planów i programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy,
- sukcesywne modernizowanie i doposażenie bazy dydaktycznej dla zapewnienia wysokich standardów kształcenia,
- rozszerzanie działalności edukacyjnej poprzez ofertę kierunków studiów w językach obcych oraz przedmiotów w ramach już istniejących kierunków studiów dla obcokrajowców w ramach programu Erasmus Plus i NAWA,
- stałe doskonalenie Systemu Zapewnienia Jakości Uczenia na Wydziale, zawierającego elementy: jakości uczenia, zapewnienia jakości uczenia oraz doskonalenie jakości uczenia,
- doskonalenie standardów prac dyplomowych na poszczególnych kierunkach studiów,
- aktywna promocja Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki wśród uczniów szkół średnich w celu lepszego ich zapoznania z ofertą edukacyjną,
- zwiększanie oferty kształcenia na poziomie studiów podyplomowych i kursów specjalistycznych,
- wdrażanie nowoczesnych metod przekazu i technologii w każdej formie zajęć dydaktycznych.

Nadrzędnym celem Wydziału jest kształcenie specjalistów dla rynku pracy, głównie regionu południowo-wschodniej Polski, a także uczestnictwo w kształceniu na kierunkach studiów realizowanych przez inne Wydziały Uczelni, tzn. Biologia, Ochrona środowiska, Biokosmetologia, Dietetyka, Technologia żywności, Biotechnologia, Rolnictwo, Architektura krajobrazu, Gospodarka przestrzenna, Turystyka i rekreacja, Inżynieria środowiska, Bioinżynieria i Weterynaria. W ramach wszystkich prowadzonych przedmiotów, realizowanych na kierunkach studiów planowane jest ciągle podnoszenie jakości kształcenia poprzez udoskonalanie programów w treści zawierające aktualne osiągnięcia współczesnej nauki. Prowadzone są konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym mające na celu dostosowywanie planów i programów studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy. Planowane jest wzbogacenie oferty nauczania w językach obcych (głównie angielskim), poprzez tworzenie nowych kierunków studiów lub specjalności. Zwiększana jest również pula przedmiotów fakultatywnych z ofertą w języku obcym na kierunkach studiów oferowanych w języku polskim. Kontynuowane są działania w kierunku organizowania staży i praktyk w wiodących podmiotach gospodarczych. Monitorowane są również kariery absolwentów, a także promowane ich osiągnięcia. Aktywizowana jest także działalność studentów w ramach kół naukowych.

Przewidywana jest dalsza aktywna promocja Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki wśród uczniów szkół średnich w celu lepszego ich zapoznania z ofertą edukacyjną.

W strategię Wydziału wpisuje się także duża dbałość o zapewnienie ustawicznego rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej kształcenie na wszystkich kierunkach studiów, co gwarantuje wysoki poziom realizowanych zajęć. W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia prowadzona będzie nadal ciągła ocena nauczycieli akademickich, dokonywana przez studentów, a także przez zwierzchników w formie hospitacji. Prowadzona będzie również weryfikacja dorobku naukowego i doświadczeń zawodowych nauczycieli, które powinny być powiązane z

prowadzonymi zajęciami. Pracownie na Wydziale są sukcesywnie wyposażone w pomoce dydaktyczne, a laboratoria są modernizowane, a ich wyposażenie uzupełniane w sprzęt i nowoczesną aparaturę pomiarowo-badawczą.

W ramach działalności dydaktycznej planowane jest także zwiększanie oferty kształcenia na poziomie studiów podyplomowych.

2.3. Baza dydaktyczno-badawcza

Wydział posiada satysfakcjonującą bazę lokalową, przy jednoczesnym dość dobrym wyposażeniu wielu jednostek Wydziału w nowoczesną aparaturę laboratoryjną i pomoce dydaktyczne, tj. model krowy w wymiarach rzeczywistych, dwa symulatory do nauki unasienniania (krowy i świni) wraz ze sprzętem dodatkowym (m.in. pistolet do inseminacji) oraz model anatomiczny psa, szkielet kota, a także uzębienia psa i kota. W ramach funduszy wydziałowych zaplanowany jest również zakup aparatury laboratoryjnej, która będzie wykorzystywana w ramach działalności kół naukowych, do realizacji prac dyplomowych, a także niektórych zajęć dydaktycznych. Wydział posiada również 2 pracownie komputerowe.

Głównym celem jest sukcesywne dostosowanie pomieszczeń dydaktycznych i badawczych do aktualnych standardów i wyposażenie w nowoczesną aparaturę laboratoriów. W tym celu jednostki organizacyjne Wydziału będą się starały pozyskiwać część środków finansowych m. in. z funduszy strukturalnych, projektów naukowych.

Wydział posiada bazę badawczą i dydaktyczną, w której pracownicy mogą prowadzić badania i zajęcia ze studentami. Obecnie 3 jednostki organizacyjne Wydziału, dzięki dużemu zaangażowaniu kierowników i pracowników sprawujących bezpośrednią pieczę nad stacjami dydaktyczno-badawczymi. Są to: Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman w Felinie wyposażona w nowoczesną wychowalnię drobiu, kurnik, przepiórczarnię oraz pasiekę (utrzymywane są tam m.in. kur ras objętych programem ochrony zasobów genetycznych – zielononóżka kuropatwiana i polar), Dydaktyczno-Badawcza Stacja Małych Przeżuwaczy im. T. Efniera w Bezku utrzymująca stada doświadczalne owiec i kóz, w tym rodzima rasa owiec – uhruska oraz Ośrodek Jeździecki, w którym są 3 stajnie, dwie ujeżdżalnie kryte i jedna otwarta z profesjonalnym podłożem. W Ośrodku Jeździeckim, oprócz koni utrzymywane jest po kilka sztuk przedstawicieli innych gatunków zwierząt, tj. kozy, bydło, alpaki. Ponadto studenci kierunków realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki mają możliwość realizacji o charakterze praktycznym oraz praktyk zawodowych w Gospodarstwach Doświadczalnych UP w Lublinie. GD w Uhrusku, ukierunkowane jest na produkcję zwierzęcą, które utrzymuje stado bydła mlecznego w oborze wolnostanowiskowej z głęboką ściółką oraz z halą udojową oraz owce i gęsi. Utrzymywane są tam stada zachowawcze rodzimych ras, tzn. owiec uhruskich i bydła białogrzbietego, a od 2020 r. planuje się wprowadzenie stada gęsi rodzimej rasy biłgorajskiej. W GD w Czesławicach utrzymywanych jest 500 świń na głębokiej ściółce z systemem żywienia i pojenia gwarantującym zwierzętom stały dostęp do świeżej wody i pasz, co ma ogromne znaczenie dla ich dobrostanu. Utrzymywane jest tam również stado 20 świń zachowawczej rasy puławskiej. Umożliwia to kształcenie praktyczne studentów (ćwiczenia terenowe, praktyki zawodowe) z kierunków zootechnika, behawiorystyka zwierząt, pielęgnacja zwierząt i animaloterapia, aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana oraz innych realizowanych na Wydziale.

Jednostki Wydziału planują również kontynuować współpracę z gospodarstwami utrzymującymi różne gatunki zwierząt gospodarskich, schroniskami dla zwierząt, firmami paszowymi, zakładami przemysłu spożywczego w zakresie m.in. procesu dydaktycznego.

III. POLITYKA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

3.1 Wydziałowa Komisja do Spraw Jakości Kształcenia

Decyzję o wprowadzeniu Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia podjęto Uchwałą Senatu nr 37/2008-2009, zwaną w dalszej części księgi Uchwałą. Decyzją Dziekana Wydziału została powołana Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia, a zgodnie z Uchwałą nr 8/2013/2014 Rady Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 14 listopada 2013 r. podjęto decyzję w sprawie utworzenia i wdrażania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz utworzenia Wydziałowej Księgi Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, które są kontynuowane na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

3.2 Kompetencje wydziałowych organów decyzyjnych w sprawach projakościowych

Podstawowymi dokumentami regulującymi zakres odpowiedzialności organów jednoosobowych i kolegialnych Wydziału są Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018r. poz. 1668, z późn. zm.) i Statut Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Kompetencje i obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych Wydziału, a także zakres działania komórek administracyjnych określają Statut Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Zarządzenia Rektora.

3.3 Polityka jakości kształcenia na Wydziale

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki konsekwentnie dąży do doskonalenia jakości kształcenia, poszerzenia i wzbogacenia form oraz kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb rynku pracy, głównie regionu południowo-wschodniej Polski oraz osiągnięcia i utrzymania wiodącej pozycji na rynku usług edukacyjnych. Dążenia te mają swoje odzwierciedlenie w polityce jakości kształcenia oraz w prowadzonej działalności Wydziału. Obecnie na Wydziale powołanych jest 12. kierunków studiów, tzn. Zootechnika, Bezpieczeństwo i higiena pracy, Hipologia i jeździectwo wraz z anglojęzyczną specjalnością na II stopniu - Horse usage, Behawiorystka zwierząt, Doradztwo w obszarach wiejskich, Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana, Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia, Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka, Pszczelarstwo w agroekosystemach oraz dwa anglojęzyczne: Equine management and care oraz Animal science and dairy production.

W ramach zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów realizowanych na Wydziale, jego władze systematycznie mobilizują kadrę badawczo-dydaktyczną oraz dydaktyczną do ustawicznego podnoszenia swoich kompetencji, co jest gwarantem wysokiego poziomu realizowanych zajęć. Weryfikowany jest zatem dorobek naukowy i doświadczenia zawodowe nauczycieli, które powinny być powiązane z prowadzonymi zajęciami. Prowadzona jest również ciągła ocena nauczycieli akademickich w formie hospitacji przez kierowników jednostek oraz w formie ankiet przez studentów. Planowane jest także zwiększanie oferty kształcenia na poziomie studiów podyplomowych i kursów specjalistycznych. Zwiększa się również zakres

współdziałania zespołów ds. zapewniania jakości kształcenia i rad programowych.

Decyzją Rady Wydziału BNoZiB 15 września 2017 r. powołano Wydziałową Radę Interesariuszy w skład, której weszli przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego współpracujący z Radami programowymi poszczególnych kierunków studiów. Działania te związane są z prowadzoną polityką w zakresie jakości kształcenia, tak aby programy studiów były zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji oraz z potrzebami rynku pracy.

Rady programowe na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki zostały powołane Zarządzeniem Rektora nr 49/2019 z dnia 16.09.2019, a następnie uaktualnione Zarządzeniem Rektora nr 10/2021 z dnia 1 lutego 2021 r.

3.4 Akredytacje

Wydział uzyskał akredytacje Państwowej Komisji Akredytacyjnej zgodnie z danymi zamieszczonymi w tabeli 3.4.1.

Tabela 3.4.1. Akredytacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Kierunek	Poziom i forma studiów	Numer uchwały	Uzyskana ocena	Przewidywany termin następnej oceny (rok akademicki)
Zootechnika	studia pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolite magisterskie	237/2016	pozytywna	2021/2022
Bezpieczeństwo żywności	studia pierwszego	686/2016	pozytywna	2022/2023
Hipologia i jeździectwo	studia pierwszego i drugiego stopnia	119/2017	pozytywna	2022/2023
Behawiorystyka zwierząt	studia pierwszego i drugiego stopnia	537/2017	pozytywna	2023/2024
Bezpieczeństwo i higiena pracy	studia pierwszego i drugiego stopnia	96/2018	pozytywna	2023/24
Biologia	studia pierwszego i drugiego stopnia	178/2018	pozytywna	2023/24
Ochrona środowiska	studia pierwszego i drugiego stopnia	554/2018	pozytywna	2023/24
Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności	studia pierwszego i drugiego stopnia	648/2018	pozytywna	2024/2025

IV. KSZTAŁCENIE I PROCES DYDAKTYCZNY

4.1 Baza dydaktyczno-badawcza

Sale wykładowe: Wydział posiada nowoczesną salę wykładową na 100 miejsc wyposażoną w sprzęt audio-video-multimedialny i nagłośnienie oraz regulację oświetlenia. Studenci Wydziału korzystają też z dwóch sal wykładowych w budynku Wydziału Medycyny Weterynaryjnej i jednej Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, auli wykładowej Wydziału Agrobioinżynierii, trzech specjalistycznych sal wykładowo-konferencyjnych i pięciu konferencyjnych w nowoczesnym ogólnouczelnianym kompleksie budynków dydaktycznych „Agro II”, a także sal wykładowych w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej. Wszystkie wymienione wyżej sale są wyposażone w sprzęt audio-video-multimedialny i nagłośnienie, regulację oświetlenia, a większość z nich jest klimatyzowana.

Sale audytoryjne, laboratoryjne i komputerowe: Wydział posiada 2 sale audytoryjne i po jednej laboratoryjnej do ćwiczeń z zakresu jakości surowców i produktów zwierzęcych, biochemii, mikrobiologii/ zagrożeń biologicznych i zoohigieny/ zagrożeń w środowisku pracy, a także 2 pracownie komputerowe. Studenci korzystają również z sal audytoryjnych i audytoryjno-laboratoryjnych jednostek spoza Wydziału, których pracownicy prowadzą zajęcia na kierunkach realizowanych na Wydziale (np. chemia, anatomia, fizjologia, botanika). Dostępne są także nowoczesne laboratoria językowe **Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych**, które znajdują się w budynku **Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowym Nowych Technik i Technologii w Inżynierii Rolniczej**. Sale wyposażone są w nowoczesny sprzęt audio-video-multimedialny.

Sale seminaryjne, laboratoria, pracownie specjalistyczne w jednostkach organizacyjnych: są to pomieszczenia związane z działalnością jednostek organizacyjnych prowadzących proces dydaktyczny na kierunkach realizowanych na Wydziale, umożliwiające wykorzystanie środków audio-video-multimedialnych oraz sprzętu laboratoryjnego, tj. mikroskopy i aparatura pomiarowo-badawcza. Na uwagę zasługują: laboratorium genetyki molekularnej i genetyki sądowej, elektroforezy białek, Pracownia Instrumentalnej Analizy Żywności w Instytucie Oceny Jakości i Przetwórstwa Produktów Zwierzęcych, laboratorium analityczne Instytutu Żywnienia Zwierząt i Bromatologii, laboratorium mikrobiologiczne Katedry Higieny Zwierząt i Zagrożeń Środowiska, pracownia Zakładu Zagrożeń Zawodowych i Środowiskowych wyposażonych w soi, pracownia Katedr Hodowli i Ochrony Zasobów Genetycznych Bydła oraz Hodowli Zwierząt i Doradztwa Rolniczego wyposażona w model krowy w wymiarach rzeczywistych, dwa symulatory do nauki unasienniania (krowy i świni) wraz ze sprzętem dodatkowym (m.in. pistolet do inseminacji), pracownia Katedry Hydrobiologii i Ochrony Ekosystemów Wydziału Biologii Środowiskowej, Laboratorium analiz materiału biologicznego (w tym białka i DNA) Zakładu Hodowli Małych Przeżuwaczy i Stacji Badawczej im. T. Efniera oraz Zakład Hodowli i Biotechnologii Świń, Zakład Hodowli Zwierząt Dzikich, Zakład Behawioru i Dobrostanu Zwierząt, pracownie anatomii i embriologii (zwierząt) Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, pracownia ergonomii Wydziału Inżynierii Produkcji, pracownie botaniki i fizjologii roślin Wydziału Biologii Środowiskowej, chemii, analiz genomu, kultur *in vitro* wydziału Agrobioinżynierii. Katedra Zoologii i Ekologii Zwierząt Wydziału Biologii Środowiskowej posiada zbiór wypreparowanych ssaków i ptaków, kilkumiesięczne kolekcje chrząszczy oraz innych stawonogów a także kilkanaście tysięcy osobników bezkręgowców wodnych jako zbiory konserwowane na mokro. W pełni wyposażone w sprzęt audio-video-multimedialny są sale seminaryjne Instytutu Żywnienia Zwierząt i Bromatologii, Instytutu Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej oraz Instytutu Hodowli Zwierząt i Ochrony Bioróżnorodności.

W Uczelni prowadzona jest polityka pełnego wykorzystania drogiej i unikalnej aparatury badawczej do wykonywania analiz w Centralnym Laboratorium Badawczym, gdzie znajduje się m.in.: Pracownia Analizy Podstawowych Składników Odżywczych, Pracownia Mikroskopii

Optycznej i Elektronowej, z których w miarę potrzeb korzystają pracownicy Wydziału i dyplomanci.

W związku z realizacją procesu kształcenia przez jednostki innych Wydziałów studentom kierunków afiliowanych przez Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki udostępniane jest również zaplecze tych jednostek. Zajęcia WF-u studenci odbywają w nowoczesnych obiektach Centrum Sportowo-Rekreacyjnego.

Baza lokalowa jaką dysponuje Wydział jest wystarczającą i dość dobrze wyposażoną w nowoczesną aparaturę laboratoryjną w większości jednostek organizacyjnych Wydziału. Głównym celem jest dalsze doposażanie w nowoczesną aparaturę istniejących już laboratoriów, zarówno dydaktycznych, jak i badawczych. W tym celu jednostki organizacyjne Wydziału będą się starały pozyskiwać środki finansowe m. in. z funduszy strukturalnych, restrukturyzacyjnych i projektów naukowych.

Wydział posiada bazę badawczą i dydaktyczną, w której pracownicy mogą prowadzić badania i zajęcia ze studentami.

Obecnie 3 jednostki organizacyjne Wydziału, dzięki dużemu zaangażowaniu kierowników i pracowników sprawujących bezpośrednią pieczę nad stacjami dydaktyczno-badawczymi. Są to: **Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman w Felinie** wyposażona w nowoczesną wychowalnię drobiu, kurnik, przepiórczarnię oraz pasiekę (utrzymywane są tam m.in. kur ras objętych programem ochrony zasobów genetycznych – zielononóżka kuropatwiana i polar), **Dydaktyczno-Badawcza Stacja Małych Przeżuwaczy im. T. Efniera w Bezku** utrzymująca stada doświadczalne owiec i kóz, w tym rodzima rasa owiec – uhruska oraz **Ośrodek Jeździecki w Felinie**, w którym są 3 stajnie, dwie ujeżdżalnie kryte i jedna otwarta z profesjonalnym podłożem. W Ośrodku Jeździeckim, oprócz koni utrzymywane jest po kilka sztuk przedstawicieli innych gatunków zwierząt, tj. kozy, bydło, alpaki. **Gospodarstwo Doświadczalne w Uhrusku**, ukierunkowane jest na produkcję zwierzęcą, które utrzymuje stado bydła mlecznego w oborze wolnostanowiskowej z głęboką ściółką oraz z halą udojową oraz owce i gęsi. Utrzymywane są tam stada zachowawcze rodzimych ras, tzn. owiec uhruskich i bydła białogrzbieitego, a od 2020 r. planuje się wprowadzenie stada gęsi rodzimej rasy biłgorajskiej. W **Gospodarstwie Doświadczalnym w Czesławicach** utrzymywanych jest 500 świń na głębokiej ściółce z systemem żywienia i pojenia gwarantującym zwierzętom stały dostęp do świeżej wody i pasz, co ma ogromne znaczenie dla ich dobrostanu. Utrzymywane jest tam również stado 20 świń zachowawczej rasy puławskiej. Umożliwia to kształcenie praktyczne studentów (ćwiczenia terenowe, praktyki zawodowe) z kierunków zootechnika, behawiorystyka zwierząt, pielęgnacja zwierząt i animaloterapia, aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana oraz innych realizowanych na Wydziale.

Terenowa Stacja Dydaktyczno-Badawcza na terenie obwodu Koła Łowieckiego „Żak” przy Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, umożliwiającą obserwację zwierząt dzikich, **Baza Dydaktyczno-Naukowa w Janowie Lubelskim**, **Stacja Dydaktyczno-Naukowa na Rostoczu**, a przede wszystkim **Baza Dydaktyczno-Badawcza w Poleskim Parku Narodowym** z unikatową hodowlą żółwi błotnych i licznymi ścieżkami dydaktycznymi. Z Uczelnią współdziałają jednostki takie jak **Ośrodek Hodowli Zwierzyny** należący do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, **Baza Dydaktyczno-Badawcza Nadleśnictwa Leżajsk** z wolierową hodowlą głuszców, **Stacja Dydaktyczno-Badawcza Nadleśnictwa Wisła** z wolierową hodowlą głuszców.

Jednostki Wydziału planują również kontynuować współpracę z gospodarstwami utrzymującymi różne gatunki zwierząt gospodarskich, schroniskami dla zwierząt, firmami

paszowymi, zakładami przemysłu rolno-spożywczego oraz firmami szkoleniowymi w zakresie kształcenia, odbywania praktyk zawodowych przez studentów, prowadzenia badań oraz wprowadzania efektów tych badań do praktyki.

Zasoby biblioteczne i informacyjne: Studenci mają nieograniczony dostęp do zasobów BG UP w Lublinie, która gromadzi literaturę związaną z profilem dydaktycznym realizowanym na Wydziale oraz naukowym realizowanym w Uczelni. Użytkuje ona zintegrowany system biblioteczny VIRTUA, dzięki któremu można skorzystać z katalogu komputerowego z dowolnego miejsca na świecie. Znajdują się tam również książki i czasopisma z zasobów archiwalnych. Księgozbiór liczy ok. 380 000 woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Poprzez udział w licznych konsorcjach bibliotek naukowych, ma dostęp do pełnych tekstów kilkunastu tys. tytułów książek i czasopism z komputerów podłączonych do serwerów UP lub łączących się programem VPN. Pomocą w wyszukiwaniu literatury służy Oddział Informacji Naukowej. Publikacje niedostępne w Bibliotece można zamówić w Wypożyczalni Międzybibliotecznej.

4.2 Polityka kadrowa

Ważnym element zarządzania Wydziałem są zasady polityki kadrowej spójnej ze spektrum i profilem kształcenia oraz jego działalnością dydaktyczną, która jednocześnie jest ściśle uzależniona od polityki prowadzonej przez Władze Uczelni. Jest ona powiązana z prowadzonymi kierunkami studiów i badaniami naukowymi. Wydział posiada wysoki potencjał naukowy, bowiem zatrudnia łącznie 133 osoby, w tym 98 nauczycieli akademickich, 29 pracowników inżyniersko-technicznych i 6 pracowników z obsługi. W grupie nauczycieli akademickich, 75 zatrudnionych jest na etatach badawczo-dydaktycznych, a 23 na dydaktycznych. Wśród pracowników badawczo-dydaktycznych jest 24 profesorów (tytuł naukowy), 17 profesorów uczelni, 3 adiunktów ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 23 adiunktów ze stopniem naukowym doktora, 2 asystentów ze stopniem naukowym doktora i 6 asystentów ze stopniem zawodowym magistra. Wśród pracowników zatrudnionych na etatach dydaktycznych jest 1 profesor, 7 profesorów uczelni i 15 adiunktów ze stopniem naukowym doktora (10.03.2021 r.). Na podkreślenie zasługuje również fakt, że kadra badawczo-dydaktycznych i dydaktyczna Wydziału poszerza i rozwija swoje zainteresowania na inne dyscypliny i dziedziny. Wydział zatrudnia obecnie pracowników głównie w ramach dyscypliny zootechnika i rybactwo, a 7 posiada stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie technologia żywności i żywienia. Część pracowników przypisanych jest częściowo do dyscypliny biologia, inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, nauki chemiczne, nauki o zdrowiu, nauki o zarządzaniu i jakości.

W związku z rozwojem działalności dydaktyczno-badawczej planuje się większe aktywizowanie pracowników badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych do współpracy z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce i zagranicą oraz szeroko rozumianą praktyką produkcyjną. Planuje się również zachęcanie i wspieranie młodych pracowników do podnoszenia kwalifikacji poprzez uczestnictwo w różnego rodzaju kursach i szkoleniach dokształcających, wyjazdów zagranicznych w ramach Erasmus plus oraz odbywania krótko- i długoterminowych staży krajowych i zagranicznych.

4.3 Promocja Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki od kilku lat prowadzi aktywną promocję swojej oferty edukacyjnej wśród uczniów szkół średnich, tj. potencjalnych kandydatów na studia. Oferta edukacyjna Wydziału przedstawiana jest podczas ogólnouczelnianej, corocznej akcji o nazwie Dzień Otwartych Drzwi. Wydział organizuje również spotkania i pokazy dla uczniów szkół

średnich w poszczególnych jednostkach organizacyjnych, gdzie mogą zapoznać się z laboratoriami, aparaturą, tematyką badań i kierunkami kształcenia, co powinno istotnie zwiększyć zainteresowanie prowadzonymi przez Wydział kierunkami studiów oraz pozwolić kandydatom na bardziej trafny wybór dalszego kształcenia. Ponadto pracownicy Wydziału od wielu lat biorą udział zarówno w organizowaniu, jak i prowadzeniu olimpiad często podejmując się, przy tej okazji, zadania prezentowania możliwości edukacyjnych macierzystego Wydziału. Promocja to także organizacja i prowadzenie zajęć i pokazów podczas corocznie organizowanego Lubelskiego Festiwalu Nauki. Ponadto pracownicy z jednostek organizacyjnych Wydziału uczestniczą w akcjach preorientacyjnych w szkołach średnich. W tym celu powstał Zespół ds. Wizerunku i Promocji Wydziału. Zamierzamy rozwijać dalszą współpracę z przedsiębiorstwami i zakładami nie tylko w zakresie tworzenia nowych miejsc praktyk dla studentów, ale także doskonalenia umiejętności studentów, absolwentów i pracowników Wydziału.

4.4 Etyka studentów i nauczycieli akademickich w dydaktyce

Dokumenty są dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu Przyrodniczego pod adresami:

- Kodeks Etyki Pracownika Naukowego – <https://up.lublin.pl/bip/kodeks-etyki-pracownika-naukowego/>
- Regulamin Studiów UP w Lublinie – stan prawny na 1 października 2019 r. – <https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-studiow/>

4.5 Studia wyższe I i II stopnia

Wydział prowadzi kształcenie na następujących kierunkach studiów:

1. Zootechnika,
2. Bezpieczeństwo i higiena pracy,
3. Bezpieczeństwo żywności,
4. Hipologia i jeździectwo,
5. Behawiorystyka zwierząt
6. Doradztwo w obszarach wiejskich
7. Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności
8. Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana,
9. Equine Management and Care
10. Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka
11. Pielęgnacja i animaloterapia
12. Pszczelarstwo w agroekosystemach

4.6 Rady programowe kierunków studiów

Podstawowym zadaniem Rad Programowych jest dbałość o właściwą realizację i wysoki poziom procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach.

Składy Rad Programowych poszczególnych kierunków studiów został powołany Zarządzeniem Rektora 10/2021 z dnia 01.02.2021 w sprawie powołania rad programowych na kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki:

ZOOTECHNIKA:

- 1) Przewodniczący: prof. dr hab. Renata Klebaniuk
- 2) Członkowie:
 - a) prof. dr hab. Marek Babicz
 - b) dr hab. Witold Chabuz, prof. uczelni
 - c) dr hab. Justyna Batkowska, prof. uczelni
 - d) dr Piotr Stanek
 - e) Przedstawiciel studentów I stopnia
 - f) Przedstawiciel studentów II stopnia.

BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY:

- 1) Przewodniczący: prof. dr hab. Anna Chmielowiec-Korzeniowska
- 2) Członkowie:
 - a) prof. dr hab. Bożena Nowakowicz-Dębek
 - b) dr inż. Piotr Maksym
 - c) dr hab. Grzegorz Maj, prof. uczelni
 - d) prof. dr hab. Andrzej Woźniak
 - e) Przedstawiciel studentów I stopnia
 - f) Przedstawiciel studentów II stopnia.

BEZPIECZEŃSTWO I CERTYFIKACJA ŻYWNOŚCI:

- 1) Przewodniczący: dr hab. Piotr Domaradzki, prof. uczelni
- 2) Członkowie:
 - a) prof. dr hab. Mariusz Florek
 - b) dr hab. inż. Dariusz Stasiak, prof. uczelni
 - c) dr Anna Teter
 - d) prof. dr hab. Cezary Kwiatkowski
 - e) Przedstawiciel studentów I stopnia
 - f) Przedstawiciel studentów II stopnia.

HIPOLOGIA I JEŹDZIECTWO wraz ze specjalnością Horse Usage:

- 1) Przewodniczący: prof. dr hab. Iwona Janczarek
- 2) Członkowie:
 - a) dr hab. Izabela Wilk, prof. uczelni
 - b) dr Paweł Różański
 - c) mgr inż. Anna Wiśniewska
 - d) Przedstawiciel studentów I stopnia
 - e) Przedstawiciel studentów II stopnia

BEHAVIORYSTYKA ZWIERZĄT:

- 1) Przewodniczący: dr hab. Mirosław Karpiński, prof. uczelni
- 2) Członkowie:
 - a) dr hab. Iwona Rozempolska-Rucińska, prof. uczelni
 - b) dr Weronika Maślanko

- c) dr Wanda Krupa
- d) dr hab. Witold Chabuz, prof. uczelni
- e) Przedstawiciel studentów I stopnia
- f) Przedstawiciel studentów II stopnia

DORADZTWO W OBSZARACH WIEJSKICH:

- 1) Przewodniczący: dr hab. Wiktor Bojar
- 2) Członkowie:
 - a) dr inż. Krzysztof Patkowski
 - b) prof. dr hab. Andrzej Woźniak
 - c) dr hab. inż. Zbigniew Jarosz
 - d) dr Anna Kobiałka
 - e) dr Paulina Nazar
 - f) Przedstawiciel studentów II stopnia

AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA I AGROTURYSTYKA KWALIFIKOWANA:

- 1) Przewodniczący: prof. dr hab. Anna Czech
- 2) Członkowie:
 - a) prof. dr hab. Jerzy Demetraki-Paleolog
 - b) dr hab. Rafał Rowiński, prof. uczelni
 - c) dr inż. Elżbieta Wnuk-Pawlak
 - d) dr hab. Wiktor Bojar
 - e) dr Bożena Bednarska
 - f) Przedstawiciel studentów I stopnia

EQUINE MANAGEMENT AND CARE:

- 1) Przewodniczący: dr hab. Katarzyna Strzelec, prof. uczelni
- 2) Członkowie:
 - a) prof. dr hab. Anna Stachurska
 - b) dr hab. Izabela Wilk, prof. uczelni
 - c) dr hab. Monika Budzyńska, prof. uczelni
 - d) Przedstawiciel studentów I stopnia

ANIMAL SCIENCE AND DAIRY PRODUCTION:

- 1. Przewodniczący: dr inż. Edyta Kowalczuk-Vasilev
- 2. Członkowie:
 - a) prof. dr hab. Andrzej Junkuszew
 - b) dr hab. Aneta Brodziak, prof. uczelni
 - c) dr hab. Łukasz Wlazło, prof. uczelni
 - d) dr Wioletta Sawicka-Zugaj
 - e) dr Anna Stępińska
 - f) Przedstawiciel studentów I stopnia

ZARZĄDZANIE W PRODUKCJI I PRZETWÓRSTWIE MLEKA:

Przewodniczący: dr hab. Aneta Brodziak, prof. uczelni

2) Członkowie:

- a) prof. dr hab. Joanna Barłowska
- b) prof. dr hab. Jolanta Król
- c) dr hab. Ewa Januś, prof. uczelni
- d) dr Anna Teter
- e) prof. dr hab. Stanisław Mleko
- f) Przedstawiciel studentów II stopnia

PIELEGNACJA I ANIMALOTERAPIA:

1) Przewodniczący: dr hab. Iwona Rozempolska-Rucińska, prof. uczelni

2) Członkowie:

- a) dr inż. Damian Zieliński
- b) dr Wioletta Sawicka-Zugaj
- c) mgr inż. Ewelina Tkaczyk
- d) prof. dr hab. Izabela Polkowska
- e) dr hab. Marta Wójcik, prof. uczelni
- f) Przedstawiciel studentów I stopnia

PSZCZELARSTWO W AGROEKOSYSTEMACH:

1) Przewodniczący: dr hab. Krzysztof Olszewski, prof. uczelni

2) Członkowie:

- a) prof. dr hab. Grzegorz Borsuk
- b) prof. dr hab. Jerzy Demetraki-Paleolog
- c) dr hab. Izabela Kot, prof. uczelni
- d) dr hab. Mirosława Chwil, prof. uczelni
- e) Przedstawiciel studentów I stopnia

4.7 Opis kierunków studiów

4.7.1. Kierunek: ZOOTECHNIKA

Opis programu studiów zootechnika studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

- 1. Nazwa kierunku studiów: **Zootechnika**
- 2. Poziom: **studia pierwszego stopnia**
- 3. Profil: **ogólnoakademicki**
- 4. Forma studiów: **stacjonarne/niestacjonarne**
- 5. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **inżynier**

6. Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:
- zootechnika i rybactwo: (100%)

2. Opis sylwetki absolwenta, obejmujący opis ogólnych celów kształcenia, możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) oraz kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów.

Celem kształcenia na kierunku zootechnika jest nabycie przez studentów kwalifikacji z zakresu: chowu i hodowli zwierząt, umiejętności prowadzenia gospodarstwa rolnego i hodowlanego, pracy w nadzorze hodowlanym, w doradztwie rolniczym, w przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt, przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego oraz produkcją i marketingiem pasz. Realizując program student uzyskuje podstawową wiedzę z zakresu biochemii, fizjologii, anatomii, genetyki zwierząt. Posiada również wiedzę z zakresu podstaw produkcji roślinnej. Ma gruntowną wiedzę z zakresu chowu i hodowli zwierząt użytkowych, w tym gospodarskich i towarzyszących. Jest to wiedza związana z żywieniem i gospodarką paszami, znajomością ras, prowadzeniem pracy hodowlanej, rozrodem, profilaktyką, użytkowaniem, zachowaniem dobrostanu zwierząt. Ma gruntowną wiedzę z zakresu towaroznawstwa surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego. Posiada również wiedzę związaną z projektowaniem produkcji, organizacją pracy w przedsiębiorstwie rolniczym, kierowaniem zespołami ludzkimi, prowadzeniem gospodarstwa oraz podstawami prawa w zakresie działalności gospodarczej. Przedmioty o charakterze humanistycznym i ekonomicznym oraz nauka języka obcego pozwalają studentowi uzyskać szerszą wiedzę z zakresu zjawisk związanych z działalnością człowieka wyposażają w kwalifikacje niezbędne w przyszłej pracy. Absolwent jest przygotowany do pracy w: administracji rządowej i samorządowej związanej z rolnictwem, doradztwie rolniczym, nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, laboratoriach specjalistycznych związanych z oceną jakości surowców zwierzęcych, pasz, a także wykonujących badania na poziomie genetyki molekularnej, przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt oraz przetwórstwem surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego, a także do prowadzenia gospodarstw rolniczych. Absolwent jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Zootechnika

Kierunek: Zootechnika

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

- zootechnika i rybactwo: 100%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
ZO1A_W01	zagadnienia z zakresu chemii, biologii, procesów biochemicznych, fizjologicznych zachodzących w organizmach roślinnych i zwierzęcych	P6S_ WG
ZO1A_W02	budowę anatomiczną organizmów zwierząt oraz funkcje poznanych narządów i tkanek	P6S_ WG

ZO1A_W03	zagadnienia z zakresu genetyki ogólnej i metod doskonalenia ras zwierząt oraz podstawowe metody statystyczne niezbędne w prowadzeniu analizy wyników pracy hodowlanej	P6S_WG
ZO1A_W04	zjawiska i procesy zachodzące we współczesnym społeczeństwie w kategoriach ekonomicznych i marketingowych oraz posiada wiedzę z zakresu nauk społecznych i prawnych	P6S_WK
ZO1A_W05	podstawy prawne dotyczące hodowli zwierząt gospodarskich, towarzyszących i dzikich, zasady produkcji i obrotu materiałami paszowymi oraz produktami żywnościowymi	P6S_WK
ZO1A_W06	zagadnienia dotyczące biosfery, chemicznych i fizycznych procesów w niej zachodzących, podstaw techniki i kształtowania środowiska związanych ze sferą produkcji rolniczej, w tym z zakresu żywienia zwierząt i paszoznawstwa	P6S_WG
ZO1A_W07	metody i zasady pozyskiwania oraz oceny surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego	P6S_WG
ZO1A_W08	charakter zmian liczebności populacji i interakcje pomiędzy populacjami	P6S_WG
ZO1A_W09	zasady technologii chowu i hodowli zwierząt gospodarskich, zna rasy tych zwierząt, ich pochodzenie i typy użytkowe oraz zasady dobrostanu i rozrodu zwierząt, profilaktyki i higieny	P6S_WG
ZO1A_W10	mechanizmy oddziaływania produkcji rolniczej w tym zwierzęcej na środowisko naturalne oraz zasady przeprowadzania ich oceny	P6S_WK
ZO1A_W11	zasady funkcjonowania gospodarstw w warunkach gospodarki rynkowej oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich	P6S_WK
ZO1A_W12	zasady pisania prac dyplomowych, zagadnienia dotyczące praw autorskich i praw pokrewnych oraz zna i rozumie zasady etyki w badaniach naukowych	P6S_WK
ZO1A_W13	mechanizmy projektowania produkcji i organizacji pracy w przedsiębiorstwie sfery rolniczej; zna zasady kierowania zespołami ludzkimi, prowadzenia gospodarstwa oraz ma wiedzę dotyczącą podstaw prawnych w zakresie działalności gospodarczej	P6S_WK

UMIEJĘTNOŚCI

absolwent potrafi:

ZO1A_U01	stosować technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i analizy danych w produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej	P6S_UW, UO
ZO1A_U02	interpretować wyniki badań, doświadczeń oraz wyciągnąć na ich podstawie wnioski; potrafi wykonać zadanie badawcze lub projektowe dotyczące chowu i hodowli zwierząt oraz zagadnień pokrewnych	P6S_UW
ZO1A_U03	przeprowadzić standardową analizę zjawisk wpływających na produkcję zwierzęcą, jakość żywności	P6S_UO

	pochodzenia zwierzęcego, zdrowie zwierząt i ludzi	
ZO1A_U04	ocenić wpływ produkcji zwierzęcej na stan środowiska naturalnego i zasobów naturalnych oraz potrafi zastosować typowe techniki jej optymalizacji	P6S_ UO, UU
ZO1A_U05	wykonywać techniczne zadania w zakresie produkcji zwierzęcej w celu rozwiązywania istniejących problemów	P6S_ UO
ZO1A_U06	przygotować prace pisemne oraz wystąpienia ustne w języku polskim lub obcym z zakresu produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej	P6S_ UK, UU

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

ZO1A_K01	stałego uczenia się i systematycznej aktualizacji wiedzy w zakresie wykonywanego zawodu	P6S_KK
ZO1A_K02	określenia priorytetów służących realizacji określonego zadania, współdziałania i komunikowania się w środowisku zawodowym, wykonywania powierzonych zadań, podejmując w grupie rolę wykonawcy lub zlecającego	P6S_KO, KR
ZO1A_K03	wzięcia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za chów i hodowlę oraz dobrostan zwierząt, a także produkcję wysokiej jakości żywności pochodzenia zwierzęcego	P6S_KR
ZO1A_K04	świadomego wpływu na produkcję rolniczą oraz do oceny oddziaływania produkcji rolniczej na kształt i stan środowiska naturalnego (ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej)	P6S_KR

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich

Kierunek: zootechnika

Poziom kształcenia: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyk dla kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie
WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
InzZO1A_W01	podstawowe procesy w cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	P6S_WG P7S_WG
InzZO1A_W02	metody, techniki i narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu realizowanego kierunku studiów	P6S_WG P7S_WG
InzZO1A_W03	społeczne, ekonomiczne, prawne i inne pozatechniczne uwarunkowania działalności inżynierskiej	P6S_WG P7S_WG

InzZO1A_W04	typowe technologie inżynierskie, podstawy zarządzania, w tym zarządzania jakością oraz zasady prowadzenia działalności gospodarczej	P6S_WK P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
InzZO1A_U01	planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U02	wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U03	przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich dostrzegać ich aspekty systemowe i pozatechniczne	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U04	dokonać wstępnej analizy ekonomicznej podejmowanych działań inżynierskich	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U05	dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych, w szczególności urządzeń, obiektów, systemów, procesów i usług	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U06	identyfikować i formułować specyfikację prostych zadań inżynierskich	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U07	ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania prostego zadania inżynierskiego o charakterze praktycznym oraz wybrać i zastosować właściwą metodę i narzędzia	P6S_UW P7S_UW
InzZO1A_U08	zaprojektować oraz zrealizować zgodnie z daną specyfikacją proste urządzenie, obiekt, system lub proces, używając właściwych metod, technik i narzędzi	P6S_UW P7S_UW

4. Szczegółowa Charakterystyka Programu Studiów Zootechnika - Stopień pierwszy

Liczba semestrów	7 studia stacjonarne; 8 studia niestacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	211
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2400 – stacjonarne; 1440 – niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120 ECTS – kontaktowych (56,87% punktów ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	75 godzin, 7 ECTS – stacjonarne; 45 godzin, 7 ECTS – niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	105 godzin, 8 ECTS – stacjonarne 63 godziny, 8 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w	6 ECTS

planie studiów do praktyk studenckich	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	64 ECTS (30,33% wszystkich ECTS)
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	211 ECTS – 100% w dyscyplinie zootechnika i rybactwo
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnie akademickim	190 ECTS
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	2370/1422

5. Karty opisu zajęć (strona internetowa Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (strona internetowa Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Na kierunku Zootechnika praktyka zawodowa realizowana jest w wymiarze 8 tygodni (6 ECTS), obowiązuje wszystkich studentów, a jej zaliczenie jest warunkiem przejścia studenta na IV rok studiów.

Cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze zawodowych praktyk studenckich:

- zbliżenie studentów do środowiska ich przyszłej pracy i umożliwienie poznania ważniejszych zagadnień społeczno-ekonomicznych wsi
- zapoznanie z organizacją, metodami zarządzania i ekonomiką gospodarstw oraz jednostek związanych z produkcją zwierzęcą, utrzymaniem zwierząt i przetwórstwa surowców zwierzęcych w powiązaniu z innymi gałęziami produkcji rolniczej
- zapoznanie z organizacją i technologią procesów produkcyjnych i działań oraz organizacją i techniką najważniejszych prac wykonywanych w gospodarstwach związanych z produkcją zwierzęcą.

W czasie praktyki studenci zobowiązani są brać udział w pracach realizowanych w Jednostkach, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu i technicznym wykonaniu. Każda poznana praca winna być krótko, ale szczegółowo opisana w Dzienniku Praktyk.

W każdym gospodarstwie lub zakładzie czas praktyki studenta powinien być dostosowany do ustalonej organizacji pracy, a powierzone prace powinny być wykonywane ściśle według zaleceń

dozoru lub właściciela. Praktyka zawodowa powinna być realizowana w jednym z niżej wymienionych sektorów:

- Chów i hodowla bydła
- Chów i hodowla trzody chlewnej
- Chów, hodowla i użytkowanie koni
- Chów i hodowla owiec i kóz
- Hodowla i produkcja drobiu
- Hodowla ryb stawowych
- Hodowle fermowe zwierząt dzikich
- Hodowle owadów użytkowych
- Wytwórnice oraz mieszalnie pasz i dodatków paszowych
- Zakłady przetwórstwa surowców zwierzęcych
- Ogrody Zoologiczne

W ramach planowanych 8 tygodni praktyki zawodowej każdy student zobowiązany jest do minimum 2 tygodniowej realizacji tej praktyki w jednym z gospodarstw doświadczalnych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie lub stacji naukowo-dydaktycznej Wydziału.

Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Uczelnia wspiera studentów w doborze właściwego miejsca praktyk. Praktyka kończy się egzaminem przed komisją (min. 3 osoby) powołaną przez Dziekana Wydziału. Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Regulamin praktyk, Program praktyki, Dziennik praktyk.

Opis programu kształcenia na kierunku zootechnika, studia drugiego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

1. Nazwa kierunku studiów: **Zootechnika**, specjalność: Zarządzanie produkcją w chowie zwierząt; Bioinżynieria i marketing pasz
2. Poziom: **studia drugiego stopnia**
3. Profil: **ogólnoakademicki**
4. Forma studiów: **stacjonarne/niestacjonarne**
5. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **magister inżynier**
6. Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:
 - zootechnika i rybactwo: 100%

2. Opis sylwetki absolwenta, obejmujący opis ogólnych celów kształcenia, możliwości zatrudnienia (typowe miejsca pracy) oraz kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów.

Absolwent zdobywa zaawansowaną (w porównaniu do studiów pierwszego stopnia) wiedzę i umiejętności zawodowe w zakresie planowania i organizacji hodowli zwierząt oraz stosowania programów hodowlanych, żywieniowych i profilaktycznych w populacjach różnych gatunków zwierząt. Zna nowe techniki rozrodu i diagnostyki genetycznej. Posiada wiedzę z zakresu hodowli zachowawczej i proekologicznych metod chowu zwierząt gospodarskich i wolno żyjących. Posiada wiedzę w zakresie przetwórstwa i obrotu produktów pochodzenia zwierzęcego. Zna stosowane w przemyśle spożywczym systemy kontroli jakości. Posiada aktualną wiedzę z zakresu polityki rolnej i hodowli zwierząt w UE i świecie. Kurs języka obcego na II stopniu studiów pozwala na przyswojenie słownictwa fachowego, które umożliwi absolwentowi sprawne funkcjonowanie w realiach kraju członkowskiego UE. Absolwent jest przygotowany do kierowania zespołami ludzkimi na stanowiskach w administracji państwowej i samorządowej, w gospodarstwach rolnych i hodowlanych, w nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, w doradztwie rolniczym, w przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt i przetwórstwem produktów pochodzenia zwierzęcego.

Absolwent jest przygotowany do pracy badawczej i podjęcia studiów trzeciego stopnia (doktoranckich).

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Zootechnika

Kierunek: Zootechnika

Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

- zootechnika i rybactwo: 100%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
--	-------------------------------	--

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

ZO2A_W01	w rozszerzonym zakresie zagadnienia dotyczące genetyki, diagnostyki molekularnej, biologii rozrodu, bioróżnorodności zwierząt gospodarskich i towarzyszących	P7S_WG
ZO2A_W02	zagadnienia z zakresu statystyki matematycznej, modelowania biometrycznego i planowania hodowli zwierząt	P7S_WG
ZO2A_W03	zaawansowane zagadnienia ekonomiczne i prawne z zakresu hodowli zwierząt i produkcji żywności, w tym roli i funkcji doradztwa	P7S_WG
ZO2A_W04	zaawansowane zjawiska i więzi zachodzące we współczesnym społeczeństwie	P7S_WK
ZO2A_W05	w rozszerzonym zakresie metody, techniki i technologie wykorzystywane w produkcji zwierzęcej (utrzymanie, żywienie, rozród)	P7S_WK
ZO2A_W06	zaawansowane zagadnienia dotyczące produkcji, przetwarzania, obrotu i kontroli jakości materiałów paszowych oraz surowców i żywności pochodzenia zwierzęcego	P7S_WG
ZO2A_W07	rolę środowiska przyrodniczego i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz jego zagrożeń	P7S_WK
ZO2A_W08	funkcjonowanie gospodarstw w warunkach gospodarki rynkowej oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich	P7S_WG
ZO2A_W09	wymogi formalne dotyczące pisania prac dyplomowych oraz zagadnienia dotyczące praw autorskich i praw pokrewnych, w tym etyki w badaniach naukowych i zarządzania zasobami własności intelektualnej	P7S_WK
ZO2A_W10	zaawansowane zagadnienia dotyczące projektowania	P7S_WK

	produkcji, organizacji pracy, zasad kierowania zespołami ludzkimi oraz prowadzenia działalności gospodarczej	
--	--	--

UMIEJĘTNOŚCI

absolwent potrafi:

ZO2A_U01	umiejętnie wyszukiwać, analizować i twórczo wykorzystywać informacje pochodzące z różnych źródeł i w różnych formach	P7S_UW
ZO2A_U02	zrozumieć i stosować technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania danych sfery produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej	P7S_UW
ZO2A_U03	samodzielnie planować, przeprowadzać, analizować i oceniać poprawność wykonanego zadania z zakresu chowu i hodowli zwierząt oraz zagadnień pokrewnych	P7S_UO
ZO2A_U04	samodzielnie i wszechstronnie analizować problemy wpływające na produkcję zwierzęcą, jakość żywności, zdrowie zwierząt i ludzi	P7S_UO, UU
ZO2A_U05	ocenić wpływ produkcji zwierzęcej na stan środowiska naturalnego i zasobów naturalnych oraz wykazuje znajomość zastosowania zaawansowanych technik jej optymalizacji	P7S_UK, UO
ZO2A_U06	dobierać i modyfikować działania, z wykorzystaniem odpowiednich metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów, służących do rozwiązywania problemów w zakresie produkcji zwierzęcej i zdrowia zwierząt	P7S_UK, UU
ZO2A_U07	ocenić wady i zalety stosowanych technik i technologii w celu rozwiązywania problemów w produkcji zwierzęcej, również w celu zdobywania doświadczenia i doskonalenia kompetencji	P7S_UK, UO, UU
ZO2A_U08	na poziomie zaawansowanym przygotowywać prace pisemne i/lub wystąpienia ustne w języku polskim i/lub obcym z zakresu produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej	P7S_UK, UO
ZO2A_U09	odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania, wykorzystać pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz korzystać z zasobów informacji patentowej	P7S_UK, UO

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

ZO2A_K01	stałego uczenia się i systematycznej aktualizacji wiedzy w zakresie wykonywanego zawodu	P7S_KK
ZO2A_K02	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania problemów związanych z wykonywaniem zawodu	P7S_KO, KR
ZO2A_K03	świadomego określenia znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za dobrostan zwierząt, bioróżnorodność oraz jakość żywności pochodzenia zwierzęcego	P7S_KR
ZO2A_K04	podejmowania działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewidywania skutków produkcji rolniczej ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej	P7S_KR
ZO2A_K05	przedsiębiorczej organizacji własnej pracy i pracy grupy	P7S_KO, KR

4. Szczegółowa Charakterystyka Programu Studiów Kierunek zootechnika – Stopień drugi

Liczba semestrów	3 studia stacjonarne; 4 studia niestacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	92
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	801 – stacjonarne; 480 - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	47 ECTS – kontaktowych (51,09% punktów ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	75 godzin, 5 ECTS – stacjonarne; 45 godzin, 5 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	36 godzin, 2 ECTS – stacjonarne 24 godzin, 2 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	32 ECTS (34,78% wszystkich ECTS)
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	92 ECTS; 100% w dyscyplinie zootechnika i rybactwo
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	80 ECTS
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	801/471

5. Karty opisu zajęć (strona internetowa Wydziału)

6. Plan studiów *określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (strona internetowa Wydziału).*

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Nie dotyczy

4.7.2. Kierunek: Hipologia i jeździectwo

Opis programu kształcenia na kierunku hipologia i jeździectwo, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku studiów: hipologia i jeździectwo

Poziom: studia I stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca 100%: zootechnika i rybactwo

2. Opis sylwetki absolwenta

Celem kształcenia na kierunku Hipologia i jeździectwo jest nabycie przez studentów kwalifikacji z zakresu hipologii i jeździectwa oraz zdobycie kompetencji inżynierskich związanych z tym kierunkiem studiów.

Hipologia jest to nauka o koniu obejmująca wszystkie zagadnienia dotyczące tego gatunku, a w szerszym rozumieniu również jego użytkowania. Jeździectwo zostało wyeksponowane w nazwie kierunku ze względu na charakter studiów – realizacja wielu modułów na I stopniu wymaga czynnego uprawiania jeździectwa. Obecnie, kiedy koń staje się bardziej zwierzęciem towarzyszącym niż gospodarskim, cenna i jak dotychczas unikatowa w Polsce jest możliwość funkcjonowania kierunku mocno związanego z jeździectwem.

Pierwszy stopień studiów Hipologia i jeździectwo daje absolwentom kwalifikacje dotyczące wszelkich aspektów hodowli, wychowu i użytkowania koni, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych i biologii gatunku. Równocześnie nawiązuje on do ogólnej wiedzy rolniczej i umiejętności potrzebnych do prowadzenia ośrodków hodowli i użytkowania koni, hodowli innych zwierząt, prowadzenia gospodarstw rolnych, zrównoważonego wykorzystywania środowiska naturalnego. Elementy techniczne zawarte w modułach są podstawą do uzyskania kompetencji inżynierskich. Przedmioty humanistyczne dają studentom szersze rozumienie poznawanych zjawisk i znaczenia działalności człowieka w środowisku. Moduły związane z ergonomią, ochroną własności intelektualnych, technologią informacyjną, ekonomiką i prawodawstwem dotyczącym prowadzenia przedsiębiorstw rolnych, a także nauką języka obcego, wyposażają absolwentów w kwalifikacje niezbędne w przyszłej pracy. Zajęcia związane z bezpośrednim użytkowaniem koni rozpoczynają się od poznania zasad bhp obowiązujących w pracy z końmi i udzielania pierwszej pomocy ich użytkownikom. Następnie studenci uczą się podstaw użytkowania koni, dla rozwoju swojej sprawności ruchowej i oswojenia z końmi przechodzą przez podstawowe ćwiczenia woltyżerki, a dalej poznają zasady wstępnego treningu koni. W dalszym toku studiów wybierają moduły jeździeckie lub dotyczące bardziej wszechstronnego użytkowania koni. Wśród nich są przedmioty nawiązujące do aspektów medycznych sportu i rekreacji ruchowej. Studenci odbywają praktyki w celu pogłębienia i utrwalenia nabytych umiejętności. Studia pierwszego stopnia dają absolwentom kwalifikacje umożliwiające prowadzenie własnej działalności gospodarczej w

zakresie hodowli i użytkowania koni. Ponadto dają możliwość zatrudnienia w ośrodkach hodowli i użytkowania koni, w tym stadninach koni i stadach ogierów, ośrodkach rekreacji i turystyki konnej, związkach hodowców koni, instytucjach zajmujących się utrzymywaniem i użytkowaniem koni, takich jak tory wyścigów konnych, związki jeździeckie, wytwórnie pasz dla koni, sprzętu i powozów, gospodarstwa rolne, lasy, przedsiębiorstwa transportu konnego. Po ukończeniu pierwszego stopnia studiów absolwenci mogą kontynuować naukę na drugim stopniu studiów kierunku Hipologia i jeździectwo lub kierunkach pokrewnych (w tym studia podyplomowe).

3.Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
HJ1_W01	rolę i znaczenie nauk biologicznych w aspekcie zrozumienia funkcjonowania organizmu konia, bioróżnorodności jego środowiska bytowania, właściwego użytkowania oraz teoretycznych podstaw pracy hodowlanej	P6S_WG
HJ1_W02	Znaczenie metod hodowlanych wykorzystywanych w hodowli koni, w tym identyfikacji, dokumentacji, oceny wartości użytkowej i hodowlanej, rozrodu, kontroli wzrostu i rozwoju, wychowu, żywienia i utrzymania tych zwierząt	P6S_WG
HJ1_W03	zasady ekonomiki i zarządzania ośrodkami utrzymującymi konie, posiadając podstawową wiedzę z zakresu stosowania metod, technik, narzędzi, materiałów, sprzętu, funkcjonowania urządzeń, maszyn, obiektów oraz utrzymania niezbędnej infrastruktury wykorzystywanej w hodowli i użytkowaniu koni oraz innych zwierząt gospodarskich	P6S_WK
HJ1_W04	metodologie badań hipologicznych i ich aplikacyjne zastosowanie w różnych aspektach hodowli i użytkowania koni	P76_WG
HJ1_W05	Różnorodne technologie, metody, formy użytkowania koni i ich treningu mające na celu poprawę jakości życia człowieka oraz kształtowanie i ochronę środowiska	P76_WG
HJ1_W06	czynniki determinujące rozwój obszarów wiejskich, jak również podstawy hodowli i technologii produkcji zwierząt oraz oceny surowców pochodzenia zwierzęcego z przeznaczeniem do przyszłej pracy w gospodarstwach rolnych	P6S_WG
HJ1_W07	Znaczenie zdrowia fizycznego i psychicznego koni	P6S_WG

	oraz ich behawioru, niezbędne do określenia odpowiednich form i warunków utrzymania	
HJ1_W08	zasady BHP i ergonomii, a także znaczenie utrzymywania sprawności fizycznej człowieka wraz z biologicznymi podstawami odnowy biologicznej i roli rekreacji ruchowej w zdrowym stylu życia	P6S_WG
HJ1_W09	podstawowe uwarunkowania etyczne, prawne, dotyczące ochrony własności intelektualnej procesów społecznych, jak również posiada wiedzę z zakresu technologii informatycznej, którą posługuje się w procesie samokształcenia i rozwijania własnej przedsiębiorczości.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
HJ1_U01	stosować podstawowe technologie informatyczne (w tym ICT) w studiach nad końmi, dokonywać interpretacji uzyskanych informacji, wyciągać wnioski, opiniować oraz prowadzić dyskusję na temat zawartych w nich treści porozumiewając się z różnymi podmiotami w formie pisemnej, słownej i graficznej	P6S_UW
HJ1_U02	Wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze lub projektowe dotyczące pracy hodowlanej nad końmi, ulepszenia warunków ich wychowu i użytkowania, stosując metody eksperymentalne z wykorzystaniem sprzętu laboratoryjnego oraz prostych obliczeń chemicznych, biochemicznych i analiz laboratoryjnych	P6S_UW
HJ1_U03	ocenić budowę, chody, temperament i zachowanie koni w aspekcie ich bioróżnorodności i przydatności do specyficznych form użytkowania, identyfikować konie oraz prowadzić rejestrację i dokumentację hodowlaną	P6S_UW
HJ1_U04	dobierać i zastosować odpowiednie metody pracy hodowlanej nad końmi, kierować ich rozrodem i wychowem oraz stosować zasady żywienia zapewniając optymalne warunki bytowania	P6S_UW
HJ1_U05	wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne koni w celu zachowania odpowiednich warunków bytowania i zapewnienia prawidłowego stanu zdrowia	P6S_UW
HJ1_U06	w stopniu co najmniej podstawowym jeździć konno, wykonać elementy woltyżerskie, prowadzić hipoterapię, sędziować konkursy w ujeżdżeniu, skokach i WKKW oraz szkolić jeźdźców i konie, a także dobierać odpowiednie metody podstawowego szkolenia i zaawansowanego treningu koni mając na uwadze ciągłe doskonalenie swoich umiejętności	P6S_UW
HJ1_U07	prowadzić działalność hodowlaną, rekreacyjną, turystyczną lub sportową w ośrodku utrzymującym konie z zachowaniem zasad BHP, a także udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej	P6S_UU
HJ1_U08	planować hodowlę zwierząt w gospodarstwie i przemyśle rolnym oraz prowadzić działania w ramach	P6S_UO

	rolnictwa ekologicznego i leśnictwa z wykorzystaniem koni jako siły roboczej	
HJ1_U09	przystosować istniejącą infrastrukturę do potrzeb hodowli i użytkowania koni proponując przy tym adekwatne rozwiązania	P6S_UW
HJ1_U10	przygotować prace pisemne związane z hipologią i użytkowaniem zwierząt oraz przedstawić prezentację na temat piśmiennictwa przedmiotowego, brać udział w debacie, oceniać różne opinie i dyskutować o nich	P6S_UK
HJ1_U11	komunikować się w języku obcym na poziomie B2 w mowie i piśmie w sytuacjach życia codziennego i w środowisku zawodowym oraz czytać ze zrozumieniem proste teksty specjalistyczne w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej	P6S_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotowy do:		
HJ1_K01	krytycznej oceny posiadanej wiedzy hipologicznej, jej pogłębiania i doskonalenia umiejętności zawodowych przez całe życie, dostrzegając przy tym dylematy związane z wykonywaniem pracy zawodowej	P6S_KK
HJ1_K02	odpowiedzialnego pełnienia różnych ról zawodowych podczas zespołowej pracy przy koniach, ustalania harmonogramu pracy, określania priorytetów i dotrzymywania terminów, a także dbałości o tradycje hipologiczne	P6S_KR
HJ1_U03	Podjęcia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za prawidłową i bezpieczną eksploatację koni, dobrostan zwierząt oraz kształtowanie i stan środowiska naturalnego poprzez ocenę poziomu ryzyka i skutków prowadzonej działalności w zakresie szeroko rozumianego rolnictwa i środowiska	P6S_KO

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: hipologia i jeździectwo

Poziom: pierwszy

Profil: ogólnoakademicki

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
WIEDZA absolwent zna i rozumie		
HJ1_W03	zasady ekonomiki i zarządzania ośrodkami utrzymującymi konie posiadając	P6S_WG

	podstawową wiedzę z zakresu stosowania metod, technik, narzędzi, materiałów, sprzętu, funkcjonowania urządzeń, maszyn, obiektów oraz utrzymania niezbędnej infrastruktury wykorzystywanej w hodowli i użytkowaniu koni oraz innych zwierząt gospodarskich	
HJ1_W05	różnorodne technologie, metody, formy użytkowania koni i ich treningu mające na celu poprawę jakości życia człowieka oraz przydatne w aspekcie kształtowania i ochrony środowiska	P76_WG
HJ1_W09	podstawowe uwarunkowania dotyczące ochrony własności intelektualnej, etyczne i prawne, dotyczące procesów społecznych oraz ma wiedzę z zakresu technologii informatycznej, którą posługuje się w procesie samokształcenia i rozwijania własnej przedsiębiorczości.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
HJ1_U01	stosować podstawowe technologie informatyczne (w tym ICT) w studiach nad końmi, dokonywać interpretacji uzyskanych informacji, wyciągać wnioski, opiniować oraz prowadzić dyskusję na temat zawartych w nich treści porozumiewając się z różnymi podmiotami w formie pisemnej, słownej i graficznej	P6S_UW
HJ1_U02	wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze lub projektowe dotyczące pracy hodowlanej nad końmi, ulepszenia warunków ich wychowu i użytkowania, stosując metody eksperymentalne z wykorzystaniem sprzętu laboratoryjnego oraz prostych obliczeń chemicznych, biochemicznych i analiz laboratoryjnych	P6S_UW
HJ1_U07	przeprowadzić działalność hodowlaną, rekreacyjną, turystyczną lub sportową w ośrodku utrzymującym konie z zachowaniem zasad BHP, a także udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej	P6S_UU
HJ1_U08	planować hodowlę zwierząt w gospodarstwie i przemyśle rolnym oraz prowadzić działania w ramach rolnictwa ekologicznego i leśnictwa z wykorzystaniem koni jako siły roboczej	P6S_UO
HJ1_U09	przystosować istniejącą infrastrukturę do potrzeb hodowli i użytkowania koni proponując adekwatne rozwiązania	P6S_UW

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów Hipologia i jeździectwo– stopień pierwszy

Liczba semestrów studia stacjonarne	7
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	212
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2185
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	164,78
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	10
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	77
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	212 ECTS (100%)
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	156
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	2185

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Na kierunku **hipologia i jeździectwo** uwzględniona w programie studiów jest praktyka 8 tygodniowa po VI semestrze studiów 1° (10ECTS)

W trakcie studiów studenci mają obowiązek odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 8 tygodni (10 ECTS), w tym 2 tygodnie w ośrodku Katedry Hodowli i Użytkowania Koni. Praktyka obowiązuje wszystkich studentów studiów stacjonarnych, a jej zaliczenie jest warunkiem wpisania studenta na VII semestr studiów. Praktyki programowe mają na celu przygotowanie studentów do wykonywania przyszłego zawodu oraz stworzenie warunków do rozwoju aktywności zawodowej na rynku pracy.

Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Uczelnia wspiera studentów w doborze właściwego miejsca praktyk. Praktyka kończy się egzaminem przed komisją (min. 3 osoby) powołaną przez Dziekana Wydziału. Student otrzymuje zaliczenie wpisywane do indeksu, karty egzaminacyjnej i protokołu.

W czasie trwania praktyki zawodowej studenci są obowiązani do zapoznania się z działalnością obiektów wieloprofilowych, tj. związanych zarówno z hodowlą jak i użytkowaniem koni (z wyraźnie zaakcentowanym przynajmniej jednym sposobem użytkowania, np. sportowe, rekreacyjne, turystyczne, wyścigowe). Praktyka w tych obiektach powinna objąć czynności dnia codziennego (obrządkie, pielęgnacja koni, padokowanie, obsługa różnych grup wiekowych koni, trening koni, pielęgnacja sprzętu, czyszczenie boksów, prace porządkowe w obiekcie, itd.) oraz czynności okresowe (zabiegi profilaktyczne, rozcyszczanie i podkuwanie kopyt, pielęgnacja specjalistyczna, kierowanie rozrodem, transport koni, itd.). Szczególnie ważne jest nabycie umiejętności zarządzania zasobami paszowymi. Zalecane jest, by student odbywał praktyki w systemie zmianowym, co umożliwi uczestniczenie we wszystkich rutynowych czynnościach związanych z działalnością obiektu. Wskazane jest również zapoznanie się z dokumentacją ośrodka, przez co należy rozumieć głównie dokumentację związaną z hodowlą i użytkowaniem koni. Alternatywnie, mniejsza część praktyk może odbywać się w związkach hodowców koni, związkach jeździeckich lub innych instytucjach nadzorujących hodowlę i użytkowanie koni. W jej ramach studenci powinni zapoznać się z pracą biurową oraz pracą w terenie (opisy licencyjne i identyfikacyjne i oceny koni, udział w wystawach i pokazach, zawodach jeździeckich, próbach dzielności i aukcjach koni, pomoc przy organizacji imprez konnych, itp.). W przypadku praktyk zagranicznych studenci mogą dodatkowo doskonalić języki obce.

Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Regulamin praktyk, Program praktyki, Dziennik praktyk. Studenci odbywający praktykę w terminie wyznaczonym programem studiów, tzn. podczas letniej przerwy semestralnej są ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas odbywania praktyki

Program kształcenia na studiach II stopnia, kierunek hipologia i jeździectwo

1. Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów -hipologia i jeździectwo studia II stopnia

Nazwa kierunku studiów: hipologia i jeździectwo wraz ze specjalnością Horse Usage

Poziom: studia II stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca: zootechnika i rybactwo – 100%

2. Opis sylwetki absolwenta.

Celem drugiego stopnia studiów jest pogłębienie wiedzy i umiejętności z zakresu specjalistycznego użytkowania i utrzymywania koni, w tym chorób, odnowy biologicznej i biotechnik stosowanych w pracy hodowlanej. Pogłębienie wiedzy jest osiągnięte między innymi dzięki zapoznaniu się z wynikami naukowych badań hipologicznych. Kontynuowane są moduły fakultatywne związane z praktycznym użytkowaniem koni. Kwalifikacje absolwentów poszerzone są o wiedzę i umiejętności z zakresu hodowli innych gatunków zwierząt – pierwszej pomocy weterynaryjnej, dobrostanu i higieny, ochrony zasobów genetycznych, doradztwa zootechnicznego. Realizowane są również moduły związane z marketingiem usług w przedsiębiorstwie rolnym i agroturystyką. Elementy techniczne zawarte w modułach są podstawą do uzyskania kompetencji inżynierskich na drugim stopniu studiów. Przedmioty dotyczące statystyki matematycznej i zastosowania informatyki, a także moduły humanistyczne dają studentom odpowiedni warsztat do wykonania pracy magisterskiej oraz poszerzają kompetencje społeczne potrzebne w przyszłej pracy. Studia drugiego stopnia dają absolwentom poszerzone kwalifikacje umożliwiające prowadzenie własnej działalności gospodarczej w zakresie hodowli i użytkowania koni. Absolwenci drugiego stopnia studiów mogą być też zatrudnieni w podobnych jednostkach, jak absolwenci pierwszego stopnia, a ponadto w ośrodkach hodowli zachowawczej i przedsiębiorstwach agroturystycznych. Po ukończeniu drugiego stopnia studiów absolwenci mogą kontynuować naukę na trzecim stopniu studiów doktoranckich. Mogą również uczęszczać na studia podyplomowe z pokrewnych kierunków.

Na specjalności HorseUsage w ramach drugiego stopnia kierunku hipologia i jeździectwo, studenci zdobywają wiedzę i umiejętności z zakresu specjalistycznego użytkowania i utrzymania koni, w tym chorób, odnowy biologicznej i biotechnik stosowanych w pracy hodowlanej. Kwalifikacje absolwentów poszerzone są o wiedzę i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy weterynaryjnej, dobrostanu i higieny, ochrony zasobów genetycznych, agroturystyki. Realizowane są również moduły związane z doradztwem, marketingiem usług w przedsiębiorstwie rolnym i agroturystyką. Przedmioty dotyczące statystyki matematycznej i zastosowania informatyki, a także moduły humanistyczne dają studentom odpowiedni warsztat do wykonania pracy magisterskiej oraz poszerzają kompetencje społeczne potrzebne w przyszłej pracy zawodowej. Absolwent tego kierunku jest przygotowany teoretycznie i praktycznie do pracy z końmi, do prowadzenia przedsiębiorstwa i działalności związanej z hodowlą i użytkowaniem koni, łącznie z umiejętnością stosowania nazw i pojęć technicznych. Posiada ponadto dobrą znajomość języka angielskiego, co powinno ułatwić zdobycie pracy zarówno na rynku krajowym, jak i międzynarodowym. Potrafi też stosować technologie informatyczne w studiach nad końmi, samodzielnie planować, przeprowadzać i oceniać poprawność wykonanego za pomocą metod eksperymentalnych zadania badawczego dotyczącego hodowli, doskonalenia warunków wychowu i użytkowania koni.

Program specjalności Horse Usage jest bardziej nakierowany na użytkowanie koni niż studia II stopnia hipologia i jeździectwo. Wyróżnia go nieco inna liczba i rodzaj przedmiotów do wyboru, liczba przyporządkowanych im punktów ECTS, a także kolejność realizowania przedmiotów. Obowiązują efekty kształcenia sformułowane dla II stopnia studiów na kierunku Hipologia i jeździectwo. Zajęcia odbywają się w Ośrodku dydaktycznym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z wykorzystaniem koni należących do Katedry Hodowli i Użytkowania Koni, a także kuców felińskich. Część zajęć jest realizowana jako wyjazdy terenowe do stadnin, na tory wyścigów konnych i do ośrodków utrzymujących konie. Specjalność Horse Usage koncentrująca się na naukach o użytkowaniu koni zawiera w ofercie kształcenia treści umożliwiające objęcie różnorodnych stanowisk w tzw. przemyśle konnym, którego rozwój jest nieustająco obserwowany w skali światowej. Utworzenie specjalności rozwija międzyjednostkową współpracę dydaktyczną. Program studiów umożliwia również promowanie działań prozdrowotnych oraz kultury fizycznej i sportu wśród pracowników i studentów Uniwersytetu. Dzięki tej specjalności działalność edukacyjna Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zostanie w pewnym stopniu umiędzynarodowiona, gdyż oferta edukacyjna skierowana jest do kandydatów zarówno z Polski, jak i z zagranicy. Wartością dodaną jest wzmacnianie prestiżu Uczelni.

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA		
Absolwent zna i rozumie:		
HJ2_W01	w pogłębionym stopniu fizjologię koni niezbędną do zrozumienia procesów wysiłkowych i innych zagadnień związanych z utrzymaniem oraz specjalistycznym treningiem koni podczas różnych form eksploatacji służących poszerzaniu oferty usług konnych oraz proponowaniu nowych miejsc pracy	P7S_WG
HJ2_W02	w pogłębionym stopniu zagadnienia związane z pracą hodowlaną i biotechnikami rozrodu celem prowadzenia wyspecjalizowanej hodowli koni i zwierząt gospodarskich, w tym objętych programem ochrony zasobów genetycznych	P7S_WG
HJ2_W03	w pogłębionym stopniu rolę środowiska naturalnego oraz jego zrównoważonego wykorzystania i wpływu na prowadzenie działalności hodowlanej i usługowej	P7S_WG
HJ2_W04	w pogłębionym stopniu zagadnienia z zakresu ochrony zdrowia, chorób i dobrostanu koni niezbędne przy ich wyspecjalizowanej hodowli i zaawansowanym użytkowaniu	P7S_WG
HJ2_W05	w pogłębionym stopniu zasady utrzymania urządzeń i tworzenia infrastruktury niezbędnej w hodowli i użytkowaniu koni, wykorzystując przy tym wiedzę informatyczną przydatną do analizy wyników przeprowadzonych eksperymentów, tworzenia specjalistycznych baz danych oraz prowadzenia działalności usługowej	P7S_WG
HJ2_W06	w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące ekonomii, marketingu i prawa rolnego, pozwalające na zarządzanie przedsiębiorstwem rolnym i prowadzenie działalności usługowej z wykorzystaniem potencjału i rozwoju obszarów wiejskich w aspekcie hodowli zwierząt nastawionej na zrównoważone użytkowanie środowiska przyrodniczego	P7S_WK
HJ2_W07	w pogłębionym stopniu aspekty etyczne i prawne związane z wykonywaniem zawodu niezbędne do rozwoju własnych kompetencji społecznych oraz pozwalające na właściwe traktowanie ludzi i zwierząt	P7S_WK
HJ2_W08	w pogłębionym stopniu prowadzone w Polsce i na	P7S_WG

	świecie kierunki badań hipologicznych.	
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
HJ2_U01	stosować technologie informatyczne (w tym ICT) w studiach nad końmi, samodzielnie planować, przeprowadzać i oceniać poprawność wykonanego za pomocą metod eksperymentalnych zadania badawczego dotyczącego hodowli koni, doskonalenia warunków ich wychowu i użytkowania, a także dokonywać interpretacji uzyskanych informacji, wyciągać wnioski, opiniować opracowania.	PS7_UW
HJ2_U02	rozpoznać objawy zaburzenia stanu zdrowia koni, a także udzielić im pierwszej pomocy, dostosować odpowiednie zabiegi służące odnowie biologicznej, jak również wykonać niektóre badania wysiłkowe w celu określenia stopnia zaawansowania treningowego organizmu koni oraz zinterpretowania uzyskanych w tym zakresie wyników	PS7_UW
HJ2_U03	samodzielnie planować i przeprowadzać eksperymenty i symulacje z zakresu hipologii, kierować wyspecjalizowanym użytkowaniem koni wybierając i stosując właściwą metodę oraz narzędzia, a także krytycznie ocenić funkcjonowanie sprzętu, urządzeń i obiektów proponując przy tym odpowiednie rozwiązania	PS7_UU
HJ2_U04	poszerzając ofertę świadczonych usług, w różnorodny sposób użytkować konie oraz sędziować konkursy jeździeckich dyscyplin pozaolimpijskich.	PS7_UW
HJ2_U05	organizować zrównoważoną turystykę konną poprzez posiadanie umiejętności kierowania zespołem oraz prowadzić i profilować działalność gospodarstwa agroturystycznego w kierunku hodowli i eksploatacji koni, posługując się przepisami prawnymi dla uzyskania funduszy na prowadzoną działalność	PS7_UO
HJ2_U06	stosować metody ochrony zasobów genetycznych zagrożonych populacji zwierząt oraz doskonalić warunki hodowli, utrzymania i użytkowania zwierząt zapewniając im dobrostan i higienę, jak również wykorzystując biotechniki stosowane w pracy hodowlanej	PS7_UW
HJ2_U07	przygotować prace pisemne i prezentacje ustne z zakresu hipologii i nauk o kulturze fizycznej, interpretować wyniki przeprowadzonych eksperymentów lub symulowanej działalności usługowej, jak również prowadzić debatę, dyskutować i ocenić różne stanowiska	PS7_UK
HJ2_U08	komunikować się w języku obcym na poziomie B2+ w mowie i piśmie w sytuacjach życia codziennego i w środowisku zawodowym, czytać ze zrozumieniem i analizować obcojęzyczne teksty źródłowe w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej	PS7_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

absolwent jest gotów do:		
HJ2_K01	pogłębiania wiedzy hipologicznej i doskonalenia umiejętności zawodowych przez całe życie, uwzględniając przy tym krytyczną ocenę odbieranych treści	PS7_KK
HJ2_K02	odpowiedzialnego pełnienia funkcji zawodowych, ustalania harmonogramu pracy, określania priorytetów, dotrzymywania terminów oraz przejmowania funkcji kierowniczych, eksperckich i wykonawczych podczas zespołowej pracy przy koniach, a także rozwijania dorobku i szerzenia etosu wykonywanego zawodu	PS7_KR
HJ2_K03	wypełniania zobowiązań społecznych, społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za prawidłową i bezpieczną eksploatację koni, dbałości o dobrostan zwierząt oraz kształtowanie i stan środowiska naturalnego poprzez poszukiwanie innowacyjnych i przedsiębiorczych rozwiązań dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	PS7_KO

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów Hipologia i jeździectwo – stopień drugi

Liczba semestrów studia stacjonarne	7
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	92
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	860
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	164,78
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	2
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	41
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	212 ECTS (100%)
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć	-

kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	48
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	2185

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Nie dotyczy

4.7.3. Kierunek: Behawiorystka zwierząt

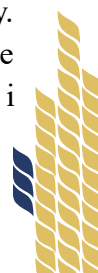
Opis programu kształcenia na kierunku behawiorystka zwierząt, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów:

- 1) Nazwa kierunku studiów: **behawiorystka zwierząt**
- 2) Poziom kształcenia: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
- 3) Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**
- 4) Forma studiów: **stacjonarne i niestacjonarne**
- 5) Tytuł zawodowy absolwenta: **inżynier (studia pierwszego stopnia), magister inżynier (studia drugiego stopnia)**
- 6) Dyscyplina naukowa, do której jest przyporządkowany kierunek studiów – Dziedzina nauk rolniczych, **dyscyplina zootechnika i rybactwo (100%)**.

2. Opis sylwetki absolwenta

Absolwent kierunku behawiorystka zwierząt będzie posiadał wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem zoologii, etologii stosowanej, ekologii behawioralnej oraz chowu i hodowli zwierząt towarzyszących, dzikich i gospodarskich. Kompetencje absolwenta związane będą ze znajomością wymogów dobrostanu różnych grup zwierząt, ich żywienia, reprodukcji oraz modelowania środowiska życia, doradztwa w zakresie wyboru zwierząt towarzyszących, a także zarządzania populacjami zwierząt dzikich utrzymywanych w ograniczeniu wolności i opracowywania koncepcji programów ich ochrony. Absolwenci będą przygotowani do pracy w instytucjach różnego szczebla działających w sferze hodowli i ochrony zwierząt oraz ochrony środowiska, ogrodach zoologicznych, schroniskach i

ośrodkach opieki dla zwierząt, placówkach naukowo-badawczych, ośrodkach doradztwa dla osób indywidualnych i organizacji, fermach zwierząt, a także w służbach kontrolujących i nadzorujących przestrzeganie prawa w stosunku do zwierząt. Absolwenci będą przygotowani do prowadzenia samodzielnej działalności w sferze doradztwa behawiorystycznego oraz konsultowania problemów związanych z dobrostanem zwierząt.

Obok kwalifikacji wynikających z ogólnego systemu kształcenia będą posiadali kompetencje w zakresie:

- wiedzy na temat prawidłowości zachowania się zwierząt;
- umiejętności określania potrzeb behawioralnych;
- umiejętności określania relacji człowiek - zwierzę;
- umiejętności doradztwa w zakresie decyzji posiadania zwierząt oraz zapewnienia im właściwej opieki;
- oceny stanu psychofizycznego na podstawie zachowania się i wskaźników dobrostanu;
- doradztwa behawiorystycznego w programach hodowlanych (projektowania rozwiązań pomieszczeń, akwaria, terraria);
- monitoringu warunków utrzymania;
- konsultacji behawioralnych przy projektowaniu wolier oraz pomieszczeń dla zwierząt w warunkach ich utrzymania;
- programu socjalizacyjnego dla zwierząt hodowlanych i towarzyszących;
- modyfikacji zachowania się zwierząt, diagnozowania przyczyn anomalii behawioralnych, ich charakterystyki, rodzajów oraz opracowania strategii zapobiegania i terapii;
- doradztwa dotyczącego odpowiedzialności za bezpieczeństwo odławiania, przewożenia zwierząt dzikich i pomocy w nagłych przypadkach;
- umiejętności rozpoznawania anomalii behawioralnych w warunkach produkcyjnych;
- szkolenia, uczenia i modyfikowania zachowań z uwzględnieniem potencjalnego kierunku użytkowania zwierząt;
- efektywności wykorzystania zwierząt w różnych formach aktywności człowieka;
- podstaw terapii kontaktowej z udziałem zwierząt;
- rozwoju zainteresowań związanych z przyszłą pracą zawodową

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów

Efekty kształcenia na kierunku behawiorystyka zwierząt zostały zatwierdzone Uchwałą nr 79/2011-2012 Senatu UP w Lublinie z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie utworzenia kierunku studiów behawiorystyka zwierząt i udoskonalone Uchwałą nr 49/2017-2018 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie zatwierdzenia udoskonalonych efektów kształcenia na studiach o kierunku behawiorystyka zwierząt realizowanych przez Wydział Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

Opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 -7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 -7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowej dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 –

poziomy 6-8 (Dz.U. z 2016 r. poz. 1594), w tym wybrane efekty kształcenia właściwe dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów.

1. **Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów**
2. **Nazwa kierunku studiów:** behawiorystyka zwierząt
3. **Poziom:** studia pierwszego stopnia
4. **Profil :** ogólnoakademicki
5. **Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:**
dyscyplina naukowa wiodąca (%): zootechnika i rybactwo (100%)

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
BZ1_W01	fakty/pojęcia wyjaśniające złożone zależności z zakresu budowy i funkcjonowania organizmu na poziomie anatomii, fizjologii i psychologii oraz zjawisk dotyczących zoologii, socjologii, ekologii, mikrobiologii, chemii, procesów biochemicznych zachodzących w organizmach żywych,	P6S_WG
BZ1_W02	mechanizmy genetyczne i biologiczne zachodzące w organizmie, metody i specyfikę pracy hodowlanej poszczególnych gatunków zwierząt, różnice w użytkowaniu zwierząt z uwzględnieniem ich specyfiki gatunkowej i rasowej	P6S_WG
BZ1_W03	metody statystyczne niezbędne w prowadzeniu analizy wyników badań behawioralnych i w pracy hodowlanej	P6S_WG
BZ1_W04	biologię zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem ich behawioru, mechanizmów determinujących zachowanie zwierząt, w tym anomalii behawioralnych oraz technik modyfikujących to zachowanie,	P6S_WG
BZ1_W05	techniki dotyczący oceny behawioru, stanu zdrowia zwierząt oraz czynników wpływających na behawior i zdrowie, wpływ warunków utrzymania zapewniających szeroko pojęty dobrostan poszczególnych gatunków i grup zwierząt	P6S_WG
BZ1_W06	Mechanizmy interakcji zachodzące pomiędzy człowiekiem a zwierzęciem oraz pomiędzy zwierzętami w kontekście różnic wewnątrzgatunkowych i międzygatunkowych	P6S_WG

BZ1_W07	przepisy prawne oraz BHP związane z hodowlą, ochroną zwierząt, wymogami dobrostanu oraz ma wiedzę na temat bioetycznego aspektu pracy ze zwierzętami, prawne aspekty prawa autorskiego, własności intelektualnej i przemysłowej, ekonomiczne i marketingowe formy promowania działalności związanej z behawiorystyką i dobrom stanem zwierząt	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi		
BZ1_U01	korzystać z wiedzy w pracy zawodowej oraz komunikować się z otoczeniem na poziomie werbalnym, pisemnym i graficznym (także w języku obcym), przygotowywać prace pisemne w języku polskim i/lub obcym związanych z kierunkiem studiów, prezentować wyniki badań związanych z kierunkiem studiów w formie ustnej w języku polskim i/lub obcym	P6S_UW P6S_UO P6S_UU P6S_UK
BZ1_U02	prawidłowo interpretować przepisy dotyczące ochrony i dobrostanu zwierząt oraz wykorzystywać je w działaniach na rzecz kształtowania adekwatnych warunków utrzymania, hodowli i użytkowania, dbać o bezpieczeństwo i ergonomię pracy	P6S_UW
BZ1_U03	planować, analizować i oceniać poprawność podejmowanych rozwiązań mających na celu poprawę szeroko pojętego dobrostanu oraz bezpieczeństwa utrzymania i użytkowania zwierząt, przeprowadzać kontrolę w zakresie dobrostanu i przestrzegania warunków utrzymania zwierząt oraz zaproponować działania korygujące, planować działań zapewniających prawidłowe funkcjonowanie organizmu na różnych poziomach	P6S_UW
BZ1_U04	planować doświadczenia zgodne ze studiowanym kierunkiem studiów, interpretować wyniki badań oraz formułować na ich podstawie właściwe wnioski, wyszukiwać, zrozumieć, przeanalizować oraz wykorzystać potrzebne informacje pochodzące z różnych źródeł	P6S_UW
BZ1_U05	wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii, socjologii, marketingu oraz funkcjonowania organizmu na poziomie biologicznym w działalności behawiorystycznej oraz korzystać z aktów prawnych i weryfikować ich przydatność w określonych sytuacjach	P6S_UW
BZ1_U06	identyfikować zjawiska i właściwie oceniać ich wpływ na organizm zwierząt i środowisko	P6S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
BZ1_K01	stałego uczenia się i systematycznej aktualizacji wiedzy, krytycznej oceny posiadanej wiedzy uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	P6S_KK

BZ1_K02	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działania na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
BZ1_K03	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad	P6S_KR

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: behawiorystyka zwierząt

Poziom: studia stacjonarne i niestacjonarne I stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
BZ1_W01	fakty/pojęcia wyjaśniające złożone zależności z zakresu budowy i funkcjonowania organizmu na poziomie anatomii, fizjologii i psychologii oraz zjawisk dotyczących zoologii, socjologii, ekologii, mikrobiologii, chemii, procesów biochemicznych zachodzących w organizmach żywych,	P6S_WG
BZ1_W02	mechanizmy biologiczne i genetyczne zachodzące w organizmie, metody i specyfikę pracy hodowlanej poszczególnych gatunków zwierząt, różnice w użytkowaniu zwierząt z uwzględnieniem ich specyfiki gatunkowej i rasowej	P6S_WG
BZ1_W03	metody statystyczne niezbędne w prowadzeniu analizy wyników badań behawioralnych i w pracy hodowlanej	P6S_WG
BZ1_W04	biologię zwierząt ze szczególnym uwzględnieniem ich behawioru, mechanizmów determinujących zachowanie zwierząt, w tym anomalii behawioralnych oraz technik modyfikujących to zachowanie,	P6S_WG
BZ1_W05	techniki dotyczący oceny behawioru, stanu zdrowia zwierząt oraz czynników wpływających na behawior i zdrowie, wpływ warunków utrzymania zapewniających	P6S_WG

	szeroko pojęty dobrostan poszczególnych gatunków i grup zwierząt	
BZ1_W06	Mechanizmy interakcji zachodzące pomiędzy człowiekiem a zwierzęciem oraz pomiędzy zwierzętami w kontekście różnic wewnątrzgatunkowych i międzygatunkowych	P6S_WG
BZ1_W07	przepisy prawne oraz BHP związane z hodowlą, ochroną zwierząt, wymogami dobrostanu oraz ma wiedzę na temat bioetycznego aspektu pracy ze zwierzętami, prawne aspekty prawa autorskiego, własności intelektualnej i przemysłowej, ekonomiczne i marketingowe formy promowania działalności związanej z behawiorystyką i dobrostanem zwierząt	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
absolwent potrafi:		
BZ1_U01	korzystać z wiedzy w pracy zawodowej oraz komunikować się z otoczeniem na poziomie werbalnym, pisemnym i graficznym (także w języku obcym), przygotowywać prace pisemne w języku polskim i/lub obcym związanych z kierunkiem studiów, prezentować wyniki badań związanych z kierunkiem studiów w formie ustnej w języku polskim i/lub obcym	P6S_UW
BZ1_U02	prawidłowo interpretować przepisy dotyczące ochrony i dobrostanu zwierząt oraz wykorzystywać je w działaniach na rzecz kształtowania adekwatnych warunków utrzymania, hodowli i użytkowania, dbać o bezpieczeństwo i ergonomię pracy	P6S_UW
BZ1_U03	planować, analizować i oceniać poprawność podejmowanych rozwiązań mających na celu poprawę szeroko pojętego dobrostanu oraz bezpieczeństwa utrzymania i użytkowania zwierząt, przeprowadzać kontrolę w zakresie dobrostanu i przestrzegania warunków utrzymania zwierząt oraz zaproponować działania korygujące, planować działań zapewniających prawidłowe funkcjonowanie organizmu na różnych poziomach	P6S_UW
BZ1_U04	planować doświadczenia zgodne ze studiowanym kierunkiem studiów, interpretować wyniki badań oraz formułować na ich podstawie właściwe wnioski, wyszukiwać, zrozumieć, przeanalizować oraz wykorzystać potrzebne informacje pochodzące z różnych źródeł	P6S_UW
BZ1_U05	wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii, socjologii, marketingu oraz funkcjonowania organizmu na poziomie biologicznym w działalności behawiorystycznej oraz korzystać z aktów prawnych i weryfikować ich przydatność w określonych sytuacjach	P6S_UW
BZ1_U06	identyfikować zjawiska i właściwie oceniać ich wpływ na organizm zwierząt i środowisko	P6S_UW

1. **Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów**
2. **Nazwa kierunku studiów:** behawiorystyka zwierząt
3. **Poziom:** studia drugiego stopnia
4. **Profil:** ogólnoakademicki
5. **Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:**
dyscyplina naukowa wiodąca (%): zootechnika i rybactwo (100%)

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu:		
BZ2_W01	rolę środowiska i genetyki w kontekście funkcjonowania organizmów, z uwzględnieniem problemów behawioralnych zwierząt oraz metody i wskaźniki służące do oceny behawioru i poziomu dobrostanu zwierząt	P7S_WG
BZ2_W02	z zakresu stosowania metodologii badań, adekwatnych metod statystycznych w badaniach behawioralnych, zna zasady dotyczące przygotowywania prac dyplomowych oraz rozumie znaczenie zasad etyki w badaniach naukowych	P7S_WG P7S_WK
BZ2_W03	uwarunkowania etyczne, prawne i ekonomiczne ochrony i dobrostanu zwierząt, problem etyczny i prawny związany z zagrożonymi gatunkami zwierząt, wymogi dotyczące obrotu nimi oraz ich restytucji, problem ochrony własności intelektualnej i potrafi korzystać z informacji patentowych	P7S_WK
BZ2_W04	Możliwości wykorzystania zwierząt do różnych form użytkowania z uwzględnieniem ich specyfiki behawioralnej, możliwości i metody oceny stanu psychofizycznego zwierząt oraz konsekwencji tego stanu w odniesieniu do jakości życia człowieka	P7S_WG
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		

BZ2_U01	wyszukiwać, twórczo wykorzystywać informacje z różnych źródeł z uwzględnieniem specyfiki kierunku, werbalnego, pisemnego i graficznego porozumiewania się z różnymi podmiotami, opracowywać prace pisemne w języku polskim i/lub jednym z obcych (angielski, francuski, niemiecki, rosyjski) z zakresu nauk behawioralnych z wykorzystaniem podstaw teoretycznych z różnych źródeł.	P7S_UW
BZ2_U02	zaplanować, przeprowadzić i poddać analizie badania dotyczące dobrostanu i behawioru zwierząt, analizować problemy dobrostanu zwierząt w aspekcie środowiska ich życia oraz wpływu tych problemów na otoczenie, w tym człowieka	P7S_UW
BZ2_U03	stosować zaawansowane technik w zakresie oceny emocjonalnej zwierząt i modyfikacji behawioru,	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
BZ2_K01	krytycznej oceny odbieranych treści i uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych	P7S_KK
BZ2_K02	wypełniania zobowiązań społecznych w kontekście pracy behawiorysty, organizowania działalności na rzecz środowiska, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, i dostrzegania możliwości zawodowego funkcjonowania na rynku pracy	P7S_KO
BZ2_K03	odpowiedzialnego wykonywania zawodu z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, rozwijania dorobku zawodu, przestygania etycznego i prawnego aspekty zawodu behawiorysty,	P7S_KR

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów

Liczba semestrów	7/8 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 3/4 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	213/213 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 91/91 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2200/1302 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 795/492 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli	107,20/71,28 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 46,36/35,28

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5/5 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 5/5 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8/8 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 1/1 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	6/6 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 0/0 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	37,56/37,56 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 60,43/60,43 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	200 (93,90%)/200 (93,90%) stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 85 (93,41%)/85 (93,41%) stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	<i>nie dotyczy</i> stacjonarne/niestacjonarne I stopnia <i>nie dotyczy</i> stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	<i>nie dotyczy</i> stacjonarne/niestacjonarne I stopnia <i>nie dotyczy</i> stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	195/195 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 85/85 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	2200/1302 stacjonarne/niestacjonarne I stopnia 795/492 stacjonarne/niestacjonarne II stopnia

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Obowiązkowa praktyka 6-tygodniowa realizowana jest w okresie przerwy wakacyjnej po czwartym semestrze studiów. Jej cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze są następujące: W

czasie trwania praktyki zawodowej student zobowiązany jest do zapoznania się ze specyfiką, organizacją i uwarunkowaniami pracy w placówkach rolniczych, ochrony przyrody, przemysłowych, administracyjnych i naukowych. W szczególności student powinien: zapoznać się z aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi i stopniem realizacji przepisów prawnych z zakresu ochrony zwierząt: ustawa o ochronie przyrody, ustawa o doświadczeniach na zwierzętach, ustawy prawo łowieckie, ustawy o ochronie zwierząt, Krajowa Komisja Etyczna ds. Doświadczeń na Zwierzętach, wiedzy na temat prawidłowości zachowania się zwierząt, umiejętności określania potrzeb behawioralnych, umiejętności określania relacji człowiek – zwierzę, umiejętności doradztwa w zakresie decyzji posiadania zwierząt oraz zapewnienia im właściwej opieki; oceny stanu psychofizycznego na podstawie zachowania się i wskaźników dobrostanu, doradztwa behawiorystycznego w programach hodowlanych (projektowania rozwiązań pomieszczeń, akwaria, terraria), monitoringu warunków utrzymania, konsultacji behawioralnych przy projektowaniu wolier oraz pomieszczeń dla zwierząt w warunkach ich utrzymania, programu socjalizacyjnego dla zwierząt hodowlanych i towarzyszących, modyfikacji zachowania się zwierząt, diagnozowania przyczyn anomalii behawioralnych, ich charakterystyki, rodzajów oraz opracowania strategii zapobiegania i terapii, doradztwa dotyczącego odpowiedzialności za bezpieczeństwo odławiania, przewożenia zwierząt dzikich i pomocy w nagłych przypadkach, umiejętności rozpoznawania anomalii behawioralnych w warunkach produkcyjnych, szkolenia, uczenia i modyfikowania zachowań z uwzględnieniem potencjalnego kierunku użytkowania zwierząt, efektywności wykorzystania zwierząt w różnych formach aktywności człowieka, podstaw terapii kontaktowej z udziałem zwierząt, rozwoju zainteresowań związanych z przyszłą pracą zawodową.

Cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze praktyki są następujące:

- zbliżyć studentów do środowiska ich przyszłej pracy i umożliwić poznanie ważniejszych zagadnień społeczno-gospodarczych związanych z aplikacjami nauk przyrodniczych,
- zapoznać studentów z organizacją i technologią procesów produkcyjnych związanych z aplikacjami nauk przyrodniczych,
- zapoznać studentów z organizacją i techniką najważniejszych prac w zakresie produkcji zwierzęcej i roślinnej oraz w laboratoriach analitycznych w różnych typach placówek.

W czasie praktyki studenci powinni brać udział w możliwie jak największej liczbie prac, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu i technicznym wykonaniu. Działalność studenta winna być szczegółowo opisana w Dzienniku Praktyk. Zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę zawodową nie jest zobowiązany do zrealizowania w całości ramowego programu praktyk lecz wybranych zagadnień.

Aktualnie całością spraw dotyczących praktyk studenckich zajmuje się Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP. Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, regulamin praktyk, program praktyki i dziennik praktyk. Studenci odbywający praktykę w terminie wyznaczonym przez program studiów tzn. podczas letniej przerwy semestralnej są ubezpieczeni przez Uczelnię od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas odbywania praktyki. Studenci sporządzają indywidualne obszernie sprawozdania z przebiegu praktyki (dzienniki praktyk), których treść jest potwierdzana przez zakładowego opiekuna praktyki i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Realizację praktyki nadzoruje pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego odpowiedzialny za Wydział i jest zobowiązany do kontrolowania studentów przebywających na praktyce oraz

sporządzenia sprawozdania z przeprowadzonej kontroli.

4.7.4. Kierunek: Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

Opis programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

1. Nazwa kierunku studiów: bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

2. Poziom: studia pierwszego stopnia

3. Profil: ogólnoakademicki

4. Forma studiów: stacjonarne /niestacjonarne

7. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: inżynier

8. Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:

Dyscyplina wiodąca: technologia żywności i żywienia: 50,2%

Pozostałe dyscypliny: zootechnika i rybactwo: 34,1%; rolnictwo i ogrodnictwo: 15,7%

2. Opis sylwetki absolwenta

Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności to nowy, unikatowy w skali Polski kierunek studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Zagwarantowanie bezpieczeństwa i autentyczności żywności to najważniejsze żądanie i oczekiwanie konsumentów w stosunku do nabywanej i spożywanej żywności. Absolwent tego kierunku studiów będzie miał wiedzę z zakresu bezpieczeństwa żywności oraz jej certyfikacji. Pozna obowiązujące przepisy prawa żywnościowego, zasady certyfikacji i akredytacji stosowane w Polsce, innych krajach UE i świecie. Pozna zagrożenia w procesie produkcji żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego na etapie podstawowym oraz w procesach przetwarzania i przechowywania oraz pozna metody eliminowania lub ograniczania tych zagrożeń. Będzie miał wiedzę na temat wpływu składników żywności na bezpieczeństwo zdrowotne konsumenta, wiedzę z zakresu stosowanych procesów technologicznych, nowoczesnych metod konserwowania, pakowania i przechowywania żywności oraz ich wpływu na jakość produktu końcowego. Będzie miał wiedzę na temat zarządzania jakością w łańcuchu żywnościowym oraz zasad budowania, wdrażania, funkcjonowania i doskonalenia systemów zapewnienia i zarządzania jakością stosowanych w branży spożywczej, zarówno obligatoryjnych wymaganych przepisami prawa żywnościowego (GMP, GHP, HACCP), jak i dobrowolnych (ISO 9000, ISO 22000, IFS, BRC). Zdobyta wiedza pozwoli absolwentowi na merytoryczny nadzór i kontrolę nad kolejnymi etapami wytwarzania żywności, umożliwi ocenę surowców i produktów żywnościowych i pozwoli zidentyfikować na każdym etapie produkcji „od pola do stołu” zagrożenia, które mogłyby spowodować, że wyprodukowana żywność nie będzie spełniała kryteriów żywności bezpiecznej. Będzie także przygotowany aby podjąć odpowiednie działania zmierzające do eliminacji tych zagrożeń, ewentualnie ich ograniczenia do poziomów akceptowalnych odpowiednimi przepisami.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie jako ekspert w zakresie kontroli jakości i bezpieczeństwa na każdym etapie procesu wytwarzania żywności. Może podjąć pracę w przedsiębiorstwach przetwórstwa spożywczego, zakładach zbiorowego żywienia, laboratoriach i instytucjach związanych z oceną jakości żywności oraz służbach sanitarnych i służbach celnych.

Absolwenci studiów pierwszego stopnia kierunku „Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności” przygotowani są w pełni do podjęcia studiów drugiego stopnia na tym kierunku, czy też kontynuowania nauki na kierunkach pokrewnych czy studiach podyplomowych.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

Kierunek: Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

- technologia żywności i żywienia jako dyscyplina wiodąca: 50,2%
- zootechnika i rybactwo: 34,1%
- rolnictwo i ogrodnictwo: 15,7%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
BC1_W01	Podstawowe zagadnienia z zakresu biologii zwierząt i roślin, chemii organicznej i nieorganicznej, fizyki i biochemii ważną z punktu widzenia szeroko pojętego bezpieczeństwa żywności.	P6S_WG
BC1_W02	Metody analizy statystycznej, estymacji i weryfikacji hipotez statystycznych w zakresie badań nad bezpieczeństwem żywności.	P6S_WG
BC1_W03	Zagadnienia dotyczące genetyki, biologii molekularnej oraz organizmów genetycznie modyfikowanych.	P6S_WG
BC1_W04	Obowiązujące przepisy prawa żywnościowego, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz założenia polityki rolnej, żywnościowej i zdrowotnej oraz cele strategiczne i operatywne polityki żywnościowej w ujęciu krajowym i międzynarodowym.	P6S_WG P6S_WK
BC1_W05	Zagadnienia na temat chemicznych i fizycznych procesów zachodzących w biosferze, ze szczególnym uwzględnieniem zanieczyszczenia środowiska spowodowanym produkcją rolną i przetwórstwem rolno-spożywczym.	P6S_WG P6S_WK
BC1_W06	Metody pozyskiwania podstawowych surowców i produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz ogólne zagadnienia dotyczące towaroznawstwa.	P6S_WG
BC1_W07	Podstawy z zakresu anatomii człowieka oraz fizjologii trawienia i przemian składników pokarmowych, jak i związków toksycznych.	P6S_WG
BC1_W08	Podstawowe gatunki roślin i zwierząt wykorzystywanych w żywieniu człowieka, ma wiedzę z zakresu podstaw profilaktyki weterynaryjnej oraz higieny w hodowli zwierząt.	P6S_WG
BC1_W09	Metody badań mikrobiologicznych, oddziaływanie	P6S_WG

	mikroflory na człowieka i jakość żywności oraz sposoby zastosowania mikroorganizmów w produkcji żywności.	
BC1_W10	Podstawowe pojęcia z zakresu przetwórstwa i jakości żywności, przemian i reakcji związków chemicznych obecnych w żywności, procesów zachodzących podczas przechowywania żywności oraz wpływu stosowania różnych metod utrwalania żywności na jakość surowców i produktów.	P6S_WG
BC1_W11	Zagrożenia występujące w środowisku pracy oraz metody eliminowania lub ograniczania zagrożeń w procesie pracy w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym.	P6S_WG, P6S_WK
BC1_W12	Zasady ochrony roślin oraz zagadnienia dotyczące produkcji pasz i ich wpływu, na jakość produktów spożywczych.	P6S_WG
BC1_W13	Metody stosowane w analizie żywności, rozumie ich zasady oraz rolę, jaką odgrywają w zapewnianiu bezpieczeństwa żywności.	P6S_WG, P6S_WK
BC1_W14	Pojęcia z zakresu systemów zapewnienia i zarządzania bezpieczeństwem i jakością żywności, główne założenia systemów obligatoryjnych i dobrowolnych stosowanych w branży żywnościowej, metody przeglądu, weryfikacji i doskonalenia tych systemów oraz zasady certyfikacji i akredytacji stosowane w Polsce, innych krajach UE i świecie.	P6S_WG P6S_WK
BC1_W15	Podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej, zasady korzystania z literatury fachowej i jej cytowań.	P6S_WK
BC1_W16	Rozumie wpływ uwarunkowań ekonomicznych i marketingowych na produkcję, handel i konsumpcję produktów żywnościowych.	P6S_WK
UMIEJETNOSCI absolwent potrafi:		
BC1_U01	Wyszukiwać, analizować i wykorzystywać informacje pochodzące z różnych źródeł, dotyczące prawa żywnościowego, praw autorskich i własności przemysłowej, norm technicznych i systemowych oraz danych statystycznych.	P6S_UW, P6S_UK
BC1_U02	Dyskutować wykorzystując odpowiednie sposoby komunikowania się i formy przekazu na tematy związane z problematyką zawodu również w kontekście występujących zjawisk społecznych.	P6S_UK
BC1_U03	Tworzyć dokumenty i dobierać metody analizy statystycznej dla danego układu danych oraz potrafi odczytywać, interpretować i ilustrować graficznie uzyskane wyniki z wykorzystaniem dostępnych programów komputerowych.	P6S_UW
BC1_U04	Opisać i interpretować wyniki przeprowadzonych doświadczeń dotyczących żywności i jej składników, oszacować wartość odżywczą produktów spożywczych, ustalać racje pokarmowe oraz wyciągać i formułować wnioski.	P6S_UW P6S_UK

BC1_U05	Podjąć standardowe działania w zakresie opracowania, wdrożenia i doskonalenia systemów jakości, potrafi opracować przykładową dokumentację systemową i operacyjną dla wybranej organizacji branży spożywczej, przeprowadzić proces oceny zgodności.	P6S_UW, P6S_UK
BC1_U06	Wykonać proste zadanie badawcze lub projektowe pod kierunkiem opiekuna naukowego oraz przedstawić wyniki przy użyciu różnych technik prezentacji, w tym audiowizualnych. Potrafi redagować teksty i przygotowywać wystąpienia oraz prezentacje multimedialne.	P6S_UW P6S_UK
BC1_U07	Dokonać analizy zjawisk wpływających na produkcję i jakość żywności, sposób odżywiania i spożycia, wielkość i przyczyny głodu jawnego i ukrytego, zdrowie zwierząt i ludzi, stan środowiska naturalnego i zasobów naturalnych.	P6S_UW
BC1_U08	Rozróżniać główne szkodniki produktów żywnościowych, pasożyty zwierząt rzeźnych i szkodniki roślin uprawnych oraz dobierać właściwe metody ograniczania ich występowania.	P6S_UW
BC1_U09	Dobierać i ocenić jakość surowców i produktów spożywczych, stosując odpowiednie metody towaroznawcze i podstawowe techniki badań laboratoryjnych oraz prawidłowo interpretować uzyskane wyniki i wyciągać właściwe wnioski.	P6S_UK P6S_UW
BC1_U10	Zidentyfikować potencjalne zagrożenia, dokonać ich oceny i przeprowadzić analizę ryzyka na każdym etapie łańcucha produkcji żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz wskazać odpowiednie działania.	P6S_UW
BC1_U11	Kalkulować koszty oraz planować wielkość produkcji i dostaw żywności zależnie od potrzeb rynku.	P6S_UW
BC1_U12	Zaprojektować etykietę, ocenić prawidłowość jej znakowania oraz zaplanować prosty łańcuch logistyczny dla wybranego produktu żywnościowego.	P6S_UW
BC1_U13	Podjąć odpowiednie działania w przypadku identyfikacji środków spożywczych niespełniających wymagań zdrowotnych oraz dobrać właściwe metody utylizacji odpadów i zagospodarowania produktów ubocznych powstających podczas produkcji żywności.	P6S_UW
BC 1_U14	Opracować kryteria procesu przemysłowej lub gastronomicznej produkcji żywności spełniającego wymogi jej bezpieczeństwa.	P6S_UW
BC 1_U15	Komunikować się w języku obcym w mowie i piśmie w sytuacjach życia codziennego i w środowisku zawodowym. Potrafi czytać ze zrozumieniem nieskomplikowane teksty specjalistyczne w języku obcym, w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej.	P6S_UK P6S_UU
BC 1_U16	Pracować i współpracować w grupie przyjmując różne role podczas wykonywania pracy, zmierzającej do uzyskania bezpiecznego produktu żywnościowego.	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

absolwent jest gotów do:		
BC1_K01	Stałego uzupełniania wiedzy i samodoskonalenia w zakresie standardów jakościowych i przepisów prawa żywnościowego.	P6S_KK
BC1_K02	Formułowania opinii na temat prawidłowego wykorzystania surowców roślinnych i zwierzęcych w bezpośredniej i pośredniej produkcji bezpiecznej żywności.	P6S_KO P6S_KK
BC1_K03	Podejmowania samodzielnych działań w zakresie identyfikacji, analizy i zastosowania różnych metod badawczych oraz opracowywania danych i interpretacji wyników.	P6S_KK
BC1_K04	Ma świadomość znaczenia nauki, ochrony rezultatów naukowo-badawczych dla rozwoju gospodarczego oraz posiada świadomość etyczną.	P6S_KK P6S_KR
BC1_K05	Odpowiedzialny za produkcję bezpiecznej żywności wysokiej jakości zarówno pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, klasycznej, jak i ekologicznej w aspekcie zdrowia człowieka oraz właściwe zagospodarowanie odpadów pochodzących z przemysłu rolno-spożywczego.	P6S_KO P6S_KR
BC1_K06	Oceny przebiegu procesów produkcyjnych w przemyśle rolno-spożywczym pod względem spełnienia wymagań bhp, ergonomii i zagrożeń wypadkowych.	P6S_KK P6S_KR

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich

Kierunek: bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

Poziom kształcenia: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
Wiedza		
absolwent zna i rozumie:		
InzBC_W01	Podstawowe procesy wytwarzania surowców oraz produktów żywnościowych.	P6S_WG
InzBC_W02	Podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu bezpieczeństwa żywności.	P6S_WG P7S_WG
InzBC_W03	Podstawowe zagadnienia dotyczące utrzymania aparatury do produkcji żywności.	P6S_WG
InzBC_W04	Zagadnienia z zakresu zarządzania oraz tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości.	P6S_WK P7S_WK

InzBC_W05	Społeczne, ekonomiczne, prawne i inne pozatechniczne uwarunkowania działalności inżynierskiej oraz potrzebę ich uwzględniania w działalności inżynierskiej.	P6S_WK P7S_WK
Umiejętności absolwent potrafi:		
InzBC_U01	Planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.	P6S_UW P7S_UW
InzBC_U02	Wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne.	P6S_UW P7S_UW
InzBC_U03	Wybrać, zastosować i optymalizować techniki i technologie typowe dla produkcji surowców roślinnych i zwierzęcych oraz produktów żywnościowych na ich bazie.	P6S_UW P7S_UW
InzBC_U04	Dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych dotyczących produkcji żywności oraz ocenić te rozwiązania.	P6S_UW P7S_UW
InzBC_U05	Zgodnie z zadaną specyfikacją zaprojektować produkt żywnościowy, jego proces produkcyjny, używając odpowiednio dobranych metod, technik, narzędzi i materiałów.	P6S_UW
InzBC_U06	Wykorzystać doświadczenie inżynierskie do prawidłowej obsługi i utrzymania urządzeń produkcyjnych przemysłu spożywczego.	P6S_UW P7S_UW

4. Szczegółowa Charakterystyka Programu Studiów Bezpieczeństwo i Certyfikacja Żywności - Stopień pierwszy

Liczba semestrów	7 studia stacjonarne; 8 studia niestacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	210
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2500 – stacjonarne; 1500 – niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	122 ECTS – kontaktowych (58,09% punktów ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	75 godzin, 5 ECTS – stacjonarne; 45 godzin, 5 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	120 godzin, 9 ECTS – stacjonarne 63 godziny, 9 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	64 ECTS (30,48% wszystkich ECTS)

Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	105,5 ECTS; 50,2% w dyscyplinie technologia żywności i żywienia
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	71,5 ECTS; 34,1% w dyscyplinie zootechnika i rybactwo 33 ECTS; 15,7% w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	180 ECTS
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	2450

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Na kierunku Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności obowiązkowa jest praktyka 6-tygodniowa realizowana w okresie przerwy wakacyjnej po trzecim roku studiów. Student w ramach praktyk musi uzyskać 6 punktów ECTS.

W czasie trwania praktyki zawodowej student zobowiązany jest do zapoznania się ze specyfiką funkcjonowania organizacji, w której prowadzony jest nadzór nad bezpieczeństwem żywności. W szczególności student powinien zapoznać się z aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi z zakresu bezpieczeństwa żywności, działalnością i funkcjonowaniem działu zapewnienia jakości.

Cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze praktyki są następujące:

- zbliżyć studentów do środowiska pracy i umożliwić poznanie ważniejszych zagadnień społeczno-gospodarczych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa żywności,
- zapoznać studentów z etapami procesów technologicznych funkcjonujących w organizacji,
- zapoznać studentów z organizacją i techniką najważniejszych działań podejmowanych w organizacji w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności,
- zapoznać studentów z założeniami Programu Warunków Wstępnych (zasadami GMP/GHP), systemu HACCP, ze szczególnym uwzględnieniem analizy zagrożeń i ustaleniem krytycznych punktów kontroli w procesie produkcji oraz innych systemów nieobligatoryjnych,
- przygotować do podjęcia pracy związanej z prowadzeniem nadzoru przy produkcji żywności, zarówno w przedsiębiorstwach przetwórstwa spożywczego, jak również w zakładach zbiorowego żywienia.

W czasie praktyki studenci powinni brać udział w możliwie jak największej liczbie prac, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu i technicznym wykonaniu. Każda działalność studenta powinna być szczegółowo opisana w Dzienniku Praktyk. Zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę zawodową nie jest zobowiązany do zrealizowania w całości ramowego programu praktyk lecz wybranych zagadnień.

Praktyka zawodowa powinna być realizowana przede wszystkim w organizacjach przetwórstwa spożywczego lub zakładach zbiorowego żywienia.

Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Uczelnia wspiera studentów w doborze właściwego miejsca praktyk. Praktyka kończy się egzaminem przed komisją (min. 3 osoby) powołaną przez Dziekana Wydziału. Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Regulamin praktyk, Program praktyki, Dziennik praktyk.

Opis programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, studia drugiego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

1. Nazwa kierunku studiów: Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

2. Poziom: studia drugiego stopnia

3. Profil: ogólnoakademicki

4. Forma studiów: stacjonarne /niestacjonarne

9. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: magister inżynier

10. Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:

Dyscyplina wiodąca: technologia żywności i żywienia: 50,5%

Pozostałe dyscypliny: zootechnika i rybactwo: 35,4%; rolnictwo i ogrodnictwo: 14,1%

2. Opis sylwetki absolwenta

Absolwent tego kierunku studiów będzie miał wiedzę z zakresu bezpieczeństwa żywności oraz jej certyfikacji. Pozna zagrożenia w procesie produkcji żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego na etapie podstawowym oraz w procesach przetwarzania i przechowywania oraz pozna metody eliminowania lub ograniczania tych zagrożeń. Będzie miał wiedzę na temat wpływu składników żywności na bezpieczeństwo zdrowotne konsumenta. Będzie miał wiedzę z zakresu stosowanych procesów technologicznych, nowoczesnych metod konserwowania, pakowania i przechowywania żywności oraz ich wpływu na jakość produktu końcowego. Będzie miał wiedzę na temat zarządzania jakością w łańcuchu żywnościowym oraz zasad budowania, wdrażania, funkcjonowania i doskonalenia systemów zapewnienia i zarządzania jakością stosowanych w branży spożywczej. Pozna zasady certyfikacji i akredytacji stosowane w Polsce, innych krajach UE i świecie. Pozna obowiązujące przepisy prawa żywnościowego, zasady systemu identyfikowalności oraz funkcjonowania urzędowych nadzorów nad bezpieczeństwem żywności. Będzie miał możliwość uzyskania uznawanego w UE certyfikatu „Asystenta systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności” po zdaniu egzaminu w Polskim Centrum Badan i Certyfikacji, z którym Uczelnia ma podpisaną umowę na współpracę w tym zakresie.

Zdobyta wiedza pozwoli absolwentowi na merytoryczny nadzór i kontrolę nad kolejnymi etapami wytwarzania żywności, umożliwi ocenę surowców i produktów żywnościowych i pozwoli zidentyfikować na każdym etapie produkcji „od pola do stołu” zagrożenia, które mogłyby spowodować, że wyprodukowana żywność nie będzie spełniała kryteriów żywności bezpiecznej. Będzie także przygotowany aby podjąć odpowiednie działania zmierzające do eliminacji tych zagrożeń, ewentualnie ich ograniczenia do poziomów akceptowalnych odpowiednimi przepisami.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie jako ekspert w zakresie kontroli jakości i bezpieczeństwa

na każdym etapie procesu wytwarzania żywności. Może podjąć pracę w przedsiębiorstwach przetwórstwa spożywczego, zakładach zbiorowego żywienia, laboratoriach i instytucjach związanych z oceną jakości żywności oraz służbach sanitarnych i służbach celnych.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

Kierunek: Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się: **Dyscyplina wiodąca:** technologia żywności i żywienia jako dyscyplina wiodąca: 50,5%

Pozostałe dyscypliny: zootechnika i rybactwo: 35,4%;rolnictwo i ogrodnictwo: 14,1%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
BC2_W01	Szczegółowe zagadnienia z zakresu biologii zwierząt i roślin, chemii i biochemii ważną z punktu widzenia jakości i szeroko pojętego bezpieczeństwa żywności	P7S_WG
BC2_W02	Metody analizy statystycznej, estymacji i weryfikacji hipotez statystycznych w zakresie badań nad bezpieczeństwem żywności	P7S_WG
BC2_W03	Zasady oceny i nadzoru rynku produktów żywnościowych w obszarze obowiązkowym i dobrowolnym	P7S_WG
BC2_W04	Obowiązujące przepisy prawa żywnościowego, system identyfikowalności oraz zasady funkcjonowania urzędowych nadzorów nad bezpieczeństwem żywności	P7S_WG P7S_WK
BC2_W05	Metody i narzędziach stosowane w celu rozwiązywania zadań z zakresu zapewnienia i zarządzania bezpieczeństwem i jakością żywności	P7S_WG P7S_WK
BC2_W06	Zasady certyfikacji i akredytacji stosowane w Polsce, innych krajach UE i świecie	P7S_WG
BC2_W07	Wpływ składników żywności na bezpieczeństwo zdrowotne konsumenta	P7S_WG
BC2_W08	Szczegółowe zagadnienia dotyczące zarządzania jakością w łańcuchu żywnościowym oraz zasady budowania, wdrażania, funkcjonowania i doskonalenia systemów zapewnienia i zarządzania jakością stosowanych w branży spożywczej	P7S_WG
BC2_W09	Zagadnienia z zakresu produkcji i przetwórstwa podstawowych surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, stosowanych procesów technologicznych, nowoczesnych metod	P7S_WG

	konserwowania, pakowania i przechowywania żywności oraz ich wpływu na jakość produktu końcowego	
BC2_W10	Zagrożenia występujące w środowisku pracy w rolnictwie, przemyśle rolno-spożywczym i gastronomii oraz metody eliminowania lub ograniczania tych zagrożeń	P7S_WG
BC2_W11	Metody stosowanych w analizie żywności, rozumie ich zasady oraz rolę jaką odgrywają w zapewnianiu bezpieczeństwa żywności	P7S_WG, P7S_WK
BC2_W12	Metody weryfikacji i doskonalenia systemów zapewnienia i zarządzania jakością stosowanych w branży spożywczej	P7S_WG
BC2_W13	Zagadnienia dotyczącą ewaluowania wybranych teorii, praw i koncepcji związanych z procesem badań dotyczących bezpieczeństwa i certyfikacji żywności, jednocześnie wskazując na bieżące kierunki rozwoju nauk o żywności oraz wpływu postępu technologicznego na ich rozwój	P7S_WG, P7S_WK
UMIEJETNOSCI Absolwent potrafi:		
BC2_U01	Wyszukiwać, zrozumieć i dokonywać analiz informacji pochodzących z różnych źródeł dotyczących prawa żywnościowego, praw autorskich i własności przemysłowej, norm technicznych i systemowych oraz danych statystycznych.	P7S_UW, P7S_UK
BC2_U02	Ocenić jakość żywności pod kątem jej bezpieczeństwa dla zdrowia człowieka.	P7S_UW,
BC2_U03	Stosować metody statystyczne w podejmowaniu decyzji w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności.	P7S_UW, P7S_UK
BC2_U04	Samodzielnie zastosować odpowiednie metody i narzędzia jakości do analizy funkcjonowania systemów oraz rozwiązywania typowych problemów z zakresu bezpieczeństwa żywności.	P7S_UW P7S_UK
BC2_U05	W stopniu zaawansowanym zaprojektować i zrealizować zadanie badawcze oraz dokonać analizy uzyskanych wyników w odniesieniu do literatury naukowej związanej z kierunkiem studiów pod kierunkiem opiekuna naukowego. Potrafi przedstawić wyniki badań przy użyciu różnych technik prezentacji, w tym audiowizualnych.	P7S_UW, P7S_UK
BC2_U06	Projektować, wdrażać, utrzymywać i weryfikować różne systemy zapewnienia i zarządzania bezpieczeństwem i jakością żywności.	P7S_UW
BC2_U07	Zaprojektować proces certyfikacji wybranego systemu i produktu żywnościowego.	P7S_UW
BC2_U08	Podjąć odpowiednie działania oraz wykorzystać stosowne źródła informacji w celu uzyskania pełnej identyfikowalności wyrobu żywnościowego.	P7S_UW P7S_UK
BC2_U09	Samodzielnie identyfikować potencjalne zagrożenia oraz dokonać ich oceny i przeprowadzić analizę ryzyka na etapie produkcji podstawowej, w przemyśle rolno-spożywczym i gastronomii oraz wprowadzić odpowiednie działania w celu ich wyeliminowania lub ograniczenia.	P7S_UW
BC2_U10	Dobrać odpowiednie technologie produkcji i przetwarzania żywności o gwarantowanych parametrach.	P7S_UW
BC2_U11	Pozyskiwać, oceniać i kompilować informacje własne oraz pochodzące z piśmiennictwa, elektronicznych baz danych,	P7S_UW

	w tym w języku obcym wykorzystując je do wykonywanego zadania w obszarze bezpieczeństwa żywności w różnych działach produkcji.	
BC2_U12	Samodzielnie opracować dokumentację systemową i operacyjną dla wybranej organizacji branży spożywczej.	P7S_UW
BC2_U13	Przygotować i przedstawić prezentację, ustne wystąpienia, prace pisemne dotyczące konkretnego zagadnienia lub doświadczenia również w języku obcym, tak aby zapewniała przekaz informacji.	P7S_UW
BC2_U14	Samodzielnie planuje swoją karierę zawodową lub naukową ze szczególnym uwzględnieniem trendów i kierunków rozwoju nauk o żywności oraz zmian wywołanych postępem technologicznym.	P7S_UK, P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
BC2_K01	Stałego uzupełniania wiedzy i samodoskonalenia w zakresie przepisów prawa żywnościowego, standardów jakościowych, metod oceny jakości żywności oraz stosowanych metod i narzędzi weryfikacji, potrafiąc jednocześnie zorganizować proces uczenia się innych osób.	P7S_KK
BC2_K02	Ma świadomość postępu w badaniach naukowych i ich znaczenia dla rozwoju gospodarczego oraz ma poczucie odpowiedzialności za produkcję bezpiecznej żywności w aspekcie zdrowia człowieka.	P7S_KO P7S_KK
BC2_K03	Pracy zespołowej podczas realizowania zadań przewidzianych programem studiów; pełni różne funkcje, określa priorytety oraz umie oszacować czas potrzebny na realizację zleconego zadania i jego etapów.	P7S_KK
BC2_K04	Działań w sposób przedsiębiorczy, racjonalny i zgodny ze zdobytą wiedzą. Jest kreatywny w poszukiwaniu nowych zastosowań znanych metod i narzędzi w rozwiązywaniu problemów naukowych i zawodowych.	P7S_KK P7S_KR

4. Szczegółowa Charakterystyka Programu Studiów Kierunek Bezpieczeństwo i Certyfikacja Żywności – Stopień drugi

Liczba semestrów	3 studia stacjonarne; 4 studia niestacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	92
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	900 – stacjonarne; 540 - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	47 ECTS – kontaktowych (51,09% punktów ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	75 godzin, 5 ECTS – stacjonarne; 49 godzin, 5 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie	30 godzin, 1 ECTS – stacjonarne

studiów do zajęć z języka obcego	21 godzin, 1 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	43 ECTS (46,74% wszystkich ECTS)
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	46,5 ECTS; 50,54% w dyscyplinie technologia żywności i żywienia
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	32,5 ECTS; 35,33% w dyscyplinie zootechnika i rybactwo 13 ECTS; 14,13% w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	64 ECTS
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	880

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. **Plan studiów** określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Nie dotyczy

4.7.5. Kierunek: Bezpieczeństwo i higiena pracy

Opis programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

1. **nazwa kierunku studiów:** Bezpieczeństwo i higiena pracy
2. **poziom:** studia pierwszego stopnia
3. **profil:** ogólnoakademicki
4. **forma studiów:** studia stacjonarne i niestacjonarne
5. **tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** inżynier
6. **Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:**

dyscyplina naukowa wiodąca: zootechnika i rybactwo (51%)

pozostałe dyscypliny naukowe: inżynieria mechaniczna (25%); rolnictwo i ogrodnictwo (14%); Nauki o zdrowiu (10%)

2. Opis sylwetki absolwenta

Celem kształcenia studenta kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy jest przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa i higieny pracy, łączącego obszary nauk inżynierskich i rolniczych. Absolwent nabywając umiejętności niezbędne do zarządzania bezpieczeństwem pracy oraz rozpoznawania, oceniania i kontrolowania występujących zagrożeń w pracy jest przygotowany do podjęcia pracy związanej z ochroną zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy, w tym w służbie bezpieczeństwa i higieny pracy w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach. Kwalifikacje zdobyte w toku studiów upoważniają go do zajmowania stanowisk: inspektora, specjalisty oraz głównego specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy. Nabycie kwalifikacji inżynierskich pozwala Absolwentowi pracować w organach nadzoru oraz w jednostkach badawczych prowadzących projektowanie i wdrażanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących skutki oddziaływania procesu pracy na człowieka.

Studenci po ukończeniu kursu pedagogicznego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu uzyskują zaświadczenie uprawniające ich do prowadzenia szkoleń w przedsiębiorstwach świadczących usługi z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy

Nazwa kierunku studiów: **Bezpieczeństwo i higiena pracy**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: ogólnoakademicki

Dyscyplina do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca: Zootechnika i rybactwo (51%)

pozostałe dyscypliny naukowe: Inżynieria mechaniczna (25%); Rolnictwo i ogrodnictwo (14%); Nauki o zdrowiu (10%)

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
--	-------------------------------	---

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

BH_W01	zagadnienia z wybranych działów matematyki, chemii, fizyki i nauk pokrewnych	P6S_WG
BH_W02	podstawową wiedzę społeczną, ekonomiczną i prawną, w tym ogólną znajomość prawnej ochrony pracy	P6S_WG
BH_W03	ogólną wiedzę na temat środowiska naturalnego, chemicznych i fizycznych procesów w nim zachodzących oraz	P6S_WK

	podstaw techniki i kształtowania środowiska pracy	
BH_W04	ogólną wiedzę o funkcjonowaniu organizmów żywych i przyrody nieożywionej oraz skutkach następstw zaburzających ich równowagę	P6S_WG
BH_W05	zagadnienia z podstawowych technik i technologii, materiałów, maszyn i innych urządzeń technicznych wykorzystywanych do poprawy jakości i bezpieczeństwa życia/pracy człowieka	P6S_WG
BH_W06	metody oceny oraz techniki eliminowania lub ograniczania zagrożeń w środowisku zawodowym	P6S_WG
BH_W07	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony przemysłowej i prawa autorskiego	P6S_WK
BH_W08	ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystujących wiedzę z psychologii, organizacji, zarządzania oraz ogólnych wymagań dotyczących standardów bhp i ich kontroli	P6S_WK
BH_W09	cyklu życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	P6S_WG
BH_W10	podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	P6S_WG

UMIEJĘTNOŚCI

absolwent potrafi:

BH_U01	wyszukiwać i analizować informacje pochodzące z różnych źródeł, w tym dotyczących psychologii, organizacji, zarządzania i prawodawstwa oraz wykorzystuje je w działaniach na rzecz kształtowania bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	P6S_UW
BH_U02	stosować podstawowe technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania informacji	P6S_UW
BH_U03	przygotować i przeprowadzić zadanie badawcze lub projektowe, przedstawić wyniki lub udokumentowany projekt, właściwie wyciągać wnioski	P6S_UW
BH_U04	analizować i oceniać przebieg procesów produkcyjnych, ich wpływ na stan bezpieczeństwa ludzi i środowiska oraz proponuje działania korygujące i zapobiegawcze	P6S_UW
BH_U05	podejmować standardowe działania, w tym prawno-organizacyjnych, rozwiązujących	P6S_UO

	problemy w zakresie produkcji, zdrowia ludzi i stanu środowiska i środowiska pracy	
BH_U06	wyciągać konsekwencje, w tym prawne i ekonomiczne z podejmowanych działań mających na celu rozwiązywanie zaistniałych problemów zawodowych	P6S_UU
BH_U07	przygotować typową pracę pisemną, właściwą dla kierunku studiów, dotyczącą zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych i źródeł informacji	P6S_UK
BH_U08	Przygotować wystąpienie ustne dotyczące zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych pojęć teoretycznych i źródeł informacji	P6S_UK
BH_U09	czytać ze zrozumieniem nieskomplikowane teksty specjalistyczne w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej, jak również potrafi komunikować się w języku obcym w mowie i piśmie w sytuacjach życia codziennego oraz w środowisku zawodowym	P6S_UK
BH_U10	wykonywać zadania niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym z uwzględnieniem podstawowych zasady bezpieczeństwa z nim związanych	P6S_UU

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

BH_K01	działania w grupie z poszanowaniem swojego i innych bezpieczeństwa oraz do współdziałania z organizacjami kontroli i nadzoru	P6S_KK
BH_K02	określania priorytetów związanych w przyszłości z wykonywanym zawodem	P6S_KR
BH_K03	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych w przyszłości z wykonywanym zawodem	P6S_KO
BH_K04	pracy ze świadomością znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego i kształtowanie otoczenia pracy	P6S_KR
BH_K05	doskonalenia swoich umiejętności i przekazania strategicznej wiedzy zespołowi oraz społeczeństwu	P6S_KR

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: **Bezpieczeństwo i Higiena Pracy**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich
----------------	--	--

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

InzBH_W05	podstawowe techniki i technologie, materiały, maszyny i inne urządzenia techniczne wykorzystywane do poprawy jakości i bezpieczeństwa życia/pracy człowieka	P6S_WG P7S_WG
InzBH_W06	metody oceny oraz techniki eliminowania lub ograniczania zagrożeń w środowisku zawodowym	P6S_WG P7S_WG
InzBH_W07	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony przemysłowej i prawa autorskiego	P6S_WK P7S_WK
InzBH_W08	ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystujących wiedzę z psychologii, organizacji, zarządzania oraz ogólnych wymagań dotyczących standardów bhp i ich kontroli	P6S_WK P7S_WK
InzBH_W09	cykl życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych	P6S_WG P7S_WG
InzBH_W10	podstawowe metody, techniki, narzędzia i materiały stosowane przy rozwiązywaniu prostych zadań inżynierskich z zakresu studiowanego kierunku studiów	P6S_WG P7S_WG

UMIEJĘTNOŚCI

absolwent potrafi:

InzBH_U03	przygotować i przeprowadzić zadanie badawcze lub projektowe, przedstawić wyniki lub udokumentowany projekt, właściwie wyciągać wnioski	P6S_UW P7S_UW
InzBH_U04	analizować i oceniać przebieg procesów produkcyjnych, ich wpływ na stan bezpieczeństwa ludzi i środowiska oraz potrafi proponować działania korygujące i	P6S_UW P7S_UW

	zapobiegawcze	
InzBH_U05	podejmować standardowe działania, w tym prawno-organizacyjne, rozwiązujące problemy w zakresie produkcji, zdrowia ludzi i stanu środowiska i środowiska pracy	P6S_UW P7S_UW
InzBH_U10	wykonywać zadania niezbędne do pracy w środowisku przemysłowym z uwzględnieniem podstawowych zasady bezpieczeństwa z nim związanych	P6S_UW P7S_UW

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów

Liczba semestrów	7
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	210
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2500/1502
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	113,38 / 77,4
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	5
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	67
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	108 (51%)
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	102 (49%)
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy	1915

kierunków o profilu ogólnoakademickim	
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	2397

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. **Plan studiów** określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Na kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy uwzględniona w programie studiów jest praktyka 4-tygodniowa po piątym semestrze studiów I^o. W czasie praktyk studenci mają obowiązek uczestniczyć w czynnościach zgodnych z modulem praktyk oraz efektami kształcenia kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy. Praktyki realizowane są w różnych działach, zarówno przemysłu rolno-spożywczego, administracji, przychodniach weterynaryjnych, ośrodkach zajmujących się prowadzeniem szkoleń w zakresie bhp, laboratoriach środowiska pracy, a także instytucjach związanych z działalnością rolniczą. Praktyki studenta są dostosowane do organizacji i czasu pracy zakładu, a ich wymiar i termin realizacji sprzyja uzyskaniu efektów kształcenia. Studenci Bezpieczeństwa i higieny pracy prowadzą często w ramach praktyk, pod nadzorem opiekuna, szkolenia pracowników, jak też sporządzają protokoły powypadkowe. Taka forma praktyk jest szczególnie korzystna, ponieważ studenci mają bezpośredni kontakt z konkretnymi problemami i muszą je rozwiązywać, we współpracy z osobą do tego uprawnioną. W trakcie praktyk studenci prowadzą Dziennik praktyk, a ich wpisy są potwierdzane podpisem opiekuna. Na zakończenie praktyk opiekun zamieszcza opinię w Dzienniku praktyk. Po zakończeniu praktyk odbywa się egzamin przed 3-osobową komisją. Studenci, po egzaminie wypełniają ankietę oceniającą przebieg i warunki praktyki, co jest podstawą sporządzenia rocznego raportu przez Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, a informacje te zamieszczane są w raporcie WKdsJK i przedstawiane na posiedzeniu Rady Wydziału.

Opis programu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo i higiena pracy, studia drugiego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów:

- 1) **nazwa kierunku studiów:** Bezpieczeństwo i higiena pracy
- 2) **poziom:** studia drugiego stopnia
- 3) **profil:** ogólnoakademicki
- 4) **forma studiów:** studia stacjonarne i niestacjonarne
- 5) **tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** magister inżynier
- 6) **Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:**

dyscyplina naukowa wiodąca: Zootechnika i rybactwo (51%)

pozostałe dyscypliny naukowe: Inżynieria mechaniczna (28%); Rolnictwo i ogrodnictwo; (13%); Nauki o zdrowiu (8%)

2. Opis sylwetki absolwenta.

Celem kształcenia studenta kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy jest przekazanie wiedzy i umiejętności z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa i higieny pracy, łączącego obszary nauk inżynierskich i rolniczych. Absolwent nabywając umiejętności niezbędne do zarządzania bezpieczeństwem pracy oraz rozpoznawania, oceniania i kontrolowania występujących zagrożeń w pracy jest przygotowany do podjęcia pracy związanej z ochroną zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy, w tym w służbie bezpieczeństwa i higieny pracy w małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach. Kwalifikacje zdobyte w toku studiów upoważniają go do zajmowania stanowisk: inspektora, specjalisty oraz głównego specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy. Nabycie kwalifikacji inżynierskich pozwala Absolwentowi pracować w organach nadzoru oraz w jednostkach badawczych prowadzących projektowanie i wdrażanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych minimalizujących skutki oddziaływania procesu pracy na człowieka.

Studenci obydwu poziomów i form kształcenia po ukończeniu kursu pedagogicznego dla instruktorów praktycznej nauki zawodu uzyskują zaświadczenie uprawniające ich do prowadzenia szkoleń w przedsiębiorstwach świadczących usługi z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Bezpieczeństwo i higiena pracy

Nazwa kierunku studiów: Bezpieczeństwo i higiena pracy

Poziom: studia drugiego stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Dyscyplina do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca: Zootechnika i rybactwo (51%)

pozostałe dyscypliny naukowe: Inżynieria mechaniczna (28%); Rolnictwo i ogrodnictwo (13%);

Nauki o zdrowiu (8%)

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
--	-------------------------------	---

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

BP_W01	zagadnienia z zakresu matematyki stosowanej a zwłaszcza z zakresu formułowania problemów dot. BHP z zastosowaniem optymalizacji wielokryterialnej	P7S_WG
BP_W02	zagadnienia dotyczące budowania systemu zarządzania jakością, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz środowiskiem	P7S_WG
BP_W03	zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa procesowego, zasad przygotowania raportów bezpieczeństwa, planów operacyjno-ratowniczych oraz systemów właściwego reagowania	P7S_WG
BP_W04	rozszerzone zagadnienia dotyczące zagrożeń występujących w środowisku	P7S_WG

	naturalnym i środowisku pracy oraz metody ograniczające/eliminujące skutki awarii /katastrof środowisku	
BP _W05	zagadnienia dotyczące zasad projektowania ergonomicznego, komputerowego wspomaganie służb BHP, projektowania systemów bezpieczeństwa oraz systemów informacji przestrzennej	P7S_WG
BP _W06	metody szkolenia w obszarze BHP oraz projektowania procesu dydaktycznego, prowadzenia zajęć dydaktycznych i popularyzacji problematyki BHP	P7S_WG
BP _W07	zagadnienia dotyczące ekonomiki przedsięwzięć z zakresu BHP, przepisów prawa polskiego i ubezpieczeń społecznych, doradztwa w środowisku pracy oraz możliwości korzystania z programów pomocowych	P7S_WK
BP _W08	źródła zagrożeń bezpieczeństwa oraz siły, środki i sposoby kształtowania poziomu bezpieczeństwa w środowisku	P7S_WG
BP _W09	znaczenie i funkcję kierowania i dowodzenia jako formy zarządzania w organizacjach systemu bezpieczeństwa publicznego	P7S_WK
BP _W10	wymogi formalne pisania pracy dyplomowych oraz wybrane zagadnienia z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz potrafi korzystać z różnych źródeł informacji niezbędnych do realizowania zadań w inżynierii produkcji	P7S_WK

**UMIEJĘTNOŚCI
absolwent potrafi:**

BP _U01	stosować metody matematyczne w podejmowaniu decyzji	P7S_UO
BP _U02	projektować, wdrażać oraz eksploatować systemy zarządzania jakością, bezpieczeństwem i higieną pracy oraz środowiskiem	P7S_UW
BP _U03	samodzielnie zaplanować i wdrożyć plan podnoszenia kwalifikacji zawodowych własnych i zespołu	P7S_UU
BP _U04	dobierać i stosować metody zapobiegania zagrożeniom oraz redukcji i eliminowania zagrożeń	P7S_UW
BP _U05	projektować z wykorzystaniem zasad ergonomii, identyfikować parametry systemu bezpieczeństwa, projektować, testować, wdrażać i kontrolować różnorodne systemy w tym bezpieczeństwa	P7S_UW
BP _U06	dobierać i stosować metody nowoczesnego	P7S_UO

	prowadzenia zajęć dydaktycznych	
BP_U07	oszacować koszty przedsięwzięć w tym z zakresu BHP; potrafi oceniać straty związane z niewłaściwymi warunkami BHP w różnych środowiskach	P7S_UW
BP_U08	wykorzystywać techniki komputerowe w monitorowaniu zagrożeń oraz realizacji zadań służby BHP w inżynierii produkcji	P7S_UW
BP_U09	pozyskiwać, oceniać i kompilować informacje własne oraz pochodzące z piśmiennictwa, elektronicznych baz danych, w tym w języku obcym wykorzystując je do wykonywanego zadania w obszarze BHP w różnych działach produkcji	P7S_UW
BP_U10	przygotować i przedstawić prezentacje, ustne wystąpienia, prace pisemne dotyczące konkretnego zagadnienia lub doświadczenia, również w języku obcym, tak aby zapewniała przekaz informacji	P7S_UK

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

BP_K01	myśleć i działać w sposób kreatywny i przedsiębiorczy; etyczny i	P7S_KR
BP_K02	odpowiedzialny, jest gotów do podporządkowania się zasadom pracy w zespole i podnoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania	P7S_KO
BP_K03	formułowania i przekazywania współpracownikom oraz społeczeństwu informacji w sposób powszechnie zrozumiały	P7S_KO
BP_K04	zaplanować swoją ścieżkę kariery zawodowej na podstawie uzyskanych umiejętności wykorzystując również wiedzę zdobytą w procesie ustawicznego samokształcenia	P7S_KK
BH_K05	ciągłego doskonalenia swoich umiejętności i przekazania strategicznej wiedzy zespołowi oraz społeczeństwu	P7S_KK

4. Szczegółową charakterystykę programu studiów

Liczba semestrów	3/4
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	90
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	900/540
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	50/29

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	1
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	44
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	45,5 (50,6%)
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	44,5 (49,4%)
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnie akademickim	520
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	855

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. **Plan studiów** określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Nie dotyczy

4.7.6. Kierunek: Doradztwo w obszarach wiejskich

Opis programu kształcenia na kierunku Doradztwo w obszarach wiejskich, studia drugiego stopnia

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów:

1. **nazwa kierunku studiów:** Doradztwo w obszarach wiejskich

2. **poziom kształcenia:** studia drugiego stopnia
3. **profil kształcenia:** ogólnoakademicki
4. **forma studiów:** studia stacjonarne
5. **tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** magister inżynier
6. **Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:**
Dyscyplina wiodąca: zootechnika i rybactwo – 51%
Pozostałe dyscypliny: rolnictwo i ogrodnictwo–33%; nauki o zarządzaniu i jakości –16%

2. Opis sylwetki absolwenta

Celem kształcenia na kierunku *doradztwo w obszarach wiejskich* jest przekazanie wiedzy z zakresy podstaw chowu i hodowli zwierząt, oceny surowców pochodzenia zwierzęcego, podstaw produkcji roślinnej, projektowania produkcji, organizacji pracy w przedsiębiorstwie rolniczym, kierowania zespołami ludzkimi oraz podstaw prawa w zakresie działalności gospodarczej. Nieodłącznym elementem kształcenia na kierunku doradztwo w obszarach wiejskich jest opanowanie języka obcego, szczególnie w zakresie terminologii specjalistycznej z zakresu szeroko rozumianego rolnictwa. Uzyskanie po ukończeniu studiów kompetencji metodycznych, komunikacyjnych i organizatorskich umożliwi absolwentom zdanie egzaminów państwowych a następnie podjęcie pracy w charakterze doradcy rolniczego w podmiotach prywatnych, państwowych lub rozpoczęcia świadczenia usług na własny rachunek.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku

Kierunek: Doradztwo w obszarach wiejskich

Poziom kształcenia: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się: zootechnika i rybactwo jako dyscyplina wiodąca: 51%; rolnictwo i ogrodnictwo: 33%; nauki o zarządzaniu i jakości: 16%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
DO2_W01	szczegółowo zagadnienia z zakresu zootechniki, rolnictwa, ochrony środowiska oraz statystyki matematycznej wykorzystywanej w badaniach rolniczych	P7S_WG
DO2_W02	zagadnienia z zakresu racjonalnego wykorzystania przestrzeni rolniczej w rozwoju obszarów wiejskich, zna zasady wyceny i obrotu ziemią rolniczą, roli rolnictwa w gospodarce narodowej, charakteryzuje czynniki produkcji i	P7S_WG

	możliwości ich substytucji	
DO2_W03	zagadnienia z zakresu metod zarządzania, zna metody i narzędzia racjonalnego wykorzystania czynników wytwórczych (ziemia, praca, kapitał)	P7S_WG
DO2_W04	pojęcia z zakresu bezpieczeństwa żywnościowego oraz systemy prawnego zarządzania bezpieczeństwem żywności	P7S_WG P7S_WK
DO2_W05	zagadnienia dotyczące funkcjonowania organizmów żywych na różnych poziomach złożoności	P7S_WG
DO2_W06	zagadnienia z zakresu technicznych rozwiązań stosowanych we współczesnym rolnictwie	P67S_WG
DO2_W07	zaawansowane technologie i narzędzia pozwalające wykorzystać i kształtować potencjał rolnictwa w celu poprawy jakości życia człowieka oraz zna zasady opracowania i wdrażania strategii i programów służących stymulowaniu rozwoju obszarów wiejskich	P7S_WG
DO2_W08	zagadnienia związane z antropogenicznym przekształcaniem środowiska naturalnego i wpływem tych procesów na ekosystem oraz zachowanie bioróżnorodności	P6S_WG
DO2_W09	zasady funkcjonowania instrumentów polityki rolnej i strukturalnej kraju i UE, ma wiedzę dotyczącą funkcjonowania sektora agrobiznesu i innowacji oraz znaczenia kapitału społecznego i ludzkiego w rozwoju obszarów wiejskich	P67S_WG
DO2_W10	zagadnienia z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej, zarządzania zasobami własności intelektualnej oraz źródłami informacji patentowej	P7S_WG
DO2_W11	zagadnienia z zakresu możliwości i źródeł finansowania przedsięwzięć w rolnictwie i jego otoczeniu	P7S_WG, P7S_WK
UMIEJETNOSCI		
absolwent potrafi:		
DO2_U01	gromadzić, poddawać krytycznej analizie oraz w sposób twórczy przetwarzać różne formy informacji w celu rozwiązania konkretnego problemu lub zadania	P7S_UW, P7S_UK
DO2_U02	prezentować opracowane materiały, własne stanowisko i poglądy z wykorzystaniem różnych form przekazu	P7S_UW
DO2_U03	planować i realizować zadanie badawcze, projektowe lub eksperyment naukowy, które prowadzą do uzyskania odpowiedzi na postawione pytania i kończą się sformułowaniem poprawnych wniosków	P7S_UW, P7S_UK
DO2_U04	wykorzystywać zaawansowane metody i techniki laboratoryjne w badaniach sensorycznych oraz analizie jakościowej i ilościowej uwzględniając specyfikę realizowanej specjalności	P7S_UW P7S_UK
DO2_U05	analizować przyczyny przebiegu procesów i zjawisk ekonomicznych w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu, posiada umiejętność prognozowania ich wpływu na procesy gospodarcze	P7S_UW, P7S_UK
DO2_U06	wskazać rozwiązania uwzględniające czynniki środowiskowe i techniczne umożliwiające zwiększenie efektywności i opłacalności produkcji roślinnej oraz posiada umiejętności dostrzegania zagrożeń wynikających z realizacji zadań w produkcji zwierzęcej i roślinnej	P76S_UW

DO2_U07	planować i analizować podstawowe procesy technologiczne związane z produkcją roślinną, zwierzęcą oraz przetwórstwem surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego wykorzystując ukierunkowaną wiedzę i umiejętności z zakresu realizowanej specjalności	P7S_UW P7S_UK
DO2_U08	ocenić wady, zalety i oryginalność stosowanych oraz proponowanych przez siebie rozwiązań o różnym poziomie złożoności (metody, systemy, procesy, technologie), związanych z uprawą roślin oraz z chowem i użytkowaniem zwierząt w zakresie efektywności produkcji jakości surowców roślinnych i zwierzęcych oraz oddziaływania na środowisko, wykorzystując ukierunkowaną wiedzę z zakresu realizowanej specjalności	P7S_UW
DO2_U09	przygotować sprawozdania, prace projektowe, referaty oraz inne prace pisemne, dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów w tym również prace w języku obcym lub wymagające wykorzystania języka obcego oraz obcojęzycznych źródeł	P7S_UW
DO2_U10	przygotować zaawansowane wystąpienia i prezentacje ustne dotyczące szczegółowych zagadnień związanych z realizowanym kierunkiem studiów, w tym również z	P7S_UW
DO2_U11	posługiwać się jednym ze współczesnych języków obcych na poziomie biegłości B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy, z wykorzystaniem specjalistycznego słownictwa z zakresu kierunku studiów	P7S_UK, P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
DO2_K01	ciągłego uczenia się przez całe życie w kontekście zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz panującej na nim konkurencji	P7S_KK
DO2_K02	wykazywania gotowości do rzeczowej i merytorycznej dyskusji, umożliwiającej osiągnięcie wspólnego stanowiska	P7S_KO P7S_KK
DO2_K03	oceny najważniejszych rolniczych oraz pozarolniczych skutków działań związanych z produkcją rolniczą oraz postępuje zgodnie z podstawowymi zasadami etyki w zakresie produkcji żywności oraz wykorzystania zasobów świata ożywionego	P7S_KK
DO2_K04	ciągłego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, oraz prezentacji perspektywicznego i przedsiębiorczego myślenie w kontekście wykorzystania zdobytych informacji i umiejętności w działaniach związanych z przyszłą pracą zawodową	P7S_KK P7S_KR

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów Doradztwo w obszarach wiejskich

Liczba semestrów	3 studia stacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	90

Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	800 – stacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	46 ECTS – kontaktowych (51,11% punktów ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	75 godzin, 5 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	15 godzin, 1 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	2 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	34 ECTS (37,78% wszystkich ECTS)
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	46 ECTS; 51 % w dyscyplinie zootechnika i rybactwo
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	30 ECTS; 33% w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo 14 ECTS; 16% w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	63 ECTS
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	785

5. Karty opisu zajęć (w załączniku)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Program przewiduje odbycie 2-tygodniowych praktyk w podmiocie zajmującym się zawodowo doradztwem w obszarach wiejskich. Za odbycie praktyki, prowadzenie Dziennika praktyk i zdany egzamin student otrzymuje 2 punkty ECTS. Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Uczelnia wspiera studentów w doborze właściwego miejsca praktyk. Praktyka kończy się egzaminem przed komisją (min. 3 osoby)

powołaną przez Dziekana Wydziału. Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Regulamin praktyk, Program praktyki, Dziennik praktyk.

4.7.7. Kierunek: Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana

Opis programu kształcenia na kierunku **Equine management and care**, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

1. **nazwa kierunku studiów:** Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana
2. **poziom:** studia pierwszego stopnia
3. **profil:** praktyczny
4. **forma studiów:** studia stacjonarne
5. **tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** licencjat
6. **Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:**
dyscyplina naukowa wiodąca: zootechnika i rybactwo - 51%
pozostałe dyscypliny naukowe: nauki o zdrowiu 33%, nauki o zarządzaniu i jakości 10%,
naukowej technologia żywności i żywienia (6%).

2. Opis sylwetki absolwenta

Studia I stopnia na kierunku “ Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana”, profil praktyczny, będą kształcić propagatorów agroturystyki, instruktorów sportu, organizatorów, a także animatorów aktywności ruchowej. Mając odpowiednie, określone w kierunkowych efektach kształcenia, umiejętności, wiedzę i kompetencje społeczne, będą efektywnie propagować aktywne postawy w zakresie zdrowego stylu życia oraz nawyki do systematycznego uprawiania sportu, szczególnie w społecznościach wiejskich, gdzie spadek aktywności fizycznej jest szczególnie widoczny. W tych okolicznościach absolwent będzie potrafił zorganizować i prowadzić zajęcia aktywności fizycznej nie tylko w nowoczesnych obiektach sportowych, ale także w obiektach wiejskich oraz w warunkach plenerowych, szczególnie przy częstym poza dużymi aglomeracjami, ograniczonym dostępie do specjalistycznej infrastruktury sportowej. Będzie przygotowany do pracy w klubie sportowym (szczególnie UKS, SKS, i LZS) jako instruktor przygotowania kondycyjnego czy motorycznego lub wybranej dyscypliny sportowej, oraz jako specjalista w zakresie organizacji i rozwoju kultury fizycznej na obszarach wiejskich w instytucjach samorządu gminnego, ośrodkach sportu i rekreacji (TKKF, MOSIR itp.) i organizacjach non - profit. Będzie gotowy do pełnienia funkcji animatora czasu wolnego dzieci, młodzieży i osób dorosłych zwłaszcza w zakresie agroturystyki. Zostanie szczególnie starannie przygotowany do pracy w ośrodkach i klubach jazdy konnej, w ośrodkach i klubach sportów wodnych: żeglarstwa, pływania czy ratownictwa.

Absolwent kierunku “Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie będzie posiadał wiedzę i umiejętności z zakresu szeroko rozumianej aktywności fizycznej, będzie rozumiał potrzebę podejmowania aktywności fizycznej i posiadał umiejętność kreowania jej u dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych, zwłaszcza zamieszkających na obszarach wiejskich. Absolwent będzie potrafił organizować i prowadzić zajęcia aktywności fizycznej w obiektach sportowych oraz w warunkach plenerowych, także przy ograniczonym dostępie do specjalistycznej infrastruktury sportowej w sferze agroturystyki i turystyki wiejskiej. Z uwagi na zmienne oczekiwania rynku absolwenci będą przygotowani do podjęcia pracy zgodnie z panującymi trendami rozwoju agroturystyki uwzględniającej wzrost świadomości społecznej na temat wpływu aktywności fizycznej na zdrowie i rozwój człowieka. Potrafił będzie kompetentnie

oddziaływać na wychowanków, wspomagać ich rozwój somatyczny i motoryczny, a także w perspektywie dorosłego życia przygotować do prozdrowotnego stylu życia. Będzie wszechstronnie przygotowany do realizowania tych zadań w środowisku wiejskim, o ograniczonej infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej. Pomoże mu w tym znajomość zasad ochrony środowiska naturalnego i zrównoważonego rozwoju agroekosystemów. Będzie przygotowany do pracy w klubie sportowym, jako instruktor, w instytucjach samorządu gminnego, ośrodkach sportu i rekreacji, w tym agroturystyki oraz organizacjach non-profit, jako specjalista w zakresie organizacji i rozwoju kultury fizycznej na obszarach wiejskich. Będzie wykonywał zadania zawodowe w ośrodkach jazdy konnej albo w ośrodkach sportów wodnych, przez co stworzy szansę atrakcyjnego wypoczynku nie tylko dla osób ze środowisk wiejskich, w tym dzieci i młodzieży. Będzie przygotowany do podjęcia studiów II°.

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana

Nazwa kierunku studiów: **Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: **praktyczny**

Dyscyplina do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca: zootechnika i rybactwo - 51%

pozostałe dyscypliny naukowe: nauki o zdrowiu 33%, nauki o zarządzaniu i jakości 10%,

naukowej technologia żywności i żywienia (6%)

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
--	-------------------------------	---

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

WF_W01	zagadnienia z zakresu ochrony środowiska, biologii i ekologii przydatne do zrozumienia zjawisk przyrodniczych w środowisku działania animatora kultury fizycznej oraz w zaawansowanym stopniu fakty/zależności z zakresu biologii, biochemii, fizjologii, mikrobiologii, anatomii i biomechaniki pozwalające zrozumieć funkcjonowanie organizmu człowieka z uwzględnieniem jego zdrowia, wydolności fizycznej, adaptacji wysiłkowej i regeneracji powysiłkowej, biorąc pod uwagę kolejne etapy ontogenezy oraz dodatkowo zrozumieć funkcjonowanie organizmu konia w zakresie niezbędnym do prawidłowego użytkowania sportowo rekreacyjnego	P6S_WG
WF_W02	przyrodnicze zjawiska i zależności w ekosystemach wiejskich, wodnych i leśnych w zakresie potrzebnym do ich zrównoważonego wykorzystywania w działalności sportowo rekreacyjnej, turystyce szkolnej i agroturystyce	P6S_WG P6S_WK
WF_W03	prawne, etyczne, zarządcze i marketingowe	P6S_WG,

	uwarunkowania działań w zakresie sportu i agroturystyki kwalifikowanej, z uwzględnieniem ochrony środowiska naturalnego, w tym agrosystemów	P6S_WK
WF_W04	podstawowe pojęcia/przepisy dotyczące ochrony własności intelektualnej oraz zasady wykorzystywania technologii informatyczno-komunikacyjnych (ICT)	P6S_WG, P6S_WK
WF_W05	zasady organizowania i prowadzenia obozów sportowych lub sportowo rekreacyjnych, w tym rejsów, spływów, rajdów, itp. w powiązaniu do nakładu kosztów	P6S_WG, P6S_WK
WF_W06	fakty i zależności w zakresie wiedzy o dobrostanie, behawiorze i psychice koni w zakresie ich przydatności do użytkowania w sporcie i rekreacji	P6S_WG, P6S_WK
WF_W07	zasady BHP i ergonomii oraz sposoby udzielania pierwszej pomocy i procedury postępowania podczas wypadków zaistniałych w trakcie wykonywania zawodu oraz podstawowe zagrożenia wynikające z jego wykonywania	P6S_WG, P6S_WK
WF_W08	metody, zasady, techniki i narzędzia wykorzystywane w nauczaniu jeździectwa i sportów wodnych, a także innych dyscyplin sportowych i zabaw ruchowych, a także zasady bezpiecznego organizowania zajęć w obiektach sportowych/dydaktycznych oraz w terenie, w tym w warunkach ekosystemów wodnych, leśnych i agroekosystemów	P6S_WG, P6S_WK
WF_W09	uwarunkowania motoryczności, etapy jej rozwoju w ontogenezie, metody/testy do oceny podstawowych zdolności motorycznych i sprawności fizycznej człowieka	P6S_WG
WF_W10	zasady eksploatacji obiektów, ich wyposażenia oraz sprzętu, wykorzystywanych podczas zajęć z zakresu lekkiej atletyki, treningu ogólnorozwojowego, fitness, atletyki terenowej, gimnastyki i rytmiki, gier zespołowych, zabaw ruchowych, wybranych sportów walki, pływania, ratownictwa wodnego, żeglarstwa i innych sportów wodnych, a także podczas sportowo rekreacyjnego użytkowania koni	P6S_WG, P6S_WK
WF_W11	cele i funkcje aktywności fizycznej w profilaktyce zdrowotnej człowieka oraz metody oceny jego zdrowia w zakresie niezbędnym do dopuszczania do wysiłku fizycznego i dodatkowo metody oceny zdrowia i stanu psychofizycznego koni w zakresie niezbędnym do dopuszczenia ich do użytkowania sportowo-rekreacyjnego	P6S_WK, P6S_WG
WF_W12	zasady żywienia człowieka z uwzględnieniem wymagań wynikających z wpływu wysiłku fizycznego	P6S_WG
WF_W13	ogólne zagadnienia z zakresu metodologii i teorii aktywności fizycznej w zakresie wymaganym do uzyskania uprawnień instruktora sportu	P6S_WG

UMIEJĘTNOŚCI
absolwent potrafi:

WF_U01	ocenić budowę, stopień rozwoju fizycznego i zdolności	P6S_UW
--------	---	--------

	motoryczne oraz poziom zmęczenia, dopasowując do nich rodzaj i poziom wysiłku/odpoczynku u człowieka, w tym u dzieci i młodzieży, z uwzględnieniem różnych rodzajów obciążeń typowych dla gier zespołowych, lekkiej atletyki, pływania, jeździectwa i wybranych sportów indywidualnych, stosując odpowiednie metody/testy i źródła informacji	
WF_U02	stosując odpowiednie metody/testy i źródła informacji ocenić budowę, zdolności motoryczne i temperament koni pod względem przydatności do sportu i rekreacji, uwzględniając stan psychofizyczny osób użytkujących te zwierzęta	P6S_UW
WF_U03	zastosować poprawne metody, zasady, techniki i narzędzia treningu ogólnorozwojowego i fitness, atletyki terenowej, gimnastyki i rytmiki, gimnastyki korekcyjnej, gier zespołowych, zabaw ruchowych, wybranych sportów walki oraz jeździectwa, pływania, ratownictwa wodnego, żeglarstwa i innych sportów wodnych, ze szczególnym uwzględnieniem demonstracji opartej o własne specjalistyczne umiejętności ruchowe	P6S_UW P6S_UK, P6S_UO
WF_U04	wykorzystując wiedzę własną i dostępne źródła informacji krytycznie ocenić środowisko wodne, leśne i wiejskie pod względem przydatności do sportowego i rekreacyjnego użytkowania oraz ocenić zagrożenia wynikające z aktualnych warunków panujących w danym środowisku.	P6S_UW
WF_U05	przewodzić działania zawodowe, w tym popularyzatorskie, reklamowe i zarządcze z uwzględnieniem kosztów, nie pogarszając jakości środowiska w agrocenozach i biocenozach naturalnych oraz w zgodzie z obowiązującym prawodawstwem	P6S_UW
WF_U06	wdrażać zasady BHP, identyfikować błędy i zaniedbania w praktyce oraz prawidłowo postępować w obliczu zaistnienia wypadku	P6S_UW
WF_U07	konserwować i eksploatować wyposażenie i użytkować obiekty związane z działalnością zawodową	P6S_UW
WF_U08	podejmować działania prowadzące do zorganizowania obozu sportowego, przedsięwzięcia agroturystycznego, rejsu, spływu, obozu sportowego, w tym jeździeckiego, ze szczególnym uwzględnieniem warunków terenowych	P6S_UW P6S_UO
WF_U09	wykorzystując odpowiednie źródła i środki, w tym ICT, kierować swym rozwojem fizycznym i intelektualnym oraz promować systematyczną, bezpieczną aktywność fizyczną jako bardzo ważny element zdrowia we współczesnych społeczeństwach i środowiskach wiejskich nawet przy niewystarczającej bazie materialnej	P6S_UU, P6S_UO P6S_UW
WF_U10	skutecznie porozumiewać się, pozyskiwać informacje i polemizować metodami ICT oraz środkami werbalnymi i niewerbalnymi	P6S_UK, P6S_UU P6S_UW
WF_U11	używając specjalistycznej terminologii przygotowywać	P6S_UK

	opracowania pisemne, prezentacje multimedialne oraz wystąpienia ustne związane z działalnością zawodową	
WF_U12	przewodzić poprawną komunikację w języku obcym w środowisku zawodowym i sytuacjach życia codziennego, oraz umiejętność selektywnego czytania literatury fachowej w zakresie reprezentowanej dyscypliny naukowej zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK, P6S_UU

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

WF_K01	krytycznej oceny własnej wiedzy, pozyskiwania nowej, oraz identyfikowania i korygowania własnych błędów w oparciu o informacje pochodzące z różnych źródeł, w tym zasięgania opinii ekspertów	P6S_KK
WF_K02	identyfikowania i rozstrzygania problemów związanych z wykonywaniem zawodu przestrzegając norm prawnych i etycznych wobec ludzi, zwierząt i przyrody oraz zasad przedsiębiorczości i marketingu	P6S_KR, P6S_KO
WF_K03	ustawicznego samodoskonalenia zawodowego, w tym dbania o własną sprawność fizyczną oraz o rozwijanie zainteresowań sportowych swojego otoczenia	P6S_KK, P6S_KO
WF_K04	realizowania zadań w sposób bezpieczny dla siebie, podopiecznych i otoczenia oceniając ryzyko i potencjalne szkodliwe oddziaływanie aktywności sportowo-rekreacyjnej wobec środowiska, w tym środowiska obszarów wiejskich, leśnych i wodnych, a szczególnie chronionych.	P6S_KR

4. Szczegółową charakterystyka programu studiów Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana

Liczba semestrów	7
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	1945
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	32
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	61

Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	92 (51%)
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	88 (49%)
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	1365
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	-
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	1885

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. **Plan studiów** określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Na kierunku **Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana** uwzględniona jest w programie studiów 24 tyg. praktyka po 12 tygodni po II i IV semestrze studiów I°.

Praktyka zawodowa będzie realizowana w stadninach, gospodarstwach agroturystycznych, ludowych zespołach sportowych w środowisku wiejskim, oraz w placówkach administracji wiejskiej etc. w okresie 12 tygodni w II semestrze (16 ECTS) oraz w semestrze IV – 12 tyg. (16 ECTS). W czasie praktyki studenci powinni brać udział w możliwie jak największej liczbie prac, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu i technicznym wykonaniu. Każda działalność studenta powinna być szczegółowo opisana w Dzienniku Praktyk. Zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę zawodową jest zobowiązany do zrealizowania założonych efektów kształcenia.

Studenci sporządzają sprawozdania z przebiegu praktyk - Dziennik praktyk, których treść jest potwierdzana przez zakładowego opiekuna praktyki i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Realizację praktyki nadzoruje pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego odpowiedzialny za Wydział i jest zobowiązany do kontrolowania studentów przebywających na praktyce oraz sporządzenia sprawozdania z przeprowadzonej kontroli. Za odbycie praktyki, prowadzenie Dziennika praktyk i zdany egzamin student otrzymuje łącznie 24 ECTS.

4.7.8. Kierunek: Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka

1. Opis programu kształcenia na kierunku Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka, studia drugiego stopnia

Nazwa kierunku studiów

Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie

mleka

Poziom studiów

Studia drugiego stopnia

Profil studiów

Ogólnoakademicki

Forma studiów

Studia stacjonarne (3 semestry)

Tytuł zawodowy

magister inżynier

Język prowadzonych studiów

polski

Wskazanie dyscypliny naukowej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów, a w przypadku przyporządkowania do więcej niż jednej dyscypliny wskazanie dyscypliny wiodącej, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się. Należy określić procentowy udział efektów uczenia się przypisanych do wskazanych dyscyplin w łącznej liczbie efektów uczenia się.

Dyscyplina wiodąca: zootechnika i rybactwo – 51%

Pozostałe dyscypliny:

- technologia żywności i żywienia – 38%
- nauki o zarządzaniu i jakości – 11%

2. Koncepcja kształcenia, w tym wskazanie związku ze strategią Uczelni oraz potrzebami społeczno-gospodarczymi.

Utworzenie kierunku studiów „*Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka*” dobrze wpisuje się w strategię rozwoju Uczelni na lata 2019-2030 (Uchwała nr 66/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 24 maja 2019 r.), która przewiduje „*uruchamianie nowych kierunków studiów zgodnych z misją Uczelni i aktualnymi potrzebami na rynku pracy*”. Realizacja założonej strategii ma polegać między innymi na „*tworzeniu zintegrowanych kierunków studiów*”. Proponowany kierunek, jest przyporządkowany do trzech dyscyplin: zootechnika i rybactwo, technologia żywności i żywienia oraz nauki o zarządzaniu i jakości. Jest to zatem kierunek zintegrowany, wymagający zaangażowania pracowników z trzech dyscyplin naukowych, o różnych kwalifikacjach. Jego utworzenie zwiększy ofertę edukacyjną Uczelni, co jest zgodne z założonym celem strategicznym Uczelni i Wydziału dotyczącym tworzenia nowych kierunków nauczania. Lubelszczyzna i Podlasie to czołowi producenci mleka towarowego w Polsce. Ponadto na Lubelszczyźnie znajduje się kilka zakładów mleczarskich, w tym 3 należą do czołowych w przetwórstwie mleka w kraju. Mając na względzie fakt, że zakłady mleczarskie odczuwają niedobór wykwalifikowanej kadry, która dysponowałaby specjalistyczną wiedzą i praktycznymi umiejętnościami z zakresu zarządzania w produkcji i przetwórstwie mleka, począwszy od służb surowcowych i oceny jakości mleka poprzez technologię produkcji podstawowych produktów mlecznych, skończywszy na zagospodarowaniu odpadów i ścieków poprodukcyjnych, zasadne jest utworzenie takiego kierunku studiów. Wpisuje się to zatem bardzo dobrze w misję Uczelni zawartą w „Strategii Rozwoju Uniwersytetu”, która zakłada, że priorytetem dla Uczelni są badania naukowe ukierunkowane na produkcję żywności metodą zintegrowaną i ekologiczną w czystym i bezpiecznym środowisku, a następnie ich przetwarzanie przy zastosowaniu nowoczesnych technik i technologii. Proponowany kierunek jest zatem krokiem naprzód w wypełnianiu tej misji. Proponowany kierunek jest zatem krokiem naprzód w wypełnianiu tej misji. Uczelnia posiada wykwalifikowaną kadrę z zakresu zootechniki i rybactwa oraz technologii żywności i żywienia, w tym z chemii i technologii mleczarstwa, ale również ma dobre warunki do kształcenia w celu poszerzania wykwalifikowanej kadry niezbędnej do rozwoju tej gałęzi gospodarki. Omawiany kierunek jest spójny z misją Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, obejmującą współuczestnictwo Uczelni w kreowaniu przyszłości rolnictwa i wsi oraz wspomagania przemysłu rolno-spożywczego w celu

produkcji wysokiej jakości żywności.

Uzasadnienie utworzenia studiów i różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych efektach uczenia się prowadzonych w Uczelni i przyporządkowanych do tej samej dyscypliny:

Podstawą do opracowania cyklu kształcenia stała się Deklaracja Bolońska na rzecz tworzenia harmonijnego systemu szkolnictwa wyższego w Europie, podniesienia prestiżu, atrakcyjności i konkurencyjności uczelni europejskich, utworzenia europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego jako warunku zwiększenia mobilności Europejczyków i ich konkurencyjności na rynkach pracy, zarówno europejskich, jak i światowych. Zgodnie z zaleceniami Deklaracji Bolońskiej – upowszechniania instrumentów umożliwiających porównywanie i uznawanie wykształcenia akademickiego, a także wypracowanie systemu oceny dydaktyki przy utrzymaniu indywidualnych cech systemów krajowych, opracowano zakres programowy kształcenia z uwzględnieniem zalecanej ilości ECTS. Program studiów dla kierunku „*Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka*” został opracowany po analizie programu studiów uczelni zagranicznych. Wykorzystano informacje z następujących źródeł:

- Master's Programmes – MSc in Food Science and Technology, Specialisation – Dairy Science and Technology – University of Copenhagen,
- MSc in Food Technology, Specialisation Dairy Science and Technology – Wageningen University and Research,
- Master of Dairy Science and Technology – Massey University – University of New Zealand.

W Polsce nie ma uczelni wyższej oferującej bezpośrednio studia drugiego stopnia z zakresu „*Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka*”. Część przedmiotów realizowanych na tym kierunku jest podobna do oferowanych na kierunku Technologia żywności i żywienie człowieka, specjalność Technologia mleczarstwa na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Oferty zawierające wiedzę z zakresu produkcji i przetwórstwa mleka pojawiają się (głównie jako przedmioty, kursy lub specjalizacje) na kierunkach realizowanych przez wydziały technologii żywności i nie mają charakteru tak interdyscyplinarnego, łączącego uwarunkowania produkcji surowca i ocenę jego jakości z przetwórstwem.

Konstruując program studiów opisy efektów uczenia się na kierunku „*Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka*” wykorzystano opinie przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Efekty konsultowano z przedstawicielami zakładów mleczarskich oraz gospodarstw specjalizujących się w produkcji mleka:

- Mgr. inż. Tadeuszem Badachem, Prezesem Zarządu Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Krasnymstawie, ul. Borowa 4, 22-300 Krasnystaw;
- Mgr. inż. Edwardem Bajko, Prezesem Zarządu Spółdzielczej Mleczarni Spomlek w Radzynie Podlaskim, ul. Gen. F. Kleeberga 12, 21-300 Radzyń Podlaski;
- Mgr. Jerzym Pyzą, Prezesem Zarządu Spółdzielni Mleczarskiej w Rykach, ul. Żytnia 3, 08-500 Ryki;
- Janem Chabrosem, Prezesem Zarządu Spółdzielni Mleczarskiej „Michowianka” w Michowie, ul. Tysiąclecia 19, 21-140 Michów;

Mirosławem Domańskim, Prezesem Zarządu Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Piaskach, ul. Zamojska 26, 21-050 Piaski.

Programy studiów II stopnia o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się nie są prowadzone w Uczelni.

Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia:

Wymagane uzyskanie dyplomu z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera z

następujących kierunków: zootechnika, technologia żywności i żywienie człowieka, bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, inżynieria przemysłu spożywczego lub kierunków pokrewnych.

Opis sylwetki absolwenta obejmujący opis ogólnych celów kształcenia, możliwości zatrudnienia i kontynuacji studiów:

Absolwent kierunku „*Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka*” będzie posiadał zaawansowaną wiedzę i umiejętności z zakresu produkcji mleka wysokiej jakości, jako surowca do przetwórstwa i technologii wytwarzania podstawowych produktów mleczarskich. Będzie znał podstawy hodowli zwierząt mlekodajnych i technologie ich chowu (głównie bydła), zasady produkcji i pozyskiwania mleka z zachowaniem standardów higieny. Będzie posiadał szczegółową wiedzę z zakresu składu chemicznego i właściwości fizycznych mleka oraz zjawisk fizykochemicznych jakie zachodzą w nim pod wpływem różnych czynników. Będzie znał szczegółowo mikrobiologię mleka, jego enzymy oraz procesy biotechnologiczne stosowane w mleczarstwie. Będzie znał szczegółowo technologie oraz posiadał umiejętności wytwarzania podstawowych produktów mlecznych (mleka spożywczego, serów, napojów fermentowanych, produktów wysokotłuszczowych i mlecznych preparatów białkowych). Ponadto będzie dysponował szczegółową wiedzę z zakresu oceny jakości surowca i wytwarzanych na jego bazie produktów w kontekście spełnienia wymagań i zagwarantowania bezpieczeństwa zdrowotnego. Będzie znał podstawy mechaniki, chłodnictwa i gospodarki cieplnej. Pozna metody zagospodarowania produktów ubocznych przemysłu mleczarskiego, zasady właściwej higieny w zakładach mleczarskich oraz gospodarkę wodno-ściekową i mitygację emisji ścieków i innych form presji na środowisko. Będzie posiadał umiejętność wdrażania i utrzymania systemów zarządzania bezpieczeństwem i jakością w zakładach mleczarskich, jak również systemów logistycznych. W zakresie kontynuacji studiów absolwent będzie przygotowany do podjęcia studiów podyplomowych z zakresu zarządzania w przemyśle spożywczym, w tym w branży mleczarskiej oraz do samodzielnego doskonalenia i uzupełniania nabytej wiedzy i umiejętności. Będzie posiadał wiedzę z zakresu zasad etycznych i uregulowań prawnych związanych z wykonywanym zawodem.

Zdobyta wiedza pozwoli absolwentowi na organizację i nadzór procesu produkcji mleka surowego i podstawowych produktów mleczarskich, włącznie z zaprojektowaniem linii technologicznej i opracowaniem technologii produkcji nowego wyrobu. Będzie także przygotowany, aby dokonać oceny jakości wytwarzanych wyrobów oraz przeprowadzić ich ekonomiczną kalkulację. Absolwent może podjąć pracę w następujących podmiotach: zakładach mleczarskich, laboratoriach zajmujących się oceną jakości mleka i jego produktów, jednostkach kontrolujących jakość produktów mlecznych, instytucjach badawczych.

3. Opis efektów uczenia się na kierunku Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka

Nazwa kierunku studiów: Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka

Poziom studiów: drugiego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca (%): zootechnika i rybactwo – 51 %

pozostałe dyscypliny naukowe (%):

technologia żywności i żywienia – 38%

nauki o zarządzaniu i jakości – 11%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
ZM2_W01	w stopniu zaawansowanym zagadnienia z zakresu chemii, biochemii i mikrobiologii odnoszące się do procesów produkcji i przetwarzania mleka	P7S_WG
ZM2_W02	zasady chowu i hodowli zwierząt mlekojących w różnych technologiach produkcji mleka z uwzględnieniem właściwych standardów higieny i żywienia	P7S_WG
ZM2_W03	podstawowe zagadnienia z mechaniki, chłodnictwa i gospodarki cieplnej	P7S_WG
ZM2_W04	w stopniu zaawansowanym właściwości fizyczne, chemiczne, organoleptyczne i mikrobiologiczne mleka i produktów mlecznych oraz metody ich oceny	P7S_WG
ZM2_W05	technologie wytwarzania poszczególnych produktów mlecznych z uwzględnieniem nowoczesnych trendów	P7S_WG
ZM2_W06	procesy biotechnologiczne i fermentacyjne stosowane w przemyśle mleczarskim	P7S_WG
ZM2_W07	zagrożenia dla środowiska wynikające ze stosowanych technologii produkcji oraz metody niwelowania i zagospodarowania produktów ubocznych	P7S_WG
ZM2_W08	ogólne zasady pakowania i znakowania produktów mlecznych oraz ich dystrybucji i marketingu	P7S_WG
ZM2_W09	zasady zarządzania w przemyśle mleczarskim, w tym zarządzania bezpieczeństwem i jakością w produkcji i przetwórstwie mleka	P7S_WG P7S_WK
ZM2_W10	wymogi formalne pisania prac dyplomowych oraz wybrane zagadnienia z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	P7S_WG
UMIEJĘTNOSCI absolwent potrafi:		
ZM2_U01	wskazać prawidłowe warunki produkcji i pozyskiwania mleka wysokiej jakości	P7S_UW
ZM2_U02	wskazać odpowiednie metody, aparaturę oraz wyposażenie techniczne instalacji i elementy linii procesowych w celu prawidłowego przeprowadzenia procesów technologicznych stosowanych w przetwórstwie mleka	P7S_UW
ZM2_U03	dokonać oceny istniejących rozwiązań systemowych w aspekcie zarządzania i podjąć odpowiednie działania w tym zakresie, z zachowaniem bezpieczeństwa i wysokiej jakości wytwarzanych produktów	P7S_UW

ZM2_U04	odpowiednio dobrać i zastosować metody oceny surowca i produktów mlecznych zgodnie z obowiązującymi wymaganiami	P7S_UW P7S_UK
ZM2_U05	opracować procedury wytwarzania produktów mlecznych z zastosowaniem właściwych składników, technologii, metod pakowania oraz odpowiednich działań logistycznych i marketingowych	P7S_UW
ZM2_U06	nadzorować działania przy opracowywaniu i wdrażaniu nowych technologii, systemów i procedur w przemyśle mleczarskim, zgodnie z obowiązującymi standardami	P7S_UW
ZM2_U07	przygotować prace pisemne, wystąpienia ustne dotyczące konkretnego zagadnienia lub doświadczenia z zakresu produkcji i przetwórstwa mleka, również w języku obcym	P7S_UW P7S_UK
ZM2_U08	analizować informacje własne, jak również pochodzące z piśmiennictwa, przepisów prawa, norm technicznych i systemowych, elektronicznych baz danych (w tym w języku obcym) oraz wykorzystywać je podczas realizacji zadań z zakresu produkcji i przetwórstwa mleka	P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
ZM2_K01	stałego uzupełniania wiedzy i doskonalenia w zakresie ustalonych standardów jakościowych w produkcji i przetwórstwie mleka z uwzględnieniem przepisów prawa	P7S_KK
ZM2_K02	ponoszenia odpowiedzialności za skutki swojej działalności, w tym jej oddziaływania na środowisko i zdrowie człowieka	P7S_KK P7S_KO
ZM2_K03	podejmowania działań w sposób przedsiębiorczy, racjonalny i zgodny ze zdobytą wiedzą we wdrażaniu nowych metod i narzędzi oraz rozwiązywaniu problemów naukowych i zawodowych	P7S_KK P7S_KR
ZM2_K04	prawidłowej identyfikacji i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem	P7S_KK
ZM2_K05	samodzielnej pracy oraz przewodzenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią podczas wykonywania określonych zadań	P7S_KK P7S_KR

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów i warunki realizacji programu studiów obowiązuje od roku akademickiego 2020/2021

Nazwa kierunku studiów	Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka	
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia	
Profil studiów	Ogólnoakademicki	
Liczba semestrów	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	3	-
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	90	
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	915	-

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	51	-
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	1 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi (nie mniej niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS)	33 ECTS (36,7 % ECTS ogólnej liczby punktów ECTS)	
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	Zootechnika i rybactwo: 45,5 ECTS - 51%	
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	Technologia żywności i żywienia: 34,5 ECTS - 38% nauki o zarządzaniu i jakości: 10 ECTS – 11%	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	-	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	55	
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	890	

5. Opis sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:

Absolwent kierunku będzie posiadał wiedzę, umiejętności i kompetencje z zakresu dyscypliny zootechnika i rybactwo, technologia żywności i żywienia oraz nauk o zarządzaniu i jakości niezbędne do podejmowania zadań o charakterze multidyscyplinarnym i rozwiązywania problemów dotyczących działań związanych z zarządzaniem produkcją i przetwórstwem mleka. Ocena i weryfikacja osiągniętych przez studenta efektów uczenia się odbywać się będzie poprzez: częściowe prace pisemne z materiału ćwiczeniowego, sprawozdania z ćwiczeń laboratoryjnych i terenowych, przygotowanie i przedstawianie prezentacji multimedialnych, egzaminy pisemne,

wykonywanie zadań o charakterze projektowym. W celu doskonalenia programu kształcenia i efektów uczenia się planowana jest systematyczna współpraca z interesariuszami wewnętrznymi oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym. Prowadzone będą konsultacje służące dostosowaniu programu kształcenia do aktualnych potrzeb i wymogów rynku pracy oraz przygotowania absolwentów do pracy zawodowej w kraju i zagranicą zgodnie z oczekiwaniami przyszłych pracodawców. Przewiduje się współdziałanie z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki prac dyplomowych. Konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym będą się odbywały w formie wywiadów, przeprowadzanych przez osoby prowadzące zajęcia na kierunku Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka. Z prowadzonych konsultacji sporządzane będą sprawozdania i protokoły, które przekazane zostaną przewodniczącemu Rady Programowej oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Analiza uwag interesariuszy przyczyni się do zidentyfikowania najważniejszych potrzeb podmiotów zewnętrznych, ważnych dla zapewnienia jakości kształcenia, a jednocześnie pozwoli Radzie Programowej na doskonalenie efektów uczenia się.

Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS przyporządkowaną do praktyk: Nie dotyczy

Warunki realizacji programu studiów: opis przebiegu studiów z uwzględnieniem kolejności przedmiotów (grupy przedmiotów np. ogólne, podstawowe, kierunkowe,) zasady wyboru przedmiotów fakultatywnych, specjalności itp.: Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie spełnia warunki prowadzenia studiów określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie studiów, tj.:

- dysponuje odpowiednio wykształconą kadrą z zakresu produkcji mleka, oceny jego jakości i szeroko rozumianego mleczarstwa oraz systemów zapewniania bezpieczeństwa i jakości produktów mlecznych. Kadra z Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii posiada istotny dorobek z zakresu biotechnologii w przemyśle spożywczym i właściwości funkcjonalnych mleka, w tym: żelowania i tworzeniem pian, fizykochemii układów białka-sacharydy oraz reologii.

Uczelnia dysponuje infrastrukturą, zapewniającą prawidłową realizację celów kształcenia, w tym zapewnia dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów i pracowni, zapewnia studentom odpowiedni tryb odbywania praktyk przewidzianych w programie kształcenia, umożliwia dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach procesu kształcenia, wdraża wewnętrzny system zapewniania jakości uczenia się, uwzględniający działania na rzecz doskonalenia programu kształcenia na prowadzonym kierunku studiów.

Program studiów obejmuje przedmioty podstawowe i kierunkowe. Dwa pierwsze semestry obejmują głównie przedmioty podstawowe, w kolejnych semestrach wzrasta natomiast udział przedmiotów kierunkowych. Przed rozpoczęciem kształcenia w każdym z semestrów, w którym w programie studiów przewidziane są przedmioty do wyboru (w tym przedmioty fakultatywne) student w formie pisemnej zgłasza w Dziekanacie chęć uczestnictwa w zajęciach z wybranego przedmiotu. Grupa przedmiotów do wyboru obejmuje zarówno przedmioty humanistyczne, jak i przedmioty kierunkowe. Stanowią one ogółem 33 ECTS (36,7% wszystkich punktów ECTS), w tym liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych wynosi 5 ECTS.

4.7.9. Kierunek: Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia

Opis programu kształcenia na kierunku Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia, studia pierwszego stopnia

Ogólna charakterystyka studiów

1. **Nazwa kierunku studiów:** Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia
2. **Poziom:** studia pierwszego stopnia
3. **Profil:** ogólnoakademicki
4. **Forma studiów:** stacjonarne /niestacjonarne
11. **Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** inżynier
12. **Dyscypliny naukowe, do których jest przyporządkowany kierunek studiów:**
dyscyplina naukowa wiodąca; zootechnika i rybactwo -80%; pozostałe; weterynaria- 20%

2. Opis sylwetki absolwenta

Efekty kształcenia zakładane dla studiów pierwszego stopnia kierunku „Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia” uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które są niezbędne do podjęcia studiów II stopnia na kierunkach pokrewnych. Ogólnoakademicki profil studiów zapewnia posługiwanie się wiedzą ogólną z zakresu nauk rolniczych. Wiedza i umiejętności Absolwentów będą rozwijane w kilku płaszczyznach: Wykorzystanie zwierząt w poprawie stanu zdrowia ludzi, Pielęgnacja zwierząt w gabinetach i ośrodkach związanych z lecznictwem i opieką nad zwierzętami potrzebującymi pomocy medycznej, Przygotowanie zwierząt do pokazów, wystaw, umiejętność pielęgnacji zwierząt w kontekście krajowych i międzynarodowych konkursów.

Absolwent kierunku „Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia” będzie potrafił samodzielnie podjąć i prowadzić działalność gospodarczą wykazując się znajomością prawa i umiejętnością jego stosowania w praktyce oraz przygotowaniem i prowadzeniem baz elektronicznych związanych z szeroko pojętą działalnością gospodarczą, pozna zasady etyczne i uregulowania prawne związane z wykonywanym zawodem. Absolwent może podjąć pracę w następujących podmiotach: w gabinetach i klinikach weterynaryjnych jako tzw. średni personel, asystując lekarzowi i wykonując czynności pod nadzorem lekarza weterynarii, w ośrodkach rehabilitacji zwierząt dzikich, w ogrodach zoologicznych, ośrodkach hodowli zarodowej oraz wszystkich instytucjach utrzymujących zwierzęta jako kompetentna osoba zajmująca się szeroko pojętą pielęgnacją zwierząt oraz w ośrodkach zajmujących się animaloterapią

3. Opis efektów uczenia się dla kierunku Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia

Nazwa kierunku studiów: **Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Profil: **ogólnoakademicki**

Dyscyplina do których odnoszą się efekty uczenia się:

- dyscyplina naukowa wiodąca; zootechnika i rybactwo 80%
- pozostałe; weterynaria 20%

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
--	-------------------------------	--

WIEDZA

absolwent zna i rozumie:

PZA_W01	Podstawowe zagadnienia z zakresu biologii, fizjologii, anatomii, genetyki, biochemii i nauk pokrewnych, odnoszące się do procesów	P6S_WG
---------	---	--------

	związanych z funkcjonowaniem organizmów zwierzęcych	
PZA_W02	Podstawowe zagadnienia z zakresu wiedzy prawnej, etycznej i społecznej umożliwiające prawidłowe prowadzenie działań z zakresu pielęgnacji zwierząt i animaloterapii, w tym standardowe metody i narzędzia informatyczne do gromadzenia, analizy i prezentacji danych przydatnych w prowadzeniu działalności z zakresu pielęgnacji zwierząt i animaloterapii	P6S_WG P6S_WK
PZA_W03	Wymogi utrzymania różnych gatunków zwierząt w kontekście optymalizacji ich środowiska życia, stanu zdrowia, wymogów psychicznych oraz fizjologicznych, w tym w zakresie opieki nad zwierzętami wykazującymi problemy zdrowotne	P6S_WG
PZA_W04	Podstawowe metody, techniki, narzędzia i urządzenia stosowane w pielęgnacji zwierząt	P6S_WG
PZA_W05	Podstawowe zagadnienia dotyczące zasad bezpiecznego postępowania w miejscu pracy, udzielania pierwszej pomocy przedweterynaryjnej oraz przeciwdziałania szeroko pojętym zagrożeniom związanym z kontaktem ze zwierzętami	P6S_WG
PZA_W06	Podstawowe zagadnienia z zakresu możliwości kompleksowego oddziaływania poprzez kontakt ze zwierzętami lub wykorzystanie produktów pochodzenia zwierzęcego na zdrowie człowieka i jakość jego życia oraz mechanizmy interakcji zachodzące pomiędzy człowiekiem a zwierzęciem	P6S_WG

UMIEJĘTNOŚCI
absolwent potrafi:

PZA_U01	Korzystać z wiedzy w pracy zawodowej oraz komunikować się z otoczeniem na poziomie werbalnym, pisemnym i graficznym (także w języku obcym), wykorzystując poprawną terminologię fachową, przygotowywać prace pisemne w języku polskim i/lub obcym związane z kierunkiem studiów	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
PZA_U02	Planować działalność gospodarczą stosując techniki informatyczne, statystyczne, przepisy prawne, finansowe, ekonomiczne oraz przepisy określone wymaganiami BHP i ergonomii	P6S_UW P6S_UK
PZA_U03	Planować, analizować i oceniać poprawność podejmowanych rozwiązań mających na celu poprawę zdrowia oraz szeroko pojętego dobrostanu zwierząt, planować działania zapewniające prawidłowe funkcjonowanie organizmu na różnych poziomach, zapewnić zwierzętom warunki utrzymania zgodne z ich wymogami gatunkowymi, przeznaczeniem i wykorzystaniem oraz stanem zdrowia	P6S_UW
PZA_U04	Wybrać, zastosować i optymalizować techniki	P6S_UW

	pielęgnacji i utrzymania zwierząt w zależności od ich gatunku i przeznaczenia oraz opracować systemy utrzymania uwzględniające stan fizjologiczny, stan zdrowia oraz wymogi psychiczne zwierząt	P6S_UK
PZA_U05	Identyfikować zjawiska i właściwie oceniać ich wpływ na organizm zwierząt	P6S_UW
PZA_U06	Wykorzystać zwierzęta i produkty pochodzenia zwierzęcego do poprawy funkcjonowania organizmu człowieka	P6S_UW
PZA_U07	Wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego zadania badawcze lub projektowe związane z pielęgnacją zwierząt lub animaloterapiami oraz przedstawić wyniki przy użyciu różnych technik prezentacji	P6S_UW P6S_UK

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

PZA_K01	Stałego uzupełniania wiedzy i doskonalenia w zakresie obowiązujących standardów hodowli, utrzymania, pielęgnacji zwierząt i animaloterapii	P6S_KK
PZA_K02	Jest gotów do ponoszenia konsekwencji wynikających z własnej działalności zawodowej oraz jej oddziaływania na zwierzęta i jakość życia ludzi	P6S_KO P6S_KK
PZA_K03	Prawidłowej identyfikacji problemów związanych z wykonywanym zawodem, w tym przestrzegania zasad etycznych i uregulowań prawnych, dbania o własną sprawność fizyczną niezbędną do bezpiecznego wykonywania zadań zawodowych oraz podejmowania działań w obszarze zawodowym w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO P6S_KK P6S_KR

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich.

Nazwa kierunku studiów: **Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia**

Poziom: **studia pierwszego stopnia**

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyk dla kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
InzP_W01	Podstawowe procesy dotyczące optymalizacji utrzymania, pielęgnacji i użytkowania zwierząt	P6S_WG P7S_WG
InzP_W02	Podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu złożonych zadań inżynierskich z zakresu utrzymania, pielęgnacji, użytkowania i szkolenia zwierząt	P6S_WG P7S_WG

InzP_W03	Standardowe metody i narzędzia informatyczne do gromadzenia, analizy i prezentacji danych ekonomicznych i statystycznych.	P6S_WG P7S_WG
InzP_W04	Podstawowe zagadnienia o zasadach tworzenia, zarządzania i funkcjonowania rynku surowców i produktów kosmetycznych.	P6S_WK P7S_WK
InzP_W05	Ogólne zasady z zakresu zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej.	P6S_WK P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
InzP_U01	Planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.	P6S_UW P7S_UW
InzP_U02	Wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne.	P6S_UW P7S_UW
InzP_U03	Przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich integrować wiedzę właściwą dla studiowanego kierunku studiów oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne.	P6S_UW P7S_UW
InzP_U04	Dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych dotyczących utrzymania i pielęgnacji zwierząt oraz ocenić te rozwiązania.	P6S_UW P7S_UW
InzP_U05	Wybierać, stosować i optymalizować techniki utrzymania, pielęgnacji, szkolenia i użytkowania zwierząt	P6S_UW P7S_UW
InzP_U06	Zgodnie z zadaną specyfikacją zaprojektować oraz przygotować projekt optymalnych rozwiązań utrzymania, pielęgnacji i szkolenia zwierząt	P6S_UW P7S_UW

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów Pielęgnacja zwierząt i animaloterpia – stopień pierwszy

Liczba semestrów	7 studia stacjonarne; 8 studia niestacjonarne
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	210
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2400 – stacjonarne; 1440 - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	118 ECTS – kontaktowych (56% punktów ECTS)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	75 godzin, 9 ECTS – stacjonarne; 45 godzin, 9 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do	105 godzin, 8 ECTS –

zajęć z języka obcego	stacjonarne 63 godziny, 8 ECTS - niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	74 ECTS
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	167 ECTS; 80% w dyscyplinie zootechnika i rybactwo
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	43 ECTS; 20% w dyscyplinie weterynaria
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	Nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	189 ECTS
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	2310

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Praktyka zawodowa dla studiów I stopnia kierunku Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia jest realizowana jednorazowo w trakcie studiów w wymiarze 4 tygodni (6 ECTS) i obowiązuje wszystkich studentów po 6 semestrze. Jej odbycie i zaliczenie jest warunkiem przejścia studenta na IV rok studiów. Praktyki programowe mają na celu przygotowanie studentów do wykonywania przyszłego zawodu oraz stworzenie warunków do rozwoju aktywności zawodowej na rynku pracy.

Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie.

W czasie trwania praktyki zawodowej student zobowiązany jest do zapoznania się ze specyfiką, organizacją i uwarunkowaniami pracy w gabinetach, przychodniach i klinikach weterynaryjnych, w placówkach, w których utrzymywane są zwierzęta dzikie, w tym chore lub pozbawione możliwości restytucji do środowiska naturalnego, ośrodkach zajmujących się wykorzystaniem zwierząt do terapii oraz ośrodkami hodowli zwierząt gospodarskich.

Podstawowe cele i zadania dydaktyczno-wychowawcze zawodowych praktyk studenckich:

- zbliżenie studentów do środowiska ich przyszłej pracy i umożliwienie poznania ważniejszych zagadnień społeczno-gospodarczych w obszarach związanych z szeroko pojętymi interakcjami człowiek-zwierzę
- zapoznanie ze specyfiką pracy w gabinetach, przychodniach i klinikach weterynaryjnych, w jednostkach zajmujących się przygotowaniem wykorzystywaniem zwierząt w animaloterapii oraz w ośrodkach hodowli zwierząt gospodarskich
- zapoznanie z organizacją tych placówek w powiązaniu z innymi gałęziami rolnictwa i gospodarki narodowej, prawnymi podstawami ich tworzenia i funkcjonowania oraz wykorzystywanymi w nich metodami zarządzania
- zapoznanie studenta z możliwościami, jakie stwarza współczesna wiedza, związana z fizjologią funkcjonowania organizmu, anatomią, biochemią, genetyką, mikrobiologią, naukami humanistycznymi i społecznymi
- nabycie i doskonalenie umiejętności z zakresu pielęgnowania zwierząt, udzielania pomocy, pielęgnacji, szkolenia i szeroko pojętej animaloterapii.

W czasie praktyki studenci zobowiązani są brać udział w możliwie jak największej ilości prac, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu, planowaniu i technicznym wykonaniu, zapewniając tym samym sprawne funkcjonowanie jednostek, w których realizowana jest praktyka. Powierzone studentowi prace powinny być wykonywane dokładnie według zaleceń dozoru lub właściciela. Każda poznana i wykonana przez studenta praca winna być krótko, ale szczegółowo opisana w Dzienniku Praktyk.

Jednostki przyjmujące studenta na praktykę określają dzienny i tygodniowy czas pracy studenta w wymiarze godzinowym wyznaczonym przez program praktyk dla kierunku i opracowują jej harmonogram stosownie do przyjętej w nich organizacji pracy.

Placówka przyjmująca studenta na praktykę zawodową nie jest zobowiązana do zrealizowania wszystkich zapisów zawartych w ramowym programie praktyk, lecz wybranych zagadnień, mieszczących się w zakresie działalności danego zakładu.

4.7.10. Kierunek: Equine management and care

Opis programu kształcenia na kierunku Equine management and care, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

Nazwa kierunku studiów: Equine management and care

Poziom: studia I stopnia

Profil: ogólnoakademicki

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca: 100% zootechnika i rybactwo

2. Opis sylwetki absolwenta.

Celem kształcenia na kierunku Hipologia i jeździectwo jest nabycie przez studentów kwalifikacji z zakresu zarządzania hodowlą i użytkowaniem koni oraz opieką nad końmi.

Pierwszy stopień studiów Equine management and care daje absolwentom kwalifikacje dotyczące wszelkich aspektów hodowli, wychowu i użytkowania koni, podbudowane wiedzą z zakresu nauk podstawowych i biologii gatunku. Równocześnie nawiązuje on do ogólnej wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia ośrodków hodowli i użytkowania koni, hodowli zwierząt związanych z hodowlą i chowem koni, prowadzenia gospodarstw rolnych, zrównoważonego wykorzystywania środowiska naturalnego. Przedmioty humanistyczne dają studentom szersze rozumienie poznawanych zjawisk i znaczenia działalności człowieka w środowisku. Zajęcia związane z bezpośrednim użytkowaniem koni rozpoczynają się od poznania zasad bhp obowiązujących w pracy z końmi i udzielania pierwszej pomocy ich użytkownikom. Następnie studenci uczą się podstaw użytkowania koni, a dalej poznają zasady wstępnego treningu koni i opieki nad nimi. W dalszym toku studiów poznają nowoczesne metody eksploatacji i wspomagania koni. Dużą rolę przywiązuje się do aspektów profilaktyki weterynaryjnej i medycyny sportowej. Studia pierwszego stopnia dają absolwentom kwalifikacje umożliwiające prowadzenie własnej działalności gospodarczej w zakresie hodowli i użytkowania koni. Ponadto dają możliwość zatrudnienia w ośrodkach hodowli i użytkowania koni, w tym stadninach koni i stadach ogierów, ośrodkach rekreacji i turystyki konnej, związkach hodowców koni, instytucjach zajmujących się utrzymywaniem i użytkowaniem koni, takich jak tory wyścigów konnych, związki jeździeckie, wytwórnie pasz dla koni, sprzętu i powozów, gospodarstwa rolne, lasy, przedsiębiorstwa transportu konnego. Po ukończeniu pierwszego stopnia studiów absolwenci mogą kontynuować naukę na kierunkach pokrewnych (w tym studia podyplomowe).

3.Opis efektów uczenia się dla kierunku studiów

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 1. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Symbol	Kierunkowe efekty kształcenia	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA absolwent zna i rozumie:		
EMC_W01	Pojęcia biologiczne, chemiczne i fizyczne niezbędne do zrozumienia funkcjonowania organizmu konia i innych zwierząt, bioróżnorodności gatunku, środowiska bytowania, hodowli oraz różnych form użytkowania	P6S_WG
EMC_W02	Powiązanie zasad i badań genetycznych w utrzymaniu standardów funkcjonowania organizmu zwierząt w doskonaleniu hodowlanym	P6S_WG
EMC_W03	Fakty/ pojęcia związane z tworzeniem odpowiednich warunków bytowania i utrzymania koni służących zachowaniu dobrostanu gatunku	P6S_WG
EMC_W04	Zasady ekonomiki i coachingu w pracy związanej z hodowlą i użytkowaniem koni oraz innych zwierząt stosując się do aspektów prawnych i etycznych w rozwiązywaniu fundamentalnych dylematów współczesnej	P6S_WK

	cywilizacji, chroniąc przy tym własność intelektualną	
EMC_W05	Zasady treningu koni i jeźdźców mające na celu poprawę jakości życia przydatną w aspekcie czynników kształtujących ochronę środowiska oraz determinujących funkcjonowanie i rozwój obszarów wiejskich	P6S_WG
EMC_W06	Zagadnienia z zakresu hodowli i podstaw technologii produkcji zwierząt gospodarskich i dziko żyjących oraz oceny surowców pochodzenia zwierzęcego przydatną do przyszłej pracy w gospodarstwach rolnych i leśnictwie	P6S_WG
EMC_W07	Zależności między zdrowiem fizycznym i psychicznym koni ocenianym w kontekście ich behawioru i klinicznych objawów chorobowych, niezbędne do określenia odpowiednich warunków utrzymania	P6S_WK
EMC_W08	Fakty i zależności z zakresu zasad BHP i ergonomii podczas codziennej pracy zawodowej, a także znaczenie utrzymywania sprawności fizycznej człowieka poprzez rekreacyjną aktywność ruchową i korzystanie z różnych form turystyki konnej	P6S_WK
EMC_W09	Zasady utrzymania urządzeń obiektów i systemów technicznych wykorzystywanych w hodowli i użytkowaniu zwierząt	P6S_WG
EMC_W10	Metodologię badań oraz podstawowe teorie z zakresu nauk o koniach i innych zwierzętach gospodarskich z wykorzystaniem technologii informacyjnych w procesie samokształcenia	P6S_WK

UMIEJĘTNOŚCI

absolwent potrafi:

EMC_U01	Właściwie dobierać źródła oraz korzystać z informacji w nich zawartych podczas oceny, krytycznej analizy i syntezy danych dotyczących wszelkich aspektów związanych z hodowlą i użytkowaniem koni oraz innych zwierząt gospodarskich poprzez dobór i użycie kluczowych metod i narzędzi, w tym technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w codziennym życiu zawodowym	P6S_UW
EMC_U02	Pod kierunkiem opiekuna naukowego wykonać proste zadanie badawcze lub projektowe dotyczące utrzymania koni, ulepszenia warunków ich wychowu i użytkowania, stosując metody eksperymentalne z wykorzystaniem sprzętu laboratoryjnego, prostych obliczeń chemicznych, biochemicznych i analiz laboratoryjnych, w konsekwencji interpretując uzyskane wyniki i wyciągając wnioski	P6S_UW
EMC_U03	Wykorzystywać specjalistyczną terminologię z zakresu treningu, utrzymania, hodowli koni i innych zwierząt gospodarskich podczas codziennej komunikacji międzyludzkiej, a także w trakcie prowadzonej debaty, dyskutując i broniąc własnego stanowiska	P6S_UK
EMC_U04	Posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego podczas komunikowania się w formie werbalnej i pisemnej	P6S_UK
EMC_U05	Planować, organizować pracę indywidualną oraz w zespole w ośrodkach hodowli i użytkowania koni, ucząc się przy tym przez całe życie	P6S_UO

EMC_U06	Stosować standardowe techniki i narzędzia badawcze w zakresie nauk zootechniczno-weterynaryjnych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o koniu	P6S_UW
EMC_U07	Dokonać identyfikacji i analizy zjawisk związanych z użytkowaniem i opieką nad końmi, podejmując standardowe działania w zakresie utrzymania ich zdrowia fizycznego i psychicznego w odpowiednich warunkach bytowania uwzględniających stanu środowiska naturalnego	P6S_UU
EMC_U08	Przystosować istniejącą infrastrukturę do potrzeb hodowli, użytkowania i utrzymania koni proponując adekwatne rozwiązania logistyczno-techniczne	P6S_UW
EMC_U09	Przygotować pracę pisemną związaną z naukami o koniu i innych zwierzętach gospodarskich przedstawiając kluczowe zagadnienia w formie prezentacji z wykorzystaniem piśmiennictwa przedmiotowego i wyników przeprowadzonych eksperymentów	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
EMC_K01	Krytycznej oceny wiedzy z zakresu hodowli, użytkowania i opieki nad końmi podczas rozwiązywania wszystkich problemów pojawiających się w życiu zawodowym	P6S_KK
EMC_K02	Wypełniania zobowiązań społecznych poprzez inicjowanie pracy na rzecz interesu publicznego we wszelkich działaniach dotyczących środowiska społecznego	P6S_KO
EMC_U03	Myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6S_KO
EMC_K04	Przestrzegania i pilnowania zasad etyki zawodowej łącznie z braniem na siebie odpowiedzialności podczas pełnienia różnych ról zawodowych	P6S_KR

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów Hipologia i jeździectwo – stopień pierwszy

Liczba semestrów studia stacjonarne	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	184
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	1990
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	123,50
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	8
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	66
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla	184 ECTS (100%)

całego programu studiów	
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	166
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	1855

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Na kierunku **hipologia i jeździectwo** uwzględniona w programie studiów jest praktyka 8 tygodniowa po VI semestrze studiów 1° (10ECTS)

W trakcie studiów studenci mają obowiązek odbycia dwóch rodzajów praktyk. Pierwsza jest praktyką zawodową - hodowlaną w wymiarze 2 tygodni (3 ECTS). Druga jest natomiast praktyką o charakterze użytkowo-pielęgnacyjnym. Praktyki obowiązują wszystkich studentów studiów stacjonarnych, a ich zaliczenie jest warunkiem wpisania studenta na IV semestr studiów (praktyka hodowlana) i V semestr (praktyka użytkowo-pielęgnacyjna). Praktyki programowe mają na celu przygotowanie studentów do wykonywania przyszłego zawodu oraz stworzenie warunków do rozwoju aktywności zawodowej na rynku pracy.

Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Uczelnia wspiera studentów w doborze właściwego miejsca praktyk. Praktyka kończy się egzaminem przed komisją (min. 3 osoby) powołaną przez Dziekana Wydziału. Student otrzymuje zaliczenie wpisywane do indeksu, karty egzaminacyjnej i protokołu.

W czasie trwania praktyki zawodowej - hodowlanej studenci są obowiązani do zapoznania się z działalnością obiektów typowo hodowlanych (stadniny koni). W trakcie praktyki użytkowo-pielęgnacyjnej powinni zapoznać się z działalnością ośrodków o przynajmniej jednym wyraźnie zaakcentowanym sposobie użytkowania koni (sportowe, rekreacyjne, wyścigowe, turystyczne). Obydwa rodzaje praktyk powinny objąć czynności dnia codziennego (obrzędki, pielęgnacja koni, padokowanie, obsługa koni, pielęgnacja sprzętu, czyszczenie boksów, prace porządkowe w obiekcie, itd.) oraz czynności okresowe (zabiegi profilaktyczne, rozcyszczanie i podkuwanie kopyt, transport koni, itd.). Pozostały zakres działań studentów powinien być ściśle związany z profilem praktyk. Szczególnie ważne jest nabycie umiejętności zarządzania zasobami paszowymi. Zalecane jest, by student odbywał praktyki w systemie zmianowym, co umożliwi uczestniczenie we wszystkich rutynowych czynnościach związanych z działalnością obiektu. Wskazane jest również zapoznanie się z dokumentacją ośrodka, przez co należy rozumieć głównie dokumentację związaną

z hodowlą i użytkowaniem koni (w zależności od rodzaju praktyk).

Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Regulamin praktyk, Program praktyki, Dziennik praktyk. Studenci odbywający praktykę w terminie wyznaczonym programem studiów, tzn. podczas letniej przerwy semestralnej są ubezpieczeni od następstw nieszczęśliwych wypadków na czas odbywania praktyki

Description of expected educational outcomes for the course of study

Course of study: Equine management and care

Level: associate's degree

Profile: general

Form of study: full-time

Area(s) of science and scientific disciplines associated with expected educational outcomes:

Areas of science: animal science

The description of the expected educational outcomes takes into account the overall criteria of an associate's degree programme for levels 6-7 defined in the act of 22 December 2015 in the Integrated Qualifications System (Dz.U. [Journal of Laws] of 2016, items 64 and 1,010) and the characterizations of a bachelor's degree programme for levels 6-7 defined in the Regulations of the Ministry of Science and Higher Education of 26 September 2016 on the matter of a description of a bachelor's degree programme of the Polish Qualifications Framework typical for qualifications acquired in higher education following acquisition of the full qualification at level 4 – levels 6-8 (Dz.U. of 2016 item 1,594), including selected educational outcomes for the field or fields of education to which the course of study has been assigned.

Table 1. Description of expected educational outcomes for level 6 qualifications in the Polish Qualifications Framework

Symbol	Educational outcomes related to the course of study	References to characterization of bachelor's degree of PQF
KNOWLEDGE The graduate knows and understands:		
EMC_W01	Concepts of biology, chemistry and physics essential for understanding the functioning for understanding horse and other animal physiology, species biodiversity, the living environment, breeding, and various forms of use	P6S_WG
EMC_W02	Using both principles and genetic research to maintain functional standards of the horse's body in breeding improvement	P6S_WG
EMC_W03	Facts/concepts associated with the creation of appropriate living and housing conditions for horses that preserve their welfare	P6S_WG
EMC_W04	Principles of economics and coaching in work involving the breeding and use of horses and other animals, adhering to legal and ethical principles in solving the fundamental dilemmas of modern civilization, while protecting intellectual identity	P6S_WK
EMC_W05	Principles of training horses and riders in order to improve the quality of life, in terms	P6S_WG

	of environmental protection and determining the function and development of rural areas	
EMC_W06	Issues related to breeding and the fundamental technology of livestock and wild animal production and evaluation of raw material of animal origin, useful in future work on farms and in forestry	P6S_WG
EMC_W07	Relationships between the physical and psychological health of horses, evaluated in the context of their behaviour and clinical disease symptoms, essential for determining suitable housing conditions	P6S_WK
EMC_W08	Facts and relationships in the principles of occupational health and safety and ergonomics during daily work, as well as the importance of maintaining good physical health through recreational physical activity and the use of various forms of equestrian tourism	P6S_WK
EMC_W09	Principles of maintaining equipment and technical systems used in the breeding and use of animals	P6S_WG
EMC_W10	Methodology of research and basic theories in the science of horses and other livestock animals using information technology in the process of self-education	P6S_WK
SKILLS The graduate will be able to:		
EMC_U01	Properly choose resources and use the information contained in them in evaluation, critical analysis and synthesis of data concerning all aspects of breeding and use of horses and other livestock through the selection and use of key methods and tools, including information and communications technology (ICT) in everyday professional life	P6S_UW
EMC_U02	Under the guidance of a tutor, perform simple research or project tasks concerning horse maintenance, improving conditions for their rearing and use, applying experimental methods using laboratory equipment, simple chemical calculations and laboratory analyses, and as a result be able to interpret results and draw conclusions	P6S_UW
EMC_U03	Use specialist terminology in the area of training, maintenance and breeding of horses and other livestock during everyday interpersonal communication, and while debating, discussing and defending his/her own position	P6S_UK
EMC_U04	Use a foreign language at the B2 level of the Common European Framework of Reference	P6S_UK

	for Languages during verbal and written communication	
EMC_U05	Plan and organize individual and team work at horse breeding and use centres, while continuing to learn throughout his/her lifetime	P6S_UO
EMC_U06	Apply standard research techniques and tools in the area of animal and veterinary science, with a particular focus on the horse	P6S_UW
EMC_U07	Identify and analyse phenomena associated with the use and care of horses, undertake standard measures to maintain their physical and psychological health under suitable living conditions taking into account the natural environment	P6S_UU
EMC_U08	Adapt existing infrastructure to the needs of breeding, use and maintenance of horses, suggesting appropriate logistical and technical solutions	P6S_UW
EMC_U09	Prepare a written paper related to the study of horses and other livestock, presenting key issues in the form of a presentation using scientific research and the results of experiments	P6S_UU
SOCIAL COMPETENCE The graduate is prepared to:		
EMC_K01	Critically evaluate knowledge in the area of breeding, use and care of horses while solving all problems arising during professional life	P6S_KK
EMC_K02	Meet social obligations by initiating work in the public interest in all activities concerning the social environment	P6S_KO
EMC_U03	Think and act in an entrepreneurial manner	P6S_KO
EMC_K04	Adhere to principals of professional ethics, including taking responsibility while performing various professional roles	P6S_KR

4.7.11. Kierunek: Animal Science and Dairy Production

Opis programu kształcenia na kierunku Animal science and dairy production, studia pierwszego stopnia

1. Ogólna charakterystyka studiów

1. **Nazwa kierunku studiów:** Animal science and dairy production
2. **Poziom:** studia pierwszego stopnia
3. **Profil:** ogólnoakademicki
4. **Forma studiów:** stacjonarne
13. **Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:** inżynier
14. **Dyscypliny naukowe,** do których jest przyporządkowany kierunek studiów:
 - zootechnika i rybactwo: 100%

2. Opis sylwetki absolwenta

Głównym motywem utworzenia studiów tego kierunku jest znaczne zainteresowanie społeczeństw produkcją wysokiej jakości żywności pochodzenia zwierzęcego. Podstawą sukcesu jest zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie hodowli i użytkowania zwierząt gospodarskich jako źródła pozyskiwania wysokiej jakości surowców pochodzenia zwierzęcego, a w efekcie produkcji wysokiej klasy żywności. Praktycznym celem kształcenia na kierunku *Animal science and dairy production* jest więc nabycie przez studentów kwalifikacji z zakresu: chowu i hodowli zwierząt, umiejętności prowadzenia rentownego gospodarstwa rolnego i hodowlanego, pracy w nadzorze hodowlanym, w przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt, produkcją i obrotem pasz i materiałów paszowych oraz przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego.

Realizując program student uzyskuje gruntowną wiedzę z zakresu chowu i hodowli zwierząt użytkowych. Jest to wiedza związana z żywieniem i gospodarką paszami, znajomością ras, prowadzeniem pracy hodowlanej, rozrodem, profilaktyką, użytkowaniem, zachowaniem dobrostanu zwierząt. Szczególny nacisk jest położony na wiedzę z zakresu pozyskiwania surowców pochodzenia zwierzęcego (mięso, mleko, jaja, miód), czynników wpływających na ich jakość oraz produktów wytwarzanych na ich bazie. Realizując program student może przewidywać konsekwencje czynności podejmowanych w trakcie odchowu zwierząt na kształtowanie jakości pozyskiwanych surowców, jak i otrzymywanych z nich produktów żywnościowych. Jest to szczególnie istotne w obecnej dobie, gdy tendencje rynkowe jednoznacznie pokazują, iż w skali globalnej konsumenci przy wyborze produktów żywnościowych kierują się jakością, często preferując zakup bezpośrednio od indywidualnych producentów rolnych. W wielu krajach Europy Zachodniej taka tendencja umożliwiła przekształcenie gospodarstw w małe przetwórnice oferujące konsumentom produkty regionalne i tradycyjne. Co warto podkreślić, studenci będą także zdobywać wiedzę w zakresie projektowania produkcji, organizacji pracy, kierowania zespołami ludzkimi, prowadzenia gospodarstwa oraz podstaw prawa w zakresie działalności gospodarczej. Studenci zapoznają się z najnowocześniejszymi technologiami stosowanymi w produkcji rolniczej, zarówno w zakresie mechanizacji jak i komputeryzacji pracy w tym sektorze. W dobie intensywnie rozwijającego się sektora przetwórstwa żywności oraz chętnie podejmowanych inicjatyw indywidualnych przekazywana wiedza oraz nabyte umiejętności mają ułatwić rozpoczęcie działalności lub modernizację istniejącej organizacji. Absolwent jest przygotowany do pracy w: administracji związanej z rolnictwem, nadzorze hodowlanym i służbach inseminacyjnych, laboratoriach specjalistycznych związanych z oceną jakości materiałów paszowych, surowców zwierzęcych, a także w przedsiębiorstwach zajmujących się obrotem zwierząt oraz przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego, a także do prowadzenia gospodarstw rolniczych. Absolwent kierunku *Animal Science and Dairy Production* będzie przygotowany do samodzielnego podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, wykazując się znajomością prawa i umiejętnością jego stosowania w praktyce oraz przygotowaniem i prowadzeniem baz elektronicznych związanych z szeroko pojętą działalnością gospodarczą, pozna zasady etyczne i regulacje prawa międzynarodowego związane z wykonywanym zawodem. Ukończenie kierunku zapewni przygotowanie do prowadzenia własnej działalności produkcyjnej, jak i pracy w krajowych i międzynarodowych instytucjach publicznych, podmiotach i organizacjach gospodarczych funkcjonujących w sferze agrobiznesu. Absolwent może także podjąć pracę w następujących podmiotach: zarządzanie gospodarstwem, nadzór hodowlany, przedsiębiorstwa zajmujące się obrotem zwierząt, produkcją pasz, doradztwem żywieniowym oraz w przedsiębiorstwach zajmujących się przetwórstwem surowców pochodzenia zwierzęcego.

15. Opis efektów uczenia się dla kierunku *Animal science and dairy production*

Kierunek: *Animal science and dairy production*

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

- zootechnika i rybactwo: 100%

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Tabela 1. Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	Kierunkowe efekty uczenia się	odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
AS1_W01	podstawowe zagadnienia z zakresu chemii, biochemii, mikrobiologii, biologii organizmów żywych, dostosowaną do kierunku studiów	P6S_WG
AS1_W02	budowę anatomiczną organizmu zwierząt, podstawowe funkcje poznanych narządów i tkanek oraz podstawowe procesy fizjologiczne, biochemiczne i biofizyczne zachodzące w organizmie zwierzęcym	P6S_WG
AS1_W03	podstawowe zagadnienia z zakresu genetyki ogólnej oraz metod doskonalenia zwierząt oraz podstawowe metody statystyczne niezbędne w prowadzeniu analizy wyników pracy hodowlanej, a także charakter zmian liczebności populacji i interakcje pomiędzy populacjami	P6S_WG
AS1_W04	podstawy prawne dotyczące hodowli zwierząt gospodarskich, towarzyszących i dzikich, produkcji i obrotu paszami oraz produktami żywnościowymi	P6S_WK
AS1_W05	ogólną wiedzę na temat biosfery, chemicznych i fizycznych procesów w niej zachodzących, podstaw techniki i kształtowania środowiska związanych ze sferą produkcji rolniczej, w tym z zakresu paszoznawstwa i przemysłowej produkcji pasz	P6S_WG
AS1_W06	zakres technologii chowu i hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących, rasy zwierząt gospodarskich i towarzyszących, ich pochodzenie i typy użytkowe, procedury odpowiedzialne za dobrostan i rozród zwierząt, profilaktykę i higienę	P6S_WG
AS1_W07	metody pozyskiwania surowców zwierzęcych, metody ich oceny oraz podstawy przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego	P6S_WG
AS1_W08	zakres funkcjonowania gospodarstw w warunkach gospodarki rynkowej oraz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich oraz mechanizmy projektowania produkcji i organizację pracy w przedsiębiorstwie sfery rolniczej, kierowanie zespołami ludzkimi, prowadzenie gospodarstwa oraz podstawy prawa w zakresie	P6S_WK

	działalności gospodarczej	
AS1_W09	podstawowe technologie informacyjne stosowane w sferze rolnictwa oraz podstawowe metody, stosowane techniki, technologie oraz cyklu życia urządzeń i obiektów stosowanych w przedsiębiorstwach sfery rolnictwa	P6S_WK
AS1_W10	mechanizmy oddziaływania produkcji rolniczej w tym zwierzęcej na środowisko naturalne oraz zasady przeprowadzania ich oceny oraz znaczenie zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz jego zagrożenia	P6S_WK
AS1_W11	podstawowe pojęcia z zakresu prawa autorskiego, prawa własności przemysłowej, praw pokrewnych oraz możliwości korzystania z zasobów informacji patentowej	P6S_WK
AS1_W12	wymogi formalne dotyczące pisania prac dyplomowych, wybrane zagadnienia z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz etyki w badaniach naukowych	P6S_WK
AS1_W13	zjawiska i procesy zachodzące we współczesnym społeczeństwie w kategoriach ekonomicznych i marketingu oraz posiada podstawową wiedzę z zakresu nauk etyczno-moralnych	P6S_WK

UMIEJĘTNOŚCI
absolwent potrafi:

AS1_U01	wyszukiwać, zrozumieć, analizować i wykorzystać potrzebne informacje pochodzące z różnych źródeł i w różnych formach, w tym środki pomocowe, niezbędne w produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej	P6S_UW
AS1_U02	stosować podstawowe technologie informatyczne w zakresie pozyskiwania i przetwarzania danych z dziedziny sfery produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji zwierzęcej oraz precyzyjnie porozumiewać się z różnymi podmiotami w formie pisemnej i graficznej.	P6S_UK P6S_UW, UO,
AS1_U03	czytać ze zrozumieniem i analizować nieskomplikowane teksty specjalistyczne z zakresu reprezentowanej dziedziny naukowej, konstruować w formie pisemnej teksty dotyczące spraw prywatnych i służbowych oraz interpretować wyniki badań oraz wyciągać na ich podstawie wnioski, wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego proste zadanie badawcze lub projektowe dotyczące chowu i hodowli zwierząt oraz zagadnień pokrewnych.	P6S_UW P6S_UK, UO, UU
AS1_U04	dokonać identyfikacji i standardowej analizy zjawisk wpływających na produkcję zwierzęcą, jakość żywności, zdrowie zwierząt i ludzi	P6S_UO
AS1_U05	ocenić wpływ produkcji zwierzęcej na stan środowiska naturalnego i zasobów naturalnych oraz wykazać	P6S_UO, UU

	znajomość zastosowania typowych technik jej optymalizacji, podejmować standardowe działania z wykorzystaniem odpowiednich metod, technik, technologii, narzędzi i materiałów, rozwiązujących problemy w zakresie produkcji zwierzęcej oraz oceny surowców i produktów pochodzenia zwierzęcego	
AS1_U06	wykonywać techniczne zadania inżynierskie w zakresie produkcji zwierzęcej ze znajomością wad i zalet stosowania technologii w celu rozwiązywania problemów w produkcji zwierzęcej i przetwórstwa surowców z niej uzyskiwanych również na poziomie inżynierskim	P6S_UO
AS1_U07	poprawnie komunikować się w środowisku zawodowym i sytuacjach życia codziennego	P6S_UK, UO

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

absolwent jest gotów do:

AS1_K01	stałego uczenia się i systematycznej aktualizacji wiedzy w zakresie wykonywanego zawodu	P6S_KK
AS1_K02	pracy indywidualnej i w zespole, współdziałania i wykonywania powierzonych zadań, podejmując w grupie rolę zarówno wykonawcy, jak i zlecającego tym samym przedsiębiorczego organizowania własnej pracy i pracy grupy	P6S_KO P6S_KR
AS1_K03	odpowiedniego określenia priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P6S_KO, KR
AS1_K04	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu	P6S_KO, KR
AS1_K05	wzięcia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za dobrostan zwierząt oraz produkcję wysokiej jakości żywności pochodzenia zwierzęcego oraz świadomej oceny oddziaływania produkcji rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem wpływu produkcji zwierzęcej, na kształt i stan środowiska naturalnego	P6S_KR

Opis efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 i 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich

Kierunek: Animals science and dairy production

Poziom kształcenia: studia pierwszego

Profil kształcenia: ogólnouczelniany

Symbol	Efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich	Odniesienie do charakterystyk dla kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie
WIEDZA		
absolwent zna i rozumie:		
InzAS1_W01	Procesy dotyczące hodowli, żywienia,	P6S_WG

	utrzymania i użytkowania zwierząt gospodarskich	P7S_WG
InzAS1_W02	Podstawowe metody, techniki i narzędzia stosowane przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu hodowli, żywienia, utrzymania i użytkowania zwierząt gospodarskich	P6S_WG P7S_WG
InzAS1_W03	Podstawowe metody i narzędzia, w tym informatyczne, niezbędne do gromadzenia, analizy i prezentacji zebranych danych i opracowanych wyników	P6S_WG P7S_WG
InzAS1_W04	Podstawowe zagadnienia o zasadach produkcji surowców i produktów zwierzęcych, ich oceny oraz funkcjonowania rynku tych surowców i produktów	P6S_WK P7S_WK
InzAS1_W05	Ogólne zasady z zakresu zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej.	P6S_WK P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
InzAS1_U01	Planować i przeprowadzać eksperymenty, w tym pomiary i symulacje komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.	P6S_UW P7S_UW
InzAS1_U02	Wykorzystać do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich i prostych problemów badawczych metody analityczne, symulacyjne oraz eksperymentalne.	P6S_UW P7S_UW
InzAS1_U03	Przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań inżynierskich integrować wiedzę właściwą dla studiowanego kierunku studiów oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne.	P6S_UW P7S_UW
InzAS1_U04	Dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych dotyczących chowu i hodowli, żywienia i utrzymania zwierząt oraz ocenić te rozwiązania.	P6S_UW P7S_UW
InzAS1_U05	Wybierać, stosować, optymalizować techniki wytwarzania, oceny i standaryzacji na każdym etapie produkcji, zgodnie z kierunkiem studiów	P6S_UW P7S_UW
InzAS1_U06	Opracować projekt optymalnych rozwiązań chowu i hodowli zwierząt, a w efekcie otrzymania, produkcji i dystrybucji wytworzonego surowca czy produktu	P6S_UW P7S_UW

4. Szczegółowa charakterystyka programu studiów Animal science and dairy production

Liczba semestrów	7 semestrów
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	210 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	2400 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	125 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk	6 ECTS

społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do praktyk studenckich	4 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi	70 (33,3%)
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	210 ECTS – 100% w dyscyplinie zootechnika i rybactwo
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	-
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	172 (81,9%)
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	2400 (100%)

5. Karty opisu zajęć (na stronie internetowej Wydziału)

6. Plan studiów określający czas trwania studiów, rozkład zajęć w poszczególnych semestrach wraz z przypisaniem liczby punktów ECTS, podstawowe formy prowadzenia zajęć i ich wymiar w semestrze, liczba punktów ECTS wymagana do zaliczenia semestru z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studenta (na stronie internetowej Wydziału).

7. Opis zasad i formy odbywania praktyk

Obowiązkowa praktyka 4-tygodniowa będzie realizowana w gospodarstwach hodowlanych i produkcyjnych, zakładach produkcyjnych z sektora przetwórstwa rolno-spożywczego współpracujących z uczelnią. Praktyka będzie realizowana w wybranym miejscu, ale w jednym terminie - po ukończeniu semestru 6. W czasie praktyki studenci powinni brać udział w możliwie jak największej liczbie prac, uczestnicząc czynnie w ich organizowaniu i technicznym wykonaniu. Każda działalność studenta powinna być szczegółowo opisana w Dzienniku Praktyk. Zakład pracy przyjmujący studenta na praktykę zawodową jest zobowiązany do zrealizowania założonych efektów uczenia się. Studenci sporządzają sprawozdania z przebiegu praktyk (Dziennik praktyk), których treść jest potwierdzana przez zakładowego opiekuna praktyki i stanowi podstawę do uzyskania zaliczenia. Realizację praktyki nadzoruje pracownik Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie odpowiedzialny za Wydział, który jest zobowiązany do kontrolowania studentów przebywających na praktyce oraz sporządzenia sprawozdania z przeprowadzonej kontroli. Za odbycie praktyki, prowadzenie Dziennika praktyk i zdany egzamin student otrzymuje 4 punkty ECTS. Zasady i formy odbywania, program, termin oraz wymiar czasowy wyznacza program nauczania, zaś nadzór sprawuje Dziekan Wydziału i Dział Kształcenia Praktycznego i

Ustawicznego UP w Lublinie. Uczelnia wspiera studentów w doborze właściwego miejsca praktyk. Praktyka kończy się egzaminem przed komisją (min. 3 osoby) powołaną przez Dziekana Wydziału. Dokumentami niezbędnymi do odbycia praktyki są: porozumienie zawierane pomiędzy danym zakładem pracy a UP w Lublinie reprezentowanym przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego, Regulamin praktyk, Program praktyki, Dziennik praktyk.

4.7.12. Pszczelarstwo w agroekosystemach

1. Ogólna charakterystyka Kierunku studiów Pszczelarstwo w agroekosystemach

Nazwa kierunku studiów	Pszczelarstwo w agroekosystemach
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne (7 semestrów)
Tytuł zawodowy	inżynier
Język prowadzonych studiów	polski
Wskazanie dyscypliny naukowej, do której jest przyporządkowany kierunek studiów, a w przypadku przyporządkowania do więcej niż jednej dyscypliny wskazanie dyscypliny wiodącej, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się. Należy określić procentowy udział efektów uczenia się przypisanych do wskazanych dyscyplin w łącznej liczbie efektów uczenia się.	Kierunek studiów przyporządkowany jest do: Dyscyplina wiodąca – zootechnika i rybactwo – 76% Pozostałe dyscypliny: - rolnictwo i ogrodnictwo – 19% - nauki biologiczne – 5%

Koncepcja kształcenia, w tym wskazanie związku ze strategią Uczelni oraz potrzebami społeczno-gospodarczymi.

Utworzenie kierunku studiów „Pszczelarstwo w agroekosystemach” wpisuje się w strategię rozwoju Uczelni na lata 2013-2020, która przewiduje „zwiększenie konkurencyjności poprzez otwieranie nowych kierunków studiów zgodnych z potrzebami rynku pracy”. Wskazywali na to interesariusze w listach intencyjnych.

Pszczoły to organizmy dostarczające pierwszych symptomów o skażeniu środowiska naturalnego spowodowanego niewłaściwą uprawą gruntów, dlatego też uważane są za bioindykatory. Pszczoły są owadami utrzymującymi bioróżnorodność flory w agroekosystemach, co stanowi istotne ogniwo łańcucha pokarmowego, jakim są rośliny dostarczające cennego białka dla zwierząt roślinożernych. Jednak z końcem XX wieku istotnie wzrosła trudność prowadzenia działalności pszczelarskiej. Przyczynami takiego stanu rzeczy są między innymi zmiany klimatyczne oraz rozwój chorób. Największe straty powodują trzy jednostki chorobowe: warroza, nosemoza i zgnilec złośliwy. Równie niekorzystne są także zmiany będące konsekwencją intensyfikacji rolnictwa. Należy do nich zubożenie szaty roślinnej spowodowane rozwojem rolnictwa wielkoobszarowego i stosowaniem herbicydów, co skutkuje niedożywieniem rodzin pszczelich. Coraz dotkliwszy jest zwłaszcza brak pyłku. Dużym zagrożeniem na terenach rolniczych są także pestycydy, szczególnie te z grupy neonikotynoidów. Często substancje te nie powodują bezpośredniego zatrucia rodzin pszczelich, lecz ich chroniczne podtrucie, osłabiające

odporność pszczół, co czyni je jeszcze bardziej podatnymi na choroby i pasożyty. Skutkiem scharakteryzowanych wcześniej zjawisk dotyczących zwłaszcza kraje rozwinięte jest coraz większa trudność w utrzymaniu rodzin pszczelich w dobrej kondycji, co powoduje znaczne straty rodzin w okresie jesienno-zimowym i ich osłabieniem w sezonie. Konsekwencją takiego stanu rzeczy są coraz większe straty gospodarcze, będące skutkiem niewykorzystanych możliwości produkcji miodu i innych produktów, jak również niewykorzystany potencjał plonotwórczy upraw spowodowany brakiem zapylaczy.

Zapotrzebowanie na zapylenie upraw w monokulturach wciąż wzrasta, natomiast pszczelarze coraz gorzej radzą sobie z utrzymaniem rodzin pszczelich, ze względu na mono dietę. Dlatego pszczelarze powinni posiadać wiedzę teoretyczną jak i praktyczną. Szczególnego przygotowania wymaga obecnie chów pszczół, określany także jako gospodarka pasieczna. Ważne jest także posiadanie wiedzy z zakresu szeroko pojętego rolnictwa, ponieważ chów i hodowla pszczół niemożliwe są w oderwaniu od środowiska, a ponad połowę powierzchni Polski zajmują użytki rolne.

W kontekście powyższej charakterystyki celem powołania proponowanego kierunku studiów jest wykształcenie pszczelarzy, potrafiących stawić czoło problemom współczesnego pszczelarstwa dzięki ponadprzeciętnej wiedzy i umiejętnościom, a przede wszystkim świadomych szerokich uwarunkowań produkcji pszczelarskiej, zwłaszcza tych osadzonych w zmieniającym się nowoczesnym rolnictwie. Wiedza zdobyta w trakcie studiów, także ta dotycząca chemicznej ochrony roślin oraz znajomość uregulowań prawnych w połączeniu z kompetencjami społecznymi stworzy możliwość przełamania dotychczasowych stereotypów budowania nowych standardów komunikacji między pszczelarzem a rolnikiem, czyli zmiany z relacji wrogiej na partnerską. W warunkach rosnącego zagrożenia chorobami, podstawowe znaczenie ma wiedza dotycząca chorób pszczół i ich uwarunkowań.

Szeroka wiedza absolwentów proponowanego kierunku, wykraczająca znacznie poza obszar chowu i hodowli pszczół, będzie dodatkowym atutem na rynku pracy. Ich możliwości nie ograniczą się jedynie do założenia własnych gospodarstw pasiecznych, czy prowadzenia innej działalności związanej z pszczelarstwem, lecz bez wątpienia będą mogli zostać zatrudnieni także w licznych instytucjach związanych z szeroko pojętym rolnictwem. Perspektywę zatrudnienia umożliwia plan studiów, który został skonstruowany tak, aby absolwent zgodnie z obecnymi regulacjami prawnymi uzyskiwał kwalifikacje rolnicze dla osób prowadzących działalność rolniczą. Ponadto program spełnia standardy określone w rozporządzeniu ministra rolnictwa, regulującym zasady przyznawania pomocy młodym rolnikom.

W kontekście powołania nowego kierunku studiów istotnym jest fakt, że dotychczas w Polsce nie jest prowadzony analogiczny kierunek. Jediną możliwością uzyskania kwalifikacji lub poszerzenia kwalifikacji zawodowych są różnego rodzaju kursy i szkolenia, które są dostępne dla osób zrzeszonych w związkach pszczelarskich, natomiast dla młodych adeptów sztuki pszczelarskiej nie zawsze są one dostępne.

Mimo niekorzystnych warunków środowiskowych, rozwojowi pszczelarstwa sprzyja wzrost zainteresowania działalnością związaną z promowaniem zdrowego stylu życia, przy wykorzystaniu zasobów naturalnych środowiska. W ten trend idealnie wpisuje się pszczelarstwo i produkty wytwarzane przez pszczołę miodną. Drugim trendem jest nacisk na rozwój populacji pszczół, inicjowany lub wspierany przez wiele instytucji, co może generować potencjalne miejsca pracy dla absolwentów. Rozwojowi pszczelarstwa, a co za tym idzie powiązanej z nim działalności, sprzyja także Krajowy Program Wsparcia Pszczelarstwa, z którego funduszy korzysta sektor pszczelarski (rok 2018 kwota 24,5 mln zł.). Nowo otwierany kierunek jest również szansą na pozyskanie absolwentów techników rolniczych, których na dzień dzisiejszy jest 54 i podlegają bezpośrednio pod Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w tym z Technikum Pszczelarskiego w Pszczelej Woli.

Omawiany kierunek jest zatem spójny z misją Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, obejmującą współuczestnictwo Uczelni w kreowaniu przyszłości rolnictwa i wsi oraz wspomaganie programów ich transformacji. Szczególnie istotna w kontekście transformacji wsi jest konieczność wzrostu świadomości rolników, dotyczącej skutków ich działalności dla środowiska, w tym także dla pszczół i uwarunkowań produkcji, na które składa się plonotwórcza rola pszczół. WC konsekwencji będzie miało to wpływ na poprawę jakości środowiska, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważony rozwój. Proponowany kierunek studiów umożliwi także transformację dotychczasowego stereotypu pszczelarza, jako osoby w podeszłym wieku. W przyszłość rolnictwa i wsi oraz wspomaganie ich transformacji powinien wpisać się młody pszczelarz profesjonalista, bogaty w wiedzę dotyczącą szeroko pojętego rolnictwa.

Uzasadnienie utworzenia studiów i różnice w stosunku do innych programów studiów o podobnie zdefiniowanych efektach uczenia się prowadzonych w Uczelni i przyporządkowanych do tej samej dyscypliny:

Konstruując kierunek „Pszczelarstwo w agroekosystemach” wykorzystano wszystkie deskryptory dotyczące procesu kształcenia dla obszarów wymienionych w pkt. 1e uwzględnione w ramach charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6. Efekty konsultowano z przedstawicielami firm branży pszczelarskiej oraz ośrodkami naukowymi. Głównym motywatorem utworzenia studiów tego kierunku jest znaczne zainteresowanie młodych ludzi różnego rodzaju formami pracy związanej z pszczołami. Oferty szkoleń są dostępne dla członków zrzeszonych w pszczelarskich związkach i są ściśle tematyczne, a otwierane studia mają ukształtować pszczelarza profesjonalistę gotowego pokonać liczne problemy dręczące współczesne pszczelarstwo, dysponującego konieczną do prowadzenia działalności pszczelarskiej wiedzą z zakresu szeroko pojętego rolnictwa. Rynek pracy oraz polska wieś i współczesne rolnictwo potrzebuje dobrze wykształconych młodych pszczelarzy, którym nie będzie obca produkcja roślinna i zwierzęca.

Zasadność powołania planowanego kierunku potwierdzili także interesariusze zewnętrzni.

Na obecnie prowadzonym kierunku Zootechnika oraz innych kierunkach przypisanych do dyscypliny zootechnika i rybactwo jest tylko jeden przedmiot pszczelarski proponowany studentom, a liczba godzin związana z pszczelarstwem wynosi 35. Proponowany nowy kierunek „Pszczelarstwo w agroekosystemach” obejmować będzie szczegółową wiedzę o pszczołach, która zawierać się będzie w 25 przedmiotach, co łącznie obejmować będzie 1030 godzin.

Opis kompetencji oczekiwanych od kandydata ubiegającego się o przyjęcie na studia:

Przedmioty uwzględnianie w postępowaniu rekrutacyjnym: biologia, fizyka, chemia, matematyka, język obcy.

Kandydat powinien posiadać świadectwo maturalne oraz zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki na kierunku „Pszczelarstwo w agroekosystemach”.

Opis sylwetki absolwenta obejmujący opis ogólnych celów kształcenia, możliwości zatrudnienia i kontynuacji studiów:

Absolwent kierunku „Pszczelarstwo w agroekosystemach” jako dobrze wykształcony młody pszczelarz posiadający także kwalifikacje rolnicze będzie dysponował szerokim zakresem możliwości rozwoju zawodowego. Zdobyte umiejętności i kwalifikacje pozwolą mu prowadzić gospodarstwo pasieczne lub działalność gospodarczą związaną z sektorem pszczelarskim i rolnictwem. Ponadto będzie mógł podjąć pracę w przedsiębiorstwach produkujących sprzęt

pszczelarski, prowadzących skup, przetwórstwo i obrót produktami pszczelimi. Przed Absolwentem rysuje się także możliwość zatrudnienia w różnych podmiotach i instytucjach, np.: nadzorujących pasieki ekologiczne, w laboratoriach wykonujących usługowe badanie pszczoł, ośrodkach hodowli zachowawczej i zarodowej, Powiatowych Inspektoratach Weterynaryjnych, Ośrodkach Doradztwa Rolniczego, Wojewódzkich Inspektoratach Ochrony Roślin i Nasiennictwa, instytucjach samorządowych, oraz we wszystkich instytucjach utrzymujących pszczoły na balkonach czy ogrodach jako „pocket pets”,

Absolwent będzie mógł kontynuować kształcenie na studiach II stopnia na pokrewnych kierunkach.

2. Opis efektów uczenia się kierunku Pszczelarstwo w agroekosystemach

Nazwa kierunku studiów: Pszczelarstwo w agroekosystemach

Poziom studiów: stacjonarne pierwszego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Dyscyplina albo dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się:

dyscyplina naukowa wiodąca (%): zootechnika i rybactwo – 76 %

pozostałe dyscypliny naukowe (%):

- rolnictwo i ogrodnictwo – 19 %

- nauki biologiczne – 5 %

Opis efektów uczenia się uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu 6. określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.) oraz charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6. określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy.

Opis efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Symbole efektów uczenia się dla kierunku studiów	WIEDZA absolwent zna i rozumie:	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się PRK
PSZ_W01	zagadnienia z zakresu nauk ekologicznych, botanicznych i fizjologii roślin oraz odnoszące się do pszczoły miodnej i innych owadów pszczołowych bytujących w agroekosystemach,	P6S_WG
PSZ_W02	zjawiska i procesy zachodzące w ekosystemach naturalnych i agrocenozach oraz potrzebę zachowania bioróżnorodności i jej znaczenie dla funkcjonowania pszczoły miodnej i pozyskiwania produktów pszczelich,	P6S_WG
PSZ_W03	technologie chowu i hodowli pszczoły miodnej oraz innych zwierząt z uwzględnieniem ich dobrostanu i metod profilaktyki chorób,	P6S_WG P6S_WK
PSZ_W04	zagadnienia prawne i etyczne stosowane w pszczelnictwie, możliwości finansowego wsparcia gospodarstw rolnych i pszczelarskich, potrzeby zrzeszania się w organizacje branżowe,	P6S_WK
PSZ_W05	możliwości wykorzystania i zasady dystrybucji produktów pszczelich pozyskanych z tradycyjnych i ekologicznych pasiek, również z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i powiązania pszczelarstwa z innymi dyscyplinami naukowymi,	P6S_WG P6S_WK
PSZ_W06	specyfikę materiałów wykorzystywanych w pszczelarstwie	P6S_WG

	oraz zasady prawidłowej obsługi maszyn i narzędzi pszczelarskich,	
PSZ_W07	wpływ pszczołowych na bioróżnorodność i funkcjonowanie ekosystemów	P6S_WG
UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
PSZ_U01	ocenić zasoby pokarmowe środowiska i opracować kalendarz pożytków,	P6S_UW
PSZ_U02	wybrać i zastosować odpowiednie technologie chowu pszczoły miodnej umożliwiające pozyskiwanie produktów w zależności od warunków pożytkowych i klimatycznych,	P6S_UW P6S_UO
PSZ_U03	wykorzystać produkty pszczele i zwierzęce do poprawy funkcjonowania organizmu człowieka oraz zaplanować działania w zakresie ich dystrybucji,	P6S_UW P6S_UO
PSZ_U04	dostosować metody żywienia, techniki rozrodu, diagnostykę i profilaktykę do optymalizacji gospodarki pasiecznej,	P6S_UW P6S_UO
PSZ_U05	wykorzystać pszczołowe w planowaniu technologii produkcji roślinnej oraz w kształtowaniu ekosystemów uwzględniając metody gospodarki pasiecznej,	P6S_UW P6S_UO
PSZ_U06	opracować i wykonać pod kierunkiem opiekuna naukowego zadanie projektowe i przedstawić je przy użyciu różnych technik prezentacji,	P6S_UK P6S_UW P6S_UU
PSZ_U07	komunikować się z otoczeniem na poziomie werbalnym, pisemnym (także w języku obcym), przygotowywać prace pisemne w języku polskim i/lub obcym, prezentować wyniki badań w formie ustnej w języku polskim i/lub obcym.	P6S_UK P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE absolwent jest gotów do:		
PSZ_K01	stałego uzupełniania wiedzy i doskonalenia w zakresie obowiązujących standardów w pszczelarstwie, technologii uprawy i ochrony roślin w aspekcie zagrożeń oraz korzyści dla pszczelarstwa,	P6S_KK
PSZ_K02	świadomego prowadzenia działalności zawodowej w sposób przedsiębiorczy z uwzględnieniem skutków jej oddziaływania na przyrodę, pszczołę miodną, zwierzęta, produkcję roślinną oraz jakość życia ludzi.	P6S_KK P6S_KO

3. Szczegółowa charakterystyka programu studiów i warunki realizacji programu studiów obowiązuje od roku akademickiego 2020/2021

Nazwa kierunku studiów	Pszczelarstwo w agroekosystemach	
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia	
Liczba semestrów	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	7	-
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	210	
Łączna liczba godzin zajęć w planie studiów	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	2200	-

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	st. stacjonarne	st. niestacjonarne
	120	-
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć z języka obcego	8	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana w planie studiów do zajęć podlegających wyborowi (nie mniej niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS)	30%	
Liczba punktów ECTS przypisana do dyscypliny naukowej wiodącej ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	zootechnika i rybactwo 76%	
Liczba punktów ECTS przypisana do pozostałych dyscyplin naukowych ze wskazaniem udziału procentowego w łącznej liczbie punktów ECTS dla całego programu studiów	ogrodnictwo i rolnictwo 19% nauki biologiczne 5%	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy kierunków o profilu praktycznym	nie dotyczy	
Łączna liczba punktów ECTS, przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów z uwzględnieniem udziału studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy kierunków o profilu ogólnoakademickim	159	
Liczba godzin zajęć prowadzona na kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowy miejscu pracy	2200	

Opis sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia: zaliczenia częściowe, egzaminy pisemne, testy, prezentacje na forum grupy, grupowe rozwiązywanie problemów - ocena na forum grupy, ustny egzamin z praktyk, opracowania pisemne na zadany temat.

Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS przyporządkowaną do praktyk:

Wymiar praktyk to 4 tygodnie, co stanowi 6 ECTS. Student może odbywać praktyki w

przedsiębiorstwach prowadzących przetwórstwo i obrót produktami pszczelimi, w laboratoriach badających pszczoły i ich produkty, gospodarstwach pasiecznych nastawionych na produkcję: miodu, matek pszczelich czy odkładów pszczelich, instytucjach naukowych, Krajowym Centrum Hodowli Zachowawczej, Krajowym Centrum Hodowli Zwierząt, pasiekach przy Ośrodkach Doradztwa Rolniczego i Wojewódzkich Inspektoratach Weterynaryjnych. Student nie może odbywać praktyk w własnym gospodarstwie.

Student w czasie praktyk powinien zapoznać się ze specyfiką działalności prowadzonej przez dane gospodarstwo pasieczne/przedsiębiorstwo/instytucję i w miarę możliwości przejść przez jak największą liczbę stanowisk pracy. Student podczas praktyk zobowiązany jest do prowadzenia dzienniczka praktyk, który będzie jedną składową do zaliczenia praktyk i złożenia egzaminu przed komisją.

Warunki realizacji programu studiów: opis przebiegu studiów z uwzględnieniem kolejności przedmiotów (grupy przedmiotów np. ogólne, podstawowe, kierunkowe,) zasady wyboru przedmiotów fakultatywnych, specjalności itp.:

Kierunek będzie realizowany na siedmiu wydziałach: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, Biologii Środowiskowej, Agrobioinżynierii, Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu, Medycyny Weterynaryjnej, Nauk o Żywności i Biotechnologii, Inżynierii Produkcji. Student zapozna się z botaniką i fizjologią roślin, różnymi ekosystemami stanowiącymi bazę pożytkową dla pszczół, anatomią, morfologią, biochemią i fizjologią pszczół miodnych. Pozna też technologię zapylania upraw rolniczych, warunki pozyskiwania produktów pszczelich oraz przepisy prawne z tym związane, znaczenie i wykorzystanie produktów pszczelich w gospodarstwach domowych oraz apiterapii. Zaznajomiony zostanie z chorobami pszczół, z nowoczesną gospodarką pasieczną w ciągu całego roku, genetyką pszczół i sposobami rozmnażania rodzin pszczelich z wykorzystaniem inseminacji, technologiami wychowu matek pszczelich i trutni, żywieniem pszczół oraz pokarmami dostępnymi jako przemysłowe zamienniki naturalnych pokarmów pszczół. Zapoznany zostanie z ekologiczną produkcją w pszczelarstwie oraz z dzikimi zapylaczami, występującymi w przyrodzie. Student zostanie zapoznany z biologią, fizjologią i podstawami chowu i hodowli zwierząt oraz technologią ich produkcji, a także ochroną bioróżnorodności. Ważną częścią programu kształcenia będzie rolnictwo, gdzie się stosuje najnowsze środki ochrony roślin, które powodują wymieranie owadów zapylających, dlatego ważne jest, aby student miał świadomość i znał terminy ich stosowania, tak aby nie powodowały one wymierania pszczół i nie zaburzały równowagi ekologicznej. Pomogą w tym również przedmioty ogólne: chemia i biochemia z elementami biofizyki owadów.

Wybór przedmiotów fakultatywnych przez studentów będzie dokonany na podstawie ankiety i zapisywania się studentów na dany przedmiot. Przedmiot będzie realizowany w zależności od liczby chętnych studentów.

4.8. Studia podyplomowe i kursy

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki realizowane są studia podyplomowe i kursy:

- Analityka, Bezpieczeństwo i Certyfikacja Żywności,
- Genetyka Sądowa,
- Analityka Laboratoryjna w Ochronie Środowiska,
- Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie

4.8.1. Analityka, Bezpieczeństwo i Certyfikacja Żywności

Nazwa kierunku studiów	Analityka, Bezpieczeństwo i Certyfikacja żywności Analytics, Safety and Certification of Food
Nazwa kwalifikacji	Świadectwo studiów podyplomowych „Analityka, Bezpieczeństwo i Certyfikacja żywności”
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	Poziom 6
Odniesienie do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji	Brak ustanowionych SRK dla studiów podyplomowych „Analityka, Bezpieczeństwo i Certyfikacja Żywności” Zainteresowanie danej branży.
Poziom kształcenia, profil kształcenia	studia podyplomowe, ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarna
Czas trwania studiów	2 semestry
Liczba punktów ECTS	50
Forma zakończenia studiów	Uzyskanie zaliczenia z poszczególnych modułów
Dokument uzyskiwany przez absolwenta	świadectwo ukończenia studiów podyplomowych
Przyporządkowanie do podgrupy klasyfikacji ISCED	072 podgrupa produkcji i przetwórstwa, 0721 Przetwórstwo żywności
Dyscyplina naukowa do której odnoszą się efekty uczenia się	technologia żywności i żywienia, rolnictwo i ogrodnictwo, zootechnika i rybactwo
Charakterystyka kwalifikacji	Częstkowa 1. uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK 2. charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7 3. charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym- poziomy 6-7
Efekty kształcenia wymagane dla kwalifikacji	Ad 1 Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne Ad. 2 W: Zakres i głębia-kompletność perspektywy poznawczej i zależności; Kontekst-uwarunkowania, skutki U: Wykorzystanie wiedzy-rozwiazane problemy i wykonywane zadania; Komunikowanie się-odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym; Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa; Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób K: Oceny-krytyczne podejście; Odpowiedzialność- wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego; Rola zawodowa-niezależność i rozwój etosu Ad 3: W: Teorie i zasady; Zjawiska i procesy; Organizacja pracy; Narzędzia i materiały;

	U: Informacje; Organizacja pracy; Narzędzia i materiały; Uczenie się i rozwój zawodowy K: Przestrzeganie reguł; Współpraca; Odpowiedzialność
Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (sylwetka absolwenta)	Absolwent studiów podyplomowych ma wiedzę z zakresu oceny jakości żywności, bezpieczeństwa łańcucha żywnościowego i certyfikacji systemów zarządzania jakością żywności. Poznaje procesy produkcji żywności pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, zagrożenia powstające w trakcie pozyskiwania i przetwarzania surowców roślinnych i zwierzęcych, korzyści i zagrożenia związane z wykorzystaniem substancji dodatkowych, zasady utrwalania i pakowania i wprowadzania do obrotu żywności. Zdobywa wiedzę na temat zarządzania jakością w łańcuchu żywnościowym, pozna zasady budowania, wdrażania, funkcjonowania i doskonalenia systemów zapewnienia i zarządzania jakością, zarówno obligatoryjnych (GMP, GHP, HACCP), jak i dobrowolnych (ISO 9000, ISO 22000, IFS, BRC). Pozna przepisy prawa żywnościowego, zasady certyfikacji i akredytacji stosowane w Polsce, UE i świecie, zasady systemu RASFF, zasady nadzoru nad jakością i bezpieczeństwem żywności. Zdobywa wiedzę z zakresu właściwości i znaczenia roli poszczególnych składników żywności, metod oceny i analiz żywności, kontroli jej jakości, oznaczania zafałszowań żywności oraz wpływu żywności na stan zdrowia człowieka. Zna obowiązujące (unijne i krajowe) dyrektywy, ustawy i rozporządzenia dotyczące prawa żywnościowego. Dzięki współpracy Uczelni z Polskim Centrum Badań i Certyfikacji w Warszawie w trakcie studiów istnieje możliwość uzyskania po pozytywnie zdanym egzaminie certyfikatu „Asystenta systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności”.
Informacja na temat beneficjentów, wymagania wstępne i zasady rekrutacji	Ukończenie studiów I° z kierunków pokrewnych oraz złożenie stosownych dokumentów
Uzasadnienie zapotrzebowania na kwalifikację na rynku pracy	Kontynuacja studiów pierwszego i drugiego stopnia; poszerzenie kwalifikacji lub podjęcie całkowicie nowego kierunku, bez związku z poprzednimi studiami. Zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, potrzeba specjalistów, analiza rynku, nowości z branży przedmiotowej. Doszkalający charakter studiów w zakresie aktualnego stanu wiedzy w dziedzinie analityki, bezpieczeństwa i certyfikacji żywności, jak również zdobycia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie, umożliwia podniesienie posiadanych kwalifikacji ułatwiających awans zawodowy oraz przekwalifikowanie zawodowe absolwentów.
Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (typowe miejsca pracy)	Zdobyta wiedzę i umiejętności absolwenci mogą wykorzystywać w laboratoriach chemicznych, mikrobiologicznych i biotechnologicznych

	funkcjonujących w zakładach branży spożywczej, stacjach sanitarno-epidemiologicznych i ośrodkach badawczych związanych z sektorem żywnościowym. Uzyskana wiedza umożliwi absolwentom studiów podejmowanie właściwych działań w pracy zawodowej, jak również przekazywanie informacji konsumentom, szczególnie przy wzrastającym w społeczeństwie zainteresowaniu jakością zdrowotną żywności. Absolwent będzie przygotowany do merytorycznego nadzoru i kontroli procesów produkcji żywności, oceny surowców i produktów żywnościowych. Identyfikuje zagrożenia na każdym etapie produkcji. Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy w sektorach gospodarki i w instytucjach związanych z analizą jakości żywności (laboratoria badawcze i kontrolne). Uzyskane kwalifikacje będą przydatne absolwentowi przy zatrudnieniu na stanowisku specjalisty z zakresu kontroli jakości i bezpieczeństwa żywności na każdym etapie jej produkcji.
Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku analityka chemiczna i spożywcza - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy; Wydział Technologii i Inżynierii Chemicznej, rodzaj kwalifikacji – pełna, poziom 6; Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo i produkcja żywności - Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu, rodzaj kwalifikacji – pełna, poziom 6; Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku bezpieczeństwo żywności - k. unikatowy - Uniwersytet Przyrodniczy we Lublinie, rodzaj kwalifikacji – pełna, poziom 6.
Różnice w stosunku do innych programów w Uczelni	Zwrócenie szczególnej uwagi na metody analityczne wykorzystywane w ocenie bezpieczeństwa i jakości żywności, jak również podstawy procesu certyfikacji
Związek z misją uczelni i strategią jej rozwoju	Prowadzenie studiów podyplomowych w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy oraz kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie
Informacja o sposobie wykorzystania wzorców międzynarodowych	Korzystanie z przepisów prawa żywnościowego obowiązujących w krajach Unii Europejskiej, aktualnych norm i zaleceń.

4.8.2. Genetyka Sądowa

Nazwa kierunku studiów	Genetyka sądowa Forensic genetics
Nazwa kwalifikacji	Świadectwo ukończenia studiów podyplomowych „Genetyka sądowa”
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	POZIOM 6
Odniesienie do poziomu	Brak ustanowionych SRK dla genetyki sądowej.

Sektorowych Ram Kwalifikacji	Zainteresowanie danej branży.
Poziom kształcenia, profil kształcenia	studia podyplomowe, ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarna
Czas trwania studiów	2 semestry
Liczba punktów ECTS	60
Forma zakończenia studiów	zaliczone egzaminy z poszczególnych modułów
Dokument uzyskiwany przez absolwenta	świadcstwo ukończenia studiów podyplomowych
Przyporządkowanie do podgrupy klasyfikacji ISCED	05 GRUPA – NAUKI PRZYRODNICZE, MATEMATYKA I STATYSTYKA 051 podgrupa biologiczna
Dyscyplina naukowa do której odnoszą się efekty uczenia się	biologia, biochemia, biotechnologia, zootechnika i rybactwo
Charakterystyka kwalifikacji	częstkowa 1. uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK 2. charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7 3. charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym- poziomy 6-7
Efekty kształcenia wymagane dla kwalifikacji	Ad 1 Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne Ad. 2 W: Zakres i głębia-kompletność perspektywy poznawczej i zależności; Kontekst-uwarunkowania, skutki U: Wykorzystanie wiedzy-rozwiazane problemy i wykonywane zadania; Komunikowanie się-odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym; Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa; Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób K: Oceny-krytyczne podejście; Odpowiedzialność- wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego; Rola zawodowa-niezależność i rozwój etosu Ad 3: W: Teorie i zasady; Zjawiska i procesy; Organizacja pracy; Narzędzia i materiały; U: Informacje; Organizacja pracy; Narzędzia i materiały; Uczenie się i rozwój zawodowy K: Przestrzeganie reguł; Współpraca; Odpowiedzialność
Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (sylwetka absolwenta)	Absolwenci uzyskują wszechstronne i interdyscyplinarne wykształcenie, które daje możliwości zatrudnienia na rynku pracy. Absolwenci nabędą umiejętności prawidłowego wykonania ekspertyzy sądowej, samodzielnego pozyskiwania materiału biologicznego w miejscu zdarzenia i odpowiedniej jego interpretacji, oznaczania materiału biologicznego, określania czasu zgonu, okoliczności śmierci lub przestępstwa w oparciu o

	materiał biologiczny, rozpoznawania gatunków prawnie chronionych, przeprowadzania analiz genetycznych. Poza wiedzą związaną z kierunkiem, każdy absolwent nabywa umiejętności posługiwania się specjalistyczną aparaturą oraz nowoczesnymi technikami badawczymi (m.in.: biologii molekularnej, bioinformatyki). W toku jednego roku studiów słuchacze uczestniczą w zajęciach dydaktycznych, zarówno audytoryjnych jak i laboratoryjnych, określonych przez plan studiów i nabywają kompetencji ogólnych i specyficznych dla specjalności genetyka sądowa.
Informacja na temat beneficjentów, wymagania wstępne i zasady rekrutacji	Absolwenci studiów pierwszego stopnia z kierunków pokrewnych
Uzasadnienie zapotrzebowania na kwalifikację na rynku pracy	Kontynuacja studiów pierwszego i drugiego stopnia; poszerzenie kwalifikacji lub podjęcie całkowicie nowego kierunku, bez związku z poprzednimi studiami. Zdobywanie nowych kwalifikacji i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, potrzeba specjalistów, analiza rynku, nowości z branży przedmiotowej.
Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (typowe miejsca pracy)	Absolwent może podjąć pracę w laboratoriach genetycznych, placówkach diagnostyki molekularnej oraz instytucjach pokrewnych, które odpowiadają aktualnym i przyszłym potrzebom na rynku pracy.
Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze	Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku genetyka i biologia eksperymentalna - Uniwersytet Szczeciński; Wydział Biologii; rodzaj kwalifikacji – pełna; poziom 6 Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku genetyka i biologia eksperymentalna - Uniwersytet Wrocławski; Wydział Nauk Biologicznych; rodzaj kwalifikacji – pełna; poziom 6
Różnice w stosunku do innych programów w Uczelni	Zwrócenie szczególnej uwagi na podstawy genetyki ogólnej i molekularnej
Związek z misją uczelni i strategią jej rozwoju	Kształcenie słuchaczy w kierunku genetyki sądowej jak również zapoznanie z najnowszymi metodami wykorzystywanymi w biologii sądowej. Poszerzenie oferty edukacyjnej.
Informacja o sposobie wykorzystania wzorców międzynarodowych	Korzystanie z aktualnych norm i zaleceń, także obowiązujących w krajach Unii Europejskiej

4.8.3. Analityka Laboratoryjna w Ochronie Środowiska

Nazwa kierunku studiów	Analityka laboratoryjna w ochronie środowiska Laboratory analyst in environmental protection
Nazwa kwalifikacji	Świadectwo ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku Analityka laboratoryjna w ochronie środowiska
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	POZIOM 6

Odniesienie do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji	Brak ustanowionych SRK dla Analityki laboratoryjnej w ochronie środowiska Zainteresowanie danej branży
Poziom kształcenia, profil kształcenia	studia podyplomowe, ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarna
Czas trwania studiów	2 semestry
Liczba punktów ECTS	60
Forma zakończenia studiów	Egzaminy końcowe z przedmiotu, świadectwo ukończenia studiów podyplomowych
Dokument uzyskiwany przez absolwenta	świadectwo ukończenia studiów podyplomowych
Przyporządkowanie do podgrupy klasyfikacji ISCED	05 GRUPA – NAUKI PRZYRODNICZE, MATEMATYKA I STATYSTYKA 052 podgrupa nauk o środowisku
Dyscyplina naukowa do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki chemiczne, nauki o ziemi i środowisku, nauki o zdrowiu, zootechnika i rybactwo
Charakterystyka kwalifikacji	Częstkowa, 1. uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia PRK 2. charakterystyki drugiego stopnia PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7 3. charakterystyki drugiego stopnia PRK typowe dla kwalifikacji o charakterze zawodowym- poziomy 6-7
Efekty kształcenia wymagane dla kwalifikacji	Ad 1 Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne Ad. 2 W: Zakres i głębokość-kompletność perspektywy poznawczej i zależności; Kontekst-uwarunkowania, skutki U: Wykorzystanie wiedzy-rozwiazane problemy i wykonywane zadania; Komunikowanie się-odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym; Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa; Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób K: Oceny-krytyczne podejście, Odpowiedzialność-wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego; Rola zawodowa-niezależność i rozwój etosu Ad 3: W: Teorie i zasady; Zjawiska i procesy; Organizacja

	pracy; Narzędzia i materiały; U: Informacje; Organizacja pracy; Narzędzia i materiały; Uczenie się i rozwój zawodowy K: Przestrzeganie reguł; Współpraca; Odpowiedzialność
Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (sylwetka absolwenta)	Głównym celem studiów podyplomowych jest pogłębienie wiedzy z zakresu wykorzystania technik stosowanych w laboratoriach analitycznych oraz zapoznanie z najnowszymi informacjami z dziedziny monitorowania środowiska przyrodniczego. Ponadto w ramach programu poruszane są elementy prawodawstwa obowiązujące z tego zakresu. W toku jednego roku studiów słuchacze uczestniczą w zajęciach dydaktycznych, zarówno audytoryjnych jak i laboratoryjnych, określonych przez plan studiów i nabywają kompetencji ogólnych i specyficznych dla specjalności analityka laboratoryjna w ochronie środowiska. Absolwent uzupełnia wiedzę z zakresu nauk przyrodniczych i nauk o środowisku, a także nauk rolniczych i medycznych, o metodyki badań środowiskowych. Absolwent rozumie problemy związane z monitorowaniem środowiska przyrodniczego oraz potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy z zakresu ochrony środowiska w ujęciu lokalnym, regionalnym, krajowym, a także umieć wydawać opinie na podstawie niekompletnych lub ograniczonych informacji z zachowaniem zasad etycznych. Potrafi porozumiewać się w sprawach ochrony środowiska zarówno ze specjalistami jak i niespecjalistami, a także organizować pracę grupową i kierować pracą zespołów.
Informacja na temat beneficjentów, wymagania wstępne i zasady rekrutacji	Absolwenci studiów pierwszego stopnia z kierunków pokrewnych, zwłaszcza w dziedzinie nauk rolniczych, nauk ścisłych i przyrodniczych, nauk medycznych i nauk o zdrowiu.
Uzasadnienie zapotrzebowania na kwalifikację na rynku pracy	Kontynuacja studiów pierwszego i drugiego stopnia; poszerzenie kwalifikacji lub podjęcie całkowicie nowego kierunku, bez związku z poprzednimi studiami. Zdobycie nowych kwalifikacji i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, potrzeba specjalistów, analiza rynku, nowości z branży przedmiotowej.
Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (typowe miejsca pracy)	Absolwent może podjąć pracę w laboratoriach analitycznych, placówkach inspekcji sanitarno-epidemiologicznej oraz instytucjach pokrewnych i odpowiada aktualnym i przyszłym potrzebom na rynku pracy.
Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze	Wskazujemy na już zgłoszone kwalifikacje do ZRK np. podobne studia podyplomowe Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku analityka z diagnostyką molekularną – Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Przyrodniczy, rodzaj kwalifikacji – pełna, poziom 6 Dyplom ukończenia studiów I stopnia na kierunku

	analityka chemiczna – Uniwersytet Łódzki, Wydział Chemii – rodzaj kwalifikacji- pełna, poziom 6;
Różnice w stosunku do innych programów w Uczelni	Zwrócenie szczególnej uwagi na techniki analityczne stosowane w analityce i monitoringu środowiska
Związek z misją uczelni i strategią jej rozwoju	Poszerzenie oferty edukacyjnej, kształcenie słuchaczy w kierunku doskonalenia technik analitycznych jak również zapoznanie z najnowszymi metodami wykorzystywanymi w monitorowaniu środowiska przyrodniczego, ochrony zasobów przyrody i środowiska naturalnego oraz zapewnienia wysokiej jakości życia człowieka.
Informacja o sposobie wykorzystania wzorców międzynarodowych	Korzystanie z aktualnych norm i zaleceń, także obowiązujących w krajach Unii Europejskiej

4.9.4. Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie

Nazwa kierunku studiów	Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie Damage on the agriculture farms and their estimation
Nazwa kwalifikacji	Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	PRK - 6
Odniesienie do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji	Brak ustanowionych SRK dla szkód w gospodarstwach rolnych i ich szacowania Zainteresowanie danej branży
Poziom kształcenia, profil kształcenia	Studia podyplomowe, ogólnoakademicki
Forma studiów	Niestacjonarna
Czas trwania studiów	2 semestry
Liczba punktów ECTS	32
Forma zakończenia studiów	Uzyskanie pozytywnych ocen z przedmiotów objętych programem studiów
Dokument uzyskiwany przez absolwenta	świadcstwo ukończenia studiów podyplomowych
Przyporządkowanie do podgrupy klasyfikacji ISCED	08 GRUPA – ROLNICTWO 081 podgrupa rolnicza
Dyscyplina naukowa do której odnoszą się efekty uczenia się	Rolnictwo i Ekologia
Charakterystyka kwalifikacji	Częstkowa 1. uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK 2. charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7 3. charakterystyk drugiego stopnia PRK typowych dla kwalifikacji o charakterze zawodowym- poziomy 6-7
Efekty kształcenia wymagane dla kwalifikacji	W ramach kwalifikacji przewidziano 18 efektów kształcenia, z czego 8 dotyczy uzyskanej wiedzy, dalszych 6 umiejętności oraz 4 kompetencji społecznych.
Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (sylwetka absolwenta)	Absolwent posiada wiedzę niezbędną do czynnego uczestnictwa w procedurze szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych, a także różnych kierunków

	hodowli zwierząt gospodarskich i towarzyszących. Potrafi dokonywać oceny sprawcy szkód i przyporządkowania z tego tytułu odpowiedzialności. Dysponuje wiedzą z zakresu podstaw ekonomiki produkcji roślinnej i zwierzęcej. Zna podstawowe metodyki związane z pomiarami i oceną strat powodowanych przez różne bodźce, zarówno biotyczne jak i abiotyczne, a tym samym i wartościowania strat z tytułu powstałych szkód. Potrafi uzupełniać poprawnie dokumentację w tym zakresie, jak również prowadzić negocjacje. Dysponuje także niezbędną wiedzą z zakresu instruktaży i ewentualnych szkoleń w zakresie szkód w rolnictwie.
Informacja na temat beneficjentów, wymagania wstępne i zasady rekrutacji	Na studia podyplomowe na kierunek „Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie” mogą być przyjmowani absolwenci studiów, którzy ukończyli przynajmniej pierwszy stopień studiów. Powinni dysponować podstawową wiedzą biologiczną z zakresu ekologii i behawioryzmu zwierząt dziko żyjących.
Uzasadnienie zapotrzebowania na kwalifikację na rynku pracy	Począwszy od 1 kwietnia 2018 roku, w związku z nowelizacją ustawy – Prawo łowieckie, w procedurze szacowania szkód w uprawach i płodach rolnych biorą udział przedstawiciele ośrodków doradztwa rolniczego, zaś w procedurze odwoławczej uczestniczy właściwy nadleśniczy oraz przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej. Zatem, w nowych uwarunkowaniach prawnych istnieje dość duże zapotrzebowanie na rynku pracy na osoby posiadające odpowiednią wiedzę merytoryczną, jak również praktyczną w zakresie szacowania strat w gospodarstwach rolnych powodowanych przez różne czynniki zarówno biotyczne (zwierzęta) jak i abiotyczne (głównie czynniki klimatyczne).
Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (typowe miejsca pracy)	Celem kształcenia na studiach podyplomowych jest zapoznanie słuchaczy z czynnikami powodującymi straty w zróżnicowanych działach produkcji rolniczej. Przedstawienie teoretycznych i praktycznych aspektów związanych z dokonywaniem szacunków strat w ujęciu rozmiarowym i ekonomicznym. Ponadto słuchacze nabędą umiejętności pracy w zespole, co jest nieodzownym elementem związanym z procedurami szacowania szkód w rolnictwie, w które zaangażowane są różne podmioty, którym z mocy prawa przypisana jest odpowiedzialność odszkodowawcza. Zdobyta wiedza i umiejętności praktyczne stworzą możliwości pracy w zespołach szacujących szkody, zarówno w jednostkach samorządu terytorialnej jak również administracji Lasów Państwowych, dyrekcjach ochrony środowiska i Polskiego Związku Łowieckiego.
Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze	Do tej pory brak było kwalifikacji o zbliżonym charakterze w ramach studiów podyplomowych. Jedynymi kwalifikacjami były kursy doszkalające osoby prowadzące procedury szacowania szkód w uprawach

	rolniczych organizowane przez struktury Polskiego Związku Łowieckiego oraz organizacji rolniczych.
Różnice w stosunku do innych programów w Uczelni	Studia podyplomowe z zakresu szacowania szkód w gospodarstwach rolnych nie są realizowane w innych uczelniach w Polsce. Kierunkiem najbliższym dla tego kierunku studiów jest leśnictwo, lecz na tym kierunku nie są realizowane zagadnienia z zakresu szkód w gospodarstwach rolnych.
Związek z misją uczelni i strategią jej rozwoju	Studia podyplomowe na kierunku „Szkody w gospodarstwach rolnych i ich szacowanie” są powiązane z misją Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, w odniesieniu do wykorzystania zdobyczy naukowych w obszarze, podejmowania działań profilaktycznych i odszkodowawczych w zakresie szkód wyrządzanych przez dzikie zwierzęta, a także niektóre bodźce abiotyczne w różnych obszarach działalności rolniczej.
Informacja o sposobie wykorzystania wzorców międzynarodowych	Jest to program autorski dostosowany do wymagań w tym zakresie na terenie naszego kraju, gdyż w innych krajach procedury szacowania odbiegają o tych przyjętych w Polsce.

4.9.5. Alpakoterapia

Nazwa kursu	Alpakoterapia (<i>Alpacotherapy</i>)
Nazwa kwalifikacji	Certyfikat ukończenia kursu „Alpakoterapia”
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	
Odniesienie do poziomu Sektorowych Ram Kwalifikacji	-
Poziom kształcenia, profil kształcenia	praktyczny
Forma kursu	niestacjonarna
Czas trwania kursu	80 godzin
Forma zakończenia kursu	Zaliczenie poszczególnych modułów + egzamin z części praktycznej
Dokument uzyskiwany przez absolwenta	zaświadczenie o ukończeniu kursu
Przyporządkowanie do podgrupy klasyfikacji ISCED	Podgrupa nauk rolniczych
Dyscyplina naukowa do której odnoszą się efekty uczenia się	Zootechnika i rybactwo
Charakterystyka kwalifikacji	
Efekty kształcenia wymagane dla kwalifikacji	
Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji (sylwetka absolwenta)	Absolwent kursu posiada uprawnienia do prowadzenia zajęć terapeutycznych w oparciu o alpaki, jako terapii wspomagającej, zarówno dla dzieci jak i dorosłych. Ma właściwą wiedzę i umiejętności do sprawowania opieki nad alpakami oraz przygotowania ich do wykorzystania w alpakoterapii. Może prowadzić także innego rodzaju zajęcia,

	poza terapeutycznymi, z wykorzystaniem alpak, do których należą np. działania edukacyjno-rekreacyjne mające na celu wspomaganie psycho-relacyjne i poprawę jakości życia ludzi na różnych płaszczyznach. Absolwenci mogą również prowadzić formy aktywności określane jako AAA (aktywności z udziałem zwierząt), gdzie nie zakłada się określonego celu leczniczego, natomiast celem samym w sobie jest kontakt ze zwierzęciem.
Informacja na temat beneficjentów, wymagania wstępne i zasady rekrutacji	Kurs przewiduje dwie grupy beneficjentów: 1. Absolwenci kierunku Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia lub studenci 7 semestru wyżej wymienionego kierunku. Ta grupa osób może w ramach kursu zostać zwolniona z Moduł I -Biologia i behavior alpak 2. Osoby, które ukończyły 18 lat
Uzasadnienie zapotrzebowania na kwalifikację na rynku pracy	Hodowla alpak stała się w ostatnim czasie jedną z gałęzi działalności rolniczej. Zwierzęta te stały się również „modne” z uwagi na możliwość wykorzystania w terapiach wspomagających leczenie różnego rodzaju zaburzeń emocjonalnych, ruchowych i intelektualnych. Na świecie już od dawna prężnie działają ośrodki alpakoterapii. Jest to powszechnie wykorzystywana na świecie terapia wspomagająca leczenie między innymi: porażenia mózgowego, autyzmu, ADHD, niepełnosprawności intelektualnej, zespołu Downa, rozładowania stresu i napięcia emocjonalnego. W Polsce, alpakoterapia jest dziedziną, która również rozwija się bardzo intensywnie. Ze względu na swoją osobowość zwierzęta te mogą być wykorzystywane zarówno w terapiach dzieci jak i osób dorosłych. Rozwój alpakoterapii jest korzystnym zjawiskiem dla hodowców tych zwierząt, przyczyniając się do zwiększenia zainteresowania gatunkiem. Jednocześnie bardzo ważne jest aby osoby zajmujące się tego rodzaju działalnością zdobywały wiedzę w ośrodkach naukowych lub innych instytucjach specjalizujących się w przekazywaniu wiedzy związanej z hodowlą i użytkowaniem zwierząt. Terapeuci niejednokrotnie wykazują się brakiem fundamentalnej wiedzy z zakresu funkcjonowania organizmów zwierząt, opieki nad nimi, czy zoopsychologii, co znacznie utrudnia lub uniemożliwia prowadzenie prawidłowej terapii i znacząco wpływa na obniżenie poziomu dobrostanu zwierząt. Alpakoterapia wymaga nie tylko dogłębnej wiedzy dotyczącej problemów zdrowotnych człowieka, ale także wiedzy zootechnicznej i zoopsychologicznej niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania zwierząt. Stąd też dobrym rozwiązaniem mogą być kursy organizowane poprzez ośrodki, specjalizujące się w hodowli i utrzymaniu zwierząt takie jak np. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie. Naszym zdaniem proponowany kurs pozwoli na poszerzenie kompetencji zawodowych osób, które chciałyby zajmować się tego rodzaju działalnością, jednocześnie powinien pomóc w intensywniejszym rozwoju Alpakoterapii, głównie na obszarze wschodniej i południowej Polski. Ten rodzaj terapii

	wspomagającej jest ciągle zbyt mało doceniany. Organizowanie kursu podnoszącego kompetencje zawodowe może pomóc nie tylko w zdobywaniu nowych kwalifikacji – Alpakoterapeuty, ale również w rozwoju hodowli tego gatunku i zwiększenia liczebności ośrodków zajmujących się tego rodzaju terapią wspomagającą. Podkreślić należy, że proponowany kurs daje również uprawnienia do prowadzenia innej działalności tzw. aktywności z udziałem zwierząt. Jest to taka forma aktywności, gdzie nie zakłada się określonego celu leczniczego, a celem samym w sobie jest kontakt ze zwierzęciem. Tego rodzaju aktywności mogą być prowadzone nawet w gospodarstwach agroturystycznych, jako dodatkowe atrakcje. Dzięki temu poszerza się baza miejsc pracy dla absolwentów kursu.
Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji (typowe miejsca pracy)	Ośrodki zajmujące się prowadzeniem terapii wspomagających; ośrodki zajmujące się hodowlą lub utrzymaniem alpak; gospodarstwa agroturystyczne
Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze	Kursy prowadzone na terenie Polski, przez różnego rodzaju ośrodki szkoleniowe np. Innowacyjne Centrum Szkoleniowe, Związek Zooterapeutów i Przewodników Zwierząt Pracujących, Polska Akademia Kultury i Sportu
Różnice w stosunku do innych programów w Uczelni	Kurs można odnieść jedynie do kierunku Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia. Jednak w przypadku kursu jest znaczne rozszerzenie wiedzy dotyczącej człowieka, w tym pedagogiki specjalnej i psychologii oraz położenie szczególnego nacisku na zajęcia praktyczne z wykorzystaniem alpak w terapii wspomagającej różnego rodzaju schorzenia fizyczne i psychiczne.
Związek z misją uczelni i strategią jej rozwoju	Stworzenie kursu Alpakoterapia wpisuje się w strategię rozwoju Uczelni, która przewiduje „zwiększenie konkurencyjności poprzez otwieranie nowych kierunków zgodnych z potrzebami rynku pracy”. W ostatnich latach obserwuje się na rynku pracy znaczne zainteresowanie wykorzystaniem niekonwencjonalnych metod terapeutycznych, takich chociażby jak animaloterapia. Dotychczas najbardziej znane w tym zakresie były Hipoterapia i Dogoterapia. Jednak coraz częściej wykorzystuje się inne gatunki zwierząt do tego rodzaju form pracy z człowiekiem. Proponowany kurs pozwalałby na uzyskanie certyfikatu uprawniającego do tego rodzaju działalności na rynku pracy. Potencjalni pracodawcy oczekują od osób zajmujących się terapią z wykorzystaniem konkretnych gatunków zwierząt certyfikatów potwierdzających ich praktyczne umiejętności. Stąd też niejednokrotnie absolwenci kierunku związanego z animaloterapią (Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia), pomimo swojego teoretycznego przygotowania, nie są postrzegani jako terapeuci. Utworzenie tego rodzaju kursu znacznie podnosi ich kwalifikacje na rynku pracy, a tym samym działalność ta wpisuje się w strategię uczelni, która powinna zapewniać nowe miejsca pracy swoim absolwentom. Kurs jest również

	spójny z misją Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, obejmującą współuczestnictwo Uczelni w kreowaniu przyszłości rolnictwa i wsi oraz wspomaganie programów ich transformacji. W tym przypadku zakładanie ośrodków zajmujących się alpakoterapią jest nowym pomysłem na działalność rolniczą, a także wspieraniem zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich. Jednocześnie zwiększy się oferta wspomagania konwencjonalnych metod leczenia oraz rehabilitacji ludzi z wykorzystaniem zwierząt. Dodatkowo możliwość prowadzenia działalności określanej jako AAA pozwala zwiększyć atrakcyjność gospodarstw agroturystycznych, które również są bardzo często zakładane przez absolwentów naszej Uczelni.
Informacja o sposobie wykorzystania wzorców międzynarodowych	Korzystanie w dostępnych norm i zaleceń obowiązujących także w krajach Unii Europejskiej
Data włączenia kwalifikacji do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji	-
Kod Kwalifikacji w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji	-
Nazwy pracodawców, których opinie dołączono	1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr. 1 w Lublinie 2. Przedszkole „Kolorowe Kredki” w Nałęczowie, ul. Kombatantów 1

5. ORGANIZACJA PROCESU DYDAKTYCZNEGO

Organizacja procesu dydaktycznego na studiach wyższych i podyplomowych odbywa się na zasadach zapisanych, odpowiednio, w Regulaminie studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<http://bip.up.lublin.pl/regulamin-studiow/>) i w Regulaminie studiów podyplomowych.

5.1. Rekrutacja

Zasady rekrutacji na stacjonarne i niestacjonarne studia wyższe, I i II stopnia, na dany rok akademicki są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<http://www.up.lublin.pl/kandydat/>).

Zasady rekrutacji na studia podyplomowe na dany rok akademicki są zatwierdzane na posiedzeniu Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i ogłaszane na stronie internetowej UP (<http://www.cku.up.lublin.pl/>).

5.2. Zajęcia dydaktyczne

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki na studiach wyższych I i II stopnia są prowadzone następujące rodzaje zajęć dydaktycznych:

- ☐ wykłady,
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne
- ☐ ćwiczenia audytoryjne,
- ☐ ćwiczenia terenowe,
- ☐ seminaria.

Wydział prowadzi na studiach wyższych zajęcia dydaktyczne na wszystkich kierunkach na

studiach stacjonarnych i niestacjonarnych w języku polskim, a na kierunku EQUINE MANAGEMENT AND CARE i ANIMAL SCIENCE AND DAIRY PRODUCTION w języku angielskim.

5.3. Praktyki studenckie

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki zaliczenie/egzamin z praktyki zawodowej studentów studiów wyższych jest realizowane przez Dział Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji. Zasady organizacji i zaliczania praktyk zawodowych są umieszczonego na stronie internetowej UP <http://www.up.lublin.pl/praktyki/>, jest zgodny z instrukcją (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/>).

5.4. Proces dyplomowania

Proces dyplomowania na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie reguluje dokument: Regulamin Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (<https://up.lublin.pl/bip/regulamin/regulamin-studiow/>) i instrukcja procesu dyplomowania (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/>)

5.5. Koła naukowe

Na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie funkcjonuje Studenckie Koło Naukowe „Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki” (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/studenckie-kolo-naukowe-nauk-o-zwierzetach-i-biogospodarki/>) oraz Studenckie Koło Naukowe „Biologii, Hodowli i Użytkowania Drobiu” (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/skn-biologii-hodowli-i-uzytowania-drobiu/>) (<https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/>). Strukturę Studenckiego Koła Naukowego „Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki” przedstawiono poniżej.

Sekcja	Opiekun
Biochemiczna	prof. dr hab. Katarzyna Ognik
Doradztwa rolniczego	dr hab. Wiktor Bojar
Ekologicznej produkcji żywności	dr hab. Aneta Brodziak, prof. uczelni dr inż. Piotr Stanek
Behawiorystyki zwierząt	dr inż. Wanda Krupa
Genetyki zwierząt	prof. dr hab. Brygida Ślaska mgr Angelika Tkaczyk
Higieny Pracy	prof. dr hab. Bożena Nowakowicz-Dębek
Higieny i Ochrony Środowiska	dr hab. Łukasz Wlazło
Hipologiczna	dr inż. Elżbieta Wnuk-Pawlak
Hodowli bydła	dr hab. Witold Chabuz prof. uczelni, dr inż. Paweł Żółkiewski
Hodowli owiec i kóz	prof. dr hab. Andrzej Junkuszew dr inż. Paulina Nazar
Hodowli i biotechnologii świń	prof. dr hab. Marek Babicz
Hodowli zwierząt łownych	dr hab. Marian Flis prof. uczelni
Kynologiczna	dr inż. Małgorzata Goleman

Kynologiczna	prof. dr hab. Grzegorz Borsuk
Rybacka	dr hab. Piotr Skąlecki, prof. uczelni
Terrarystyczna	dr inż. Damian Zieliński
Oceny jakości i bezpieczeństwa żywności	dr hab. Monika Kędzierska-Matysek, dr Anna Teter
Zwierząt futerkowych	dr hab. Andrzej Jakubczak prof. uczelni
Żywienia zwierząt i paszoznawstwa	prof. dr hab. Renata Klebaniuk, dr inż. Edyta Kowalczyk-Vasilev
Sekcja felinologiczna	dr hab. Mirosław Karpiński, prof. uczelni dr inż. Mariusz Wójcik

6. INSTRUKCJE I PROCEDURY NA WYDZIALE NAUK O ZWIERZĘTACH I BIOGOSPODARKI

1. Instrukcja weryfikacji efektów uczenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest ujednolicenie sposobu weryfikowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ramach modułu również w okresie kształcenia z wykorzystaniem infrastruktury technologicznej (rekomendacje MNiSW dotyczące kształcenia zdalnego).

2. Odpowiedzialność:

- dziekan,
- Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia
- kierownik jednostki,
- nauczyciel akademicki

3. Sposoby weryfikowania efektów uczenia się na poziomie modułów

Sposoby weryfikacji założonych efektów uczenia się w poszczególnych modułach, określone są w opisach modułów. Zaleca się stosowanie poniższego ramowego systemu oceny studentów:

a) **przedmioty kończące się zaliczeniem / egzaminem** – zaliczenie / egzamin może mieć formę pisemną lub ustną (również z wykorzystaniem infrastruktury technologicznej np. Eduportal, Teams etc.). O formie egzaminu oraz sposobie zaliczenia prowadzący ma obowiązek poinformować studentów w trakcie pierwszych zajęć z modułu, dotyczy również kształcenia na odległość. W przypadku formy ustnej egzaminu/zaliczenia (również w formie zdalnej), egzaminator jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zawierającej: imię i nazwisko studenta, numery zadanych pytań z listy lub treści zadawanych pytań i oceny z każdego pytania, a student powinien mieć włączony mikrofon i kamerę.

b) **do uzyskania oceny pozytywnej koniecznym jest, aby student** posiadał wszystkie efekty uczenia się (wiedzę, umiejętności) zawarte w module – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencje społeczne.

4. Kryteria stosowane przy ocenie zaliczenia /egzaminów i prac kontrolnych.

a) **Kryteria te określa prowadzący** (odpowiedzialny za moduł) i przedstawia studentom w trakcie pierwszych zajęć. W okresie kształcenia w formie zdalnej student logując się na egzamin/zaliczenie zobowiązany jest do przestrzegania Regulaminu studiów oraz wytycznych wskazanych przez odpowiedzialnego za dany moduł.

Przy ocenie końcowej zaleca się stosowanie poniższych wartości, np.:

Ocena	Uzyskany procent sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności
Niedostateczny (2,0)	<51%
Dostateczny (3,0)	51%-60%
Dostateczny plus (3+)	61%-70%
Dobry (4,0)	71%-80%
Dobry plus (4+)	81%-90%
Bardzo dobry (5,0)	91%-100%

lub

kryteria oceny ustala odpowiedzialny za moduł i umieszcza w opisie modułu

b) w przypadku braku uzyskania przez 30% studentów w ostatnim terminie egzaminów i zaliczeń zakładanych efektów w modułach (30% ocen niedostatecznych) osoba odpowiadająca za moduł:

- informuje kierownika jednostki
- wspólnie analizują przyczyny
- wprowadzają program naprawczy przy wsparciu jednostki
- kierownik / dyrektor jednostki sporządza notatkę i przekazuje WKdsJK

5. Inne sposoby/ źródła weryfikowania efektów uczenia się:

- ankieta zajęć dydaktycznych,
- hospitacje zajęć
- ankieta praktyk/ zakładu (wzór ankiety)
- karta nauczyciela
- informacje uzyskane np.: od interesariuszy, konsultacje z podmiotami, otwarte zebranie społeczności, rozmowy korytarzowe
- roczna ocena efektów uczenia się zawarta w raporcie WKdsJK

6. Archiwizacja prac studenckich dokumentujących osiągnięcie założonych efektów uczenia się

Dokumentacja (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, oraz inne materiały) potwierdzająca zdobycie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się (prowadzonych również w formie zdalnej), są archiwizowane przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów.

7.Odpowiedzialność

Nauczyciel akademicki	Zadanie	Termin realizacji
	1.Przekazanie szczegółowej informacji o	Pierwsze zajęcia z

	warunkach i wymogach sprawdzania założonych efektów uczenia się	przedmiotu
	2. Bieżąca analiza osiąganych efektów uczenia się (w czasie i po zakończeniu przedmiotu)	Cały semestr + sesja egzaminacyjna
	3. Przeprowadzenie egzaminów, wypełnienie protokołów	Sesja egzaminacyjna
	4. Prowadzenie dokumentacji modułu, przechowywanie wybranych prac po 2 z każdej oceny (wykazu pytań, tematów, prac studenckich i innych) w formie papierowej lub elektronicznej dokumentujących osiągnięcie określonych efektów uczenia się, w tym kompetencji społecznych	Natychmiast po otrzymaniu
	5. Zapoznanie z wynikami ankiet, analiza wyników egzaminów i zaliczeń, przygotowanie propozycji korekt	Kolejny rok akademicki następujący po minionym
Kierownik jednostki	6. uzyskuje informacje o uzyskanych efektach uczenia się w jednostce i sporządza notatkę w sytuacjach newralgicznych	Koniec semestru
Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia	7. analiza wyników osiąganych efektów uczenia się 8. roczne sprawozdanie w zakresie jakości uczenia się wraz z rekomendacją dla Rady Programowej i odpowiedzialnych nauczycieli za moduł	Koniec semestru Do 31 października każdego roku akademickiego
Dziekan	9. Nadzór nad wszystkimi pracownikami wydziału, którzy biorą bezpośredni udział w czynnościach objętych zasadami	Cały rok akademicki
	10. Zapoznanie się z rocznym sprawozdaniem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia	Do 31 października każdego roku akademickiego
	11. Przygotowanie informacji na Kolegium Wydziału dotyczącej każdego kierunku studiów	Do 31 października każdego roku akademickiego
Kolegium Wydziału	12. Analiza danych WKdsJK z opisów przedmiotów pod kątem ich zgodności z wymaganiami PRK ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji zakładanych efektów uczenia się	Do 30 października każdego roku akademickiego
	13. Analiza rocznego sprawozdania sporządzonego przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Przyjęcie rekomendacji w celu doskonalenia efektów uczenia się i/lub programu studiów (Rady Programowe, odpowiedzialni za moduły)	Do 30 listopada każdego roku akademickiego

8. Publikacja informacji

Strona internetowa Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

W formie papierowej opisy efektów kształcenia dostępne są w dziekanacie Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

Na stronie wydziału są dostępne kierunkowe efekty uczenia się, plany studiów, opisy modułów oraz szczegółowe informacje w zakresie prowadzenia zajęć na Wydziale (w formie tradycyjnej, zdalnej lub hybrydowej).

2. Instrukcja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się dla kierunków studiów realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1. Celem instrukcji jest określenie zasad współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunkach studiów: Zootechnika, Hipologia i jeździectwo ze specjalnością Horse Usage, Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, Bezpieczeństwo i higiena pracy, Behawiorystyka zwierząt, Doradztwo w obszarach wiejskich, Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana, Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia i Mleczarstwo na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

2. Odpowiedzialność:

- Dziekan,
- Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia
- Rada programowa kierunku
- Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich

3. Sposoby współpracy z otoczeniem społeczno - gospodarczym

1. Konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, a w szczególności informacji na temat:
 - a) aktualnych potrzeb rynku pracy,
 - b) efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach prowadzonych na wydziale,
 - c) przygotowania do pracy zawodowej absolwentów,
 - d) współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki prac dyplomowych,
 - e) zasad udziału interesariuszy zewnętrznych w kształceniu na prowadzonych kierunkach studiów,
 - f) zasad współpracy w organizacji i prowadzeniu praktyk zawodowych,
 - g) innych informacji z otoczenia społeczno-gospodarczego, mogących mieć znaczenie dla zapewniania jakości kształcenia na wydziale,
2. Konsultacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku, dla każdego kierunku i poziomu studiów. Konsultacje dotyczące różnych kierunków z tym samym interesariuszem mogą być prowadzone łącznie.
3. Konsultacje przeprowadza się w ramach Współpracy i Promocji Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki/Rady Programowej i spotkań z innymi interesariuszami zewnętrznymi. Z prowadzonych konsultacji sporządza się protokół.

4. Konsultacje z interesariuszami może prowadzić dziekan i prodziekani, kierownik jednostki, rada programowa kierunku, nauczyciel akademicki realizujący zajęcia na danym kierunku studiów.
5. Formy konsultacji:
 - wywiady przeprowadzone z otoczeniem społeczno-gospodarczym
 - spotkania seminaryjne, konferencje (również w formie zdalnej)
 - wywiady przeprowadzane przez opiekunów praktyk z podmiotami przyjmującymi studentów (również w formie zdalnej)
6. Z przeprowadzonych konsultacji osoba prowadząca, sporządza z niego sprawozdanie, przekazywane przewodniczącemu Wydziałowej komisji ds. Jakości Kształcenia. Wzór sprawozdania zał. nr 1.
7. Dokumentacja z wszystkich form konsultacji przechowywana jest przez 5 lat.

4. Analiza protokołów konsultacji z podmiotami zewnętrznymi

1. Analiza przeprowadzana jest raz w roku na podstawie protokołów i sprawozdań sporządzanych w czasie konsultacji przez Radę programową kierunku i przedstawiana Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Dotyczy w szczególności:
 - a) identyfikacji składowych sytuacji na rynku pracy, które mogłyby wymagać dostosowania programów kształcenia (zwłaszcza efektów uczenia się dla kierunków/poziomów studiów prowadzonych w wydziale);
 - b) głównych uwag podmiotów zewnętrznych, mogących mieć znaczenie dla zapewniania jakości kształcenia na wydziale.
2. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, dokonuje analizy konsultacji wszystkich kierunków funkcjonujących na wydziale, zamieszcza je w raporcie, a zalecenia przekazuje Radom programowym poszczególnych kierunków i dziekanowi.

Załącznik 1. Sprawozdanie z konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego

Sprawozdanie z konsultacji z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego

Osoba/y przeprowadzająca/e konsultacje:

.....

Przedstawiciel otoczenia społeczno – gospodarczego

.....

Kierunek, którego dotyczyły konsultacje:

- ☐ Zootechnika
- ☐ Hipologia i jeździectwo
- ☐ Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności

- ☐ Doradztwo w obszarach wiejskich
- ☐ Bezpieczeństwo i higiena pracy
- ☐ Behawiorystyka zwierząt

- ☐ Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana ☐ Pielęgnacja zwierząt i animaloterapia
- ☐ Pszczelarstwo w agroekosystemach
- ☐ Zarządzanie w produkcji i przetwórstwie mleka

Rok akademickiData konsultacji.....

Sugestie dotyczące jakości kształcenia

- sugestie przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczące kierunkowych efektów uczenia się:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- proponowane formy współpracy (udział w kształceniu, praktyki studenckie, prace dyplomowe, i inne):

.....

.....

.....

.....

- analiza kompetencji absolwentów:

.....

.....

.....

.....

3. Instrukcja gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Interesariusze:

- Dziekan wydziału, prodekan i pracownicy dziekanatu
- Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji
- Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia
- rada programowa kierunku studiów
- kierownicy jednostek organizacyjnych wydziału
- osoby odpowiedzialne za moduły (wraz z realizującymi zajęcia w ramach modułu)
- wydziałowa rada samorządu studenckiego
- studenci kierunku
- kandydaci na studia

Kształcenie na Kierunku

1. W zakładce WYDZIAŁU / KIERUNKI STUDIÓW na stronie <https://up.lublin.pl/biologia/kierunki-studiow/> dziekan odpowiada za zamieszczenie informacji o kierunku, a za jej aktualizację wyznaczony jest pracownik wydziału.
2. Podstawowe dokumenty dotyczące każdego z prowadzonych przez wydział kierunków (standardy i programy kształcenia, opisy modułów, kierunkowe efekty uczenia się, ECTS, plany studiów, harmonogramy zajęć, dodatkowe informacje związane z programem nauczania i uczenia się) zamieszczane są w zakładce KSZTAŁCENIE i przechowywane w wersji elektronicznej na stronie internetowej wydziału <https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/> - oraz w wersji papierowej w dziekanacie.
3. Najpóźniej do 31 maja każdego roku wyznaczony pracownik wydziału umieszcza na stronie internetowej kompletne programy kształcenia dla wszystkich kierunków prowadzonych na wydziale oraz informacje na temat: opłat, studenckich kół naukowych itp.
4. Dane dotyczące nowych programów kształcenia, zmian w programach i planach studiów lub zmian w programach kształcenia i planach studiów są zgłaszane do rady programowej kierunku studiów, a następnie przewodniczący rady programowej po konsultacji z dziekanem przedstawia propozycje zmiany na forum Kolegium Wydziału. Po pozytywnej opinii Kolegium Wydziału, jeśli wymagane jest zatwierdzenie przez Senat, dokumentacja jest przekazywana do Uczelnianej komisji, a następnie opiniowana na posiedzeniu Senatu. Wszystkie dokumenty są aktualizowane i zamieszczane na stronach internetowych.
5. Osoba odpowiedzialna za moduł ma obowiązek wprowadzenia opisu modułów do Karty kierunku. Ewentualne poprawki do opisu modułu powinny być wprowadzone najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem zajęć, których dotyczy. W sytuacji pandemii Covid-19, należy na bieżąco kontrować wytyczne władz Uczelni i dostosować program kształcenia do panującej sytuacji.
6. Dostęp do danych zawartych w karcie kierunku mają wszyscy interesariusze.

Karta opisu modułu

1. Za stworzenie karty szczegółowego opisu modułu oraz jej aktualizację odpowiada osoba odpowiedzialna za moduł.
2. Karta szczegółowego opisu modułu powinna zawierać szczegółowy program wykładów i ćwiczeń z podaniem terminów i godzin. Dodatkowo powinna zawierać materiały do samokształcenia, konspekty wykładowe, zagadnienia do zaliczenia, prezentacje multimedialne, wykaz literatury.
3. Karta szczegółowego opisu modułu powinna być dostępna w jednostce realizującej moduł w wersji papierowej najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem zajęć z danego modułu.
4. Inne materiały pomocnicze osoba odpowiedzialna za moduł lub osoby realizujące moduł wprowadzają do karty szczegółowego opisu na bieżąco i w trakcie trwania zajęć (również w formie zdalnej).
5. Dostęp do karty szczegółowego opisu mają studenci kierunku, osoby odpowiedzialne i realizujące moduł, kierownicy jednostek, dziekan i prodziekani, pracownicy dziekanatu.

Karta Nauczyciela

1. Dane dotyczące wyników ankiety oceny zajęć dydaktycznych wprowadzane są do KN przez Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich. Dane są uaktualniane dwa razy w roku.
2. Wyniki hospitacji zajęć wprowadza do KN kierownik jednostki organizacyjnej.
3. Pozostałe informacje (nowe osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne) wprowadza nauczyciel akademicki, który ma obowiązek uaktualniania danych w terminie do 30 września każdego roku.
4. Dostęp do KN mają: zainteresowany, dziekan wydziału, wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia, przewodniczący rady programowej, kierownik jednostki.

Kontrola przepływu informacji

1. Dziekan wydziału odpowiada za kontrolę i weryfikację przepływu informacji dotyczącej jakości kształcenia pomiędzy poszczególnymi interesariuszami.
2. Interesariusze przekazują informacje na temat nieprawidłowości przepływu informacji do dziekana wydziału.
3. Studenci wyrażają swoją opinię na temat jakości przepływu informacji w anonimowych ankietach. Ankieta dostępna jest w systemie informatycznym. Student zobowiązany jest do wypełnienia ankiety raz do roku nie później niż do 30 czerwca. Ankiety analizuje wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia i w uzgodnieniu z dziekanem i radą programową, a w sytuacjach szczególnych wprowadza system naprawczy.
4. Studenci mogą wyrażać swoje opinie na sprawy związane z organizacją, przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną oraz w innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących studentów w oparciu o **Instrukcję przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki** (Zarządzenie 52 Rektora UP w Lublinie z dnia 25 maja 2021).

Systemy naprawcze

1. Dziekan powiadamia osobę winną zaniedbań i kierownika jednostki o konieczności wprowadzenia zmian, korekt, uzupełnień, modyfikacji w określonych etapach przepływu informacji i wyznacza termin usunięcia zaniedbań.
2. W przypadku niedopełnienia zaleceń w wyznaczonym terminie dziekan wyciąga konsekwencje wobec osoby winnej zaniedbań.

4. Instrukcja przeprowadzania hospitacji na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1. Cel instrukcji:

Hospitacje zajęć dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich i doktorantów realizujących zajęcia dydaktyczne. Wyróżniamy hospitacje planowe i pozaplanowe.

Hospitacja – wizytowanie zajęć dydaktycznych przez osoby upoważnione przez dziekana/kierownika w celu zapoznania się z metodami pracy dydaktycznej stosowanymi przez hospitowanego nauczyciela/doktoranta.

Hospitacja planowa – zapowiedziane i ujęte w planie wizytowanie zajęć dydaktycznych

prowadzone przez wytypowane osoby. W procesie dydaktycznym hospitacja planowa pełni funkcję doradczą i kontrolną.

Hospitacja pozaplanowa – nie jest ujęta w planie, jest to niezapowiedziana kontrola zajęć dydaktycznych. Jej przeprowadzenie wynika z chwilowej sytuacji i jest próbą doraźnego rozwiązania problemu wynikającego ze sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. W procesie dydaktycznym pełni funkcję rozpoznawczą i profilaktyczną.

2. Odpowiedzialność:

2.1. Prodziekan ds. studenckich odpowiada za zorganizowanie hospitacji w trybie.

2.2. Kierownik jednostki organizacyjnej odpowiada za:

- a) przygotowanie ramowego planu hospitacji w jednostce,
- b) nadzór nad harmonogramem hospitacji w jednostce,
- c) opracowanie sprawozdania do 30.10. w każdym roku akademickim za poprzedni rok akademicki,
- d) wpisanie wyniku z hospitacji do KN i arkusza okresowej oceny pracownika

2.3. Hospitujący odpowiada za:

- a) Przeprowadzenie hospitacji i omówienie wyników z hospitowanym nauczycielem/doktorantem.
- b) Wypełnienie protokołu hospitacyjnego z przeprowadzonej hospitacji, przekazanie kierownikowi jednostki. Protokoły są przechowywane w jednostkach organizacyjnych przez okres 5 lat.

2.4. Nauczyciel/doktorant prowadzący zajęcia (hospitowany) odpowiada za uwzględnienie wniosków z hospitacji w planowaniu i prowadzeniu zajęć dydaktycznych.

3. Opis postępowania

3.1. Na początku roku akademickiego (do 31.10) kierownik jednostki organizacyjnej przygotowuje ramowy plan hospitacji w jednostce, który jest dostępny dla pracownika. Kierownik SPNJO i SWFiS przekazuje plan hospitacji dziekanowi właściwego wydziału (dotyczy kierunku, na którym prowadzona jest hospitacja). W ramowym planie kierownicy wskazują: imię i nazwisko hospitowanego nauczyciela/doktoranta, nazwę przedmiotu i rodzaj zajęć dydaktycznych, nazwę kierunku studiów, których dotyczy hospitacja.

3.2. Na 2 tygodnie przed planowaną hospitacją kierownik przypomina pracownikowi/doktorantowi o planowanej hospitacji.

3.3. Nauczyciel akademicki: do 5 lat powinien być hospitowany raz w roku akademickim; doktorant dwa razy w roku akademickim, pozostali nauczyciele raz na 4 lata.

3.4. Hospitacje pozaplanowe przeprowadzane są przez prodziekana ds. studenckich.

3.5. Hospitujący sporządza protokół wg wzoru zał. 1. Następnie przekazuje kierownikowi jednostki. Kierownik wpisuje do rejestru hospitacji w jednostce i w KN.

3.6. Hospitujący w ciągu 1 tygodnia ma obowiązek przedstawić protokół hospitowanemu i zapoznać z wnioskami.

3.7. Kierownik jednostki przygotowuje sprawozdanie do 31.10 i składa dziekanowi.

Załączniki 1: Protokół z hospitacji

Protokół z hospitacji - Arkusz hospitacyjny oceny pracy nauczyciela akademickiego

Arkusz hospitacyjny
oceny pracy nauczyciela akademickiego

(Załącznik nr 18 do Zarządzenia Rektora nr 20/2020 dnia 28.02.2020 r.)

1. Imię i nazwisko, (tytuł, stopień naukowy) prowadzącego zajęcia dydaktyczne:

.....

2. Imię i nazwisko, (tytuł, stopień naukowy) hospitującego zajęcia dydaktyczne:

.....

3. Nazwa wydziału, kierunku studiów, forma studiów hospitowanych zajęć dydaktycznych:

.....

.....

4. Rok akademicki:

Semestr:

.....

5. Nazwa przedmiotu:

.....

6. Temat zajęć:

.....

7. Rodzaj zajęć:

.....

8. Ocena zajęć według skali:

1

negatywna

2

wymaga korekt

3

pozytywna

8.1. Cel zajęć i wymagania wobec studentów były jasno sprecyzowane, ☐

8.2. Materiały, pomoce dydaktyczne zapewniały prawidłową realizację zajęć, ☐

8.3. Treści zajęć w świetle programu kształcenia przedmiotu były zgodne i właściwe, ☐

8.4. Zajęcia aktywizowały studentów, umożliwiały nabywanie nowych umiejętności, ☐

8.5. Prowadzący był komunikatywny i prowadził zajęcia w sposób angażujący uwagę studentów, ☐

8.6. Prowadzący pobudzał do myślenia i kojarzenia faktów, ☐

8.7. Organizacja zajęć (punktualność, systematyczność, wykorzystanie czasu itp.) była właściwa, ☐

9. Uwagi hospitującego:

.....
.....
.....
.....
.....

...

10. Ocena końcowa hospitowanych zajęć: (pozytywna lub negatywna)

Data hospitacji:

Podpis prowadzącego zajęcia

Podpis przełożonego/hospitującego

.....

.....

5. Instrukcja zapewnienia jakości kadry dydaktycznej Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP W Lublinie

1. Cel instrukcji

Instrukcja obejmuje zasady weryfikacji kwalifikacji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie dydaktycznym pod względem adekwatności/spójności dorobku naukowego nauczycieli do prowadzonych zajęć dydaktycznych.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- dziekan,
- Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia,
- rada programowa,
- kierownik/dyrektor jednostki,
- nauczyciel akademicki.

3. OPIS POSTĘPOWANIA

- Rada programowa kierunku przeprowadza weryfikację dorobku nauczycieli w okresie 2-3 letnim, w terminie do połowy października (dorobek zestawiony w Karcie Nauczyciela lub bezpośrednio na stronie biblioteki zakładka: Bibliografia publikacji pracowników – <https://up.lublin.pl/nauka/biblioteka/>).

- Nauczyciel akademicki uzupełnia informacje o swoim dorobku naukowym oraz doświadczeniu zawodowym w Karcie Nauczyciela, wskazując powiązanie dorobku i/lub doświadczenia zawodowego z prowadzonymi zajęciami w terminie do końca września (załącznik 1).
- Rada programowa kierunku analizuje, czy nauczyciele prowadzący zajęcia na określonym kierunku, posiadają odpowiedni dorobek naukowy lub inne kwalifikacje odpowiadające prowadzonym zajęciom dydaktycznym. W przypadku trudności z oceną dorobku nauczycieli konsultuje się z kierownikami jednostek.
- W przypadku kierunku studiów o profilu praktycznym, sprawdza, czy w procesie kształcenia związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym, biorą udział także osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią.

Władze Uczelni, Wydziału i dyrektorzy/kierownicy jednostek w miarę posiadanych możliwości alokują odpowiednie zasoby na podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich Wydziału.

4. Zgodnie z przyjętą strategią wydziału w zakresie zapewnienia jakości kadry dydaktycznej prowadzone są następujące działania:

- kolegium dziekańskie opiniuje wnioskując do władz Uczelni o indywidualne nagrody dla najlepszych nauczycieli akademickich wykazujących wiodącą działalność dydaktyczną
- pracownicy uzyskujący słabsze oceny swojej pracy dydaktycznej określają w porozumieniu ze swoim bezpośrednim przełożonym oraz dziekanem plan działań naprawczych,
- pracownicy uzyskujący bardzo dobre wyniki w pracy dydaktycznej, znajdują również odzwierciedlenie przy wyborze najlepszego wykładowcy,
- zasady zatrudniania pracowników jako nauczycieli akademickich na wydziale, określane są w trakcie ogłaszania konkursu i opiniowane przez kolegium wydziału

5. Publikacja informacji

W formie papierowej dostępne są w dziekanacie Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Załącznik 1. Karta naukowo - dydaktyczna nauczyciela w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie

KARTA NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO ZATRUDNIONEGO W UNIWERSYTECIE PRZYRODNICZYM W LUBLINIE	
Imię i nazwisko	
Tytuł, stopień naukowy	
Stanowisko /data objęcia/	
Wydział	
Instytut/Katedra/Zakład	
Dydaktyka (prowadzone przedmioty, wykłady, ćwiczenia)	
I. DOROBK NAUKOWY	
1. Publikacje w czasopiśmie wyróżnionym w Journal Citation Reports (JCR) (max 6)	

2. Najważniejsze, wybrane publikacje wg profilu naukowego	
3. Monografie, podręczniki, skrypty	
4. Konferencje, sympozja, zebrania naukowe, wystawy (aktywne uczestnictwo)	
5. Prace projektowe, studyjne itp.	
II. KOMPETENCJE ZAWODOWE (studia podyplomowe, praktyki, szkolenia, kursy, certyfikaty, staże i in.)	
III. PROMOTORSTWO PRAC / RECENZJE (szt.)	
1. inżynierskich	/
2. magisterskich	/
3. doktorskich	/
IV. DZIAŁALNOŚĆ ORGANIZACYJNA (komisje, koła naukowe, opiekun roku, praktyk itp.)	
V. WYNIKI ANKIET STUDENTÓW (ocena – rok)	
VI. WYNIKI HOSPITACJI	▪ pozytywna * ▪ pozytywna z uwagami ▪ negatywna
VII. WYNIKI OCENY OKRESOWEJ	▪ pozytywna/negatywna

6. Instrukcja przeprowadzania ankietyzacji Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1.Cel instrukcji:

Celem instrukcji jest ujednolicenie sposobu pozyskiwania opinii studentów na temat jakości kształcenia, prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz oceny pracy działów wspomagających proces kształcenia również w trakcie kształcenia zdalnego.

2. Odpowiedzialność:

- Dziekan
 - wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia
 - kierownik jednostki
 - kierownik Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (SPNJO), kierownik Centrum Kultury Fizycznej i Sportu (CKFiS),
 - Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich
 - Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji
 - dziekanaty
- przeprowadzenie ankiet w ustalonych terminach,
przygotowanie analiz i wniosków z ankiet
przekazanie sprawozdania: WKdsJK dziekanowi

3. opis postępowania na poziomie studenta:

- 3.1. za organizację ankietyzacji oceny nauczyciela akademickiego odpowiada Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich. Student dokonuje oceny nauczyciela akademickiego wypełniając ankietę dostępną w odpowiednim terminie w Wirtualnym Dziekanacie. Każdy nauczyciel powinien być ankietowany w ciągu roku przynajmniej raz, ocenie podlegają wykłady i ćwiczenia. Ankietyzacja odbywa się w ostatnich dwóch tygodniach zajęć w danym semestrze przed pierwszym terminem weryfikacji efektów kształcenia.
- 3.2. Arkusze ankiet zawierają pytania oceniające nauczyciela realizującego zajęcia z danego modułu.
- 3.3. Centrum Informatyki sporządza raporty z wynikami ankiet dla każdego kierunku oddzielnie i przekazuje dwa razy w roku dziekanowi, kierownikowi SPNJO i kierownikowi CKFiS. Raport zbiorczy dla poszczególnych ocenianych pracowników zawiera ocenę każdego punktu, średnią ocen z danego przedmiotu i liczbę osób, które dokonały oceny pracownika.
- 3.4. Ankietowany pracownik ma dostęp do swojej oceny w WD bezpośrednio po zakończeniu ankietyzacji.
- 3.5. Dziekan przekazuje w ciągu miesiąca wyniki ankiet kierownikowi jednostki i Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia. Jeżeli istnieje konieczność kierownik jednostki zapoznaje ocenianego pracownika z wynikami ankiet i podejmuje procedurę naprawczą po czym informuje dziekana o podjętych krokach, a dziekan przekazuje informacje do WKdsJK. Kierownik jednostki jest zobowiązany do uwzględnienia wniosków z ankiety oceny prowadzącego zajęcia przy obsadzie zajęć dydaktycznych.
- 3.6. Indywidualne wyniki ankiet są gromadzone w wirtualnym dziekanacie i w Karcie Nauczyciela.
- 3.7. WKdsJK opracowuje raport ogólny na podstawie wyników ankiet i przedstawia Kolegium Wydziału. Raport powinien zawierać informację o sposobie i terminie przeprowadzenia ankiet, liczbie studentów biorących udział w ankiecie, liczbie ocenionych pracowników z podziałem na kierunki studiów, statystykę uzyskanych wyników oraz wnioski.
- 3.8. Raport z ankietyzacji jest częścią składową całego sprawozdania, które przygotowuje WKdsJK z systemu funkcjonowania WSZJK i przedstawia dziekanowi raz w roku do 31 X za ubiegły rok akademicki.

4. Opis postępowania na poziomie dyplomanta studenta

- 4.1. Ankieta dyplomanta – za organizację ankietyzacji dyplomantów odpowiada dziekanat. Ankietyzacja przeprowadzana jest w wersji papierowej (załącznik 1). Arkusze rozdawane są dyplomantom (student przed obroną) po zaliczeniu ostatniego semestru studiów przed obroną w momencie składania dokumentów związanych z przygotowaniem do złożenia egzaminu dyplomowego i karty obiegujowej. Wypełnione arkusze są składane do dwóch urn: 1. w jednej wypełnione arkusze ankiet 2. w drugiej kartki z danymi osobowymi i kontaktowymi osób wypełniających ankiety. Wypełnione arkusze ankiety są poufne. Wyznaczony przez dziekana pracownik dziekanatu w zaklejonej kopercie przekazuje WKdsJK w celu opracowania raportu.

5. Ankieta absolwenta

Monitoring losów zawodowych absolwentów w UP w Lublinie prowadzi Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji. Ankieta wypełniana jest przez absolwentów, którzy zostawili swoje dane adresowe w mini ankietach wypełnianych przed obroną pracy dyplomowej. Konstrukcja ankiety umożliwia segregowanie odpowiedzi w zależności od kierunku ukończonych studiów. Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji prowadzi badanie losów zawodowych

absolwentów w ramach współpracy z Lubelskim Obserwatorium Rynku Pracy, a sporządzony raport przekazuje dziekanowi wydziału.

6. Ankieta oceniająca pracowników wspomagających proces kształcenia

- a) arkusz ankiety dyplomanta zawiera pytania w których dyplomant ocenia pracowników wspomagających proces dydaktyczny
- b) ankieta oceniająca pracownika inżynieryjno-technicznego i naukowo-technicznego
- c) ankieta oceniająca studia doktoranckie trzeciego stopnia – ocenia doktorant po ukończeniu studiów.
- d) ankieta oceniająca studia podyplomowe – ocenia słuchacz studiów podyplomowych.

Załącznik 1. Ankieta dyplomanta

Załącznik nr 13 do Zarządzenia
Rektora nr 20/2020 z dnia 28.02.2020 r.

ANKIETA DYPLOMANTA

Absolwent składa ankietę w dziekanacie dobrowolnie i anonimowo do urny - bezpośrednio po złożeniu egzaminu dyplomowego lub najpóźniej przy odbiorze dyplomu z dziekanatu.

* /zakreśl właściwą ocenę

LEGENDA:

5 – bardzo dobrze

4 – dobrze

3 – dostatecznie

2- niedostatecznie (wyjaśnij ocenę negatywną na końcu arkusza ankiety)

1. W jakim stopniu zdobyta wiedza i umiejętności spełniły Pani/Pana oczekiwania?

5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐

2. W jakim stopniu tematyka praktyki była zgodna z realizowanym kierunkiem studiów?

5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐

3. Jak ocenia Pani/Pan dostęp do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie?

5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐

4. Jak ocenia Pani/Pan bazę dydaktyczną?

5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐

5. Jak ocenia Pani/Pan warunki w Uczelni umożliwiające rozwój naukowy, kulturalny i sportowy?

5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐

6. Jak ocenia Pani/Pan współpracę z pracownikami dziekanatu?

5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐

7. Jak ocenia Pani/Pan współpracę z pracownikami Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich
5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ ☐ nie dotyczy
8. Jak ocenia Pani/Pan współpracę z pracownikami Działu Komunikacji i Wymiany Akademickiej
5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ ☐ nie dotyczy
9. Jak ocenia Pani/Pan współpracę z promotorem w trakcie przygotowywania pracy dyplomowej?
5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐
10. Czy w czasie studiów korzystał (a) Pani/Pan z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych np. szkolenia, praktyki, wolontariat, staż, itp.?. jeśli tak to jakie:
.....
.....
.....
11. Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia? (zaznacz właściwe):
a) zdecydowanie tak
b) raczej tak
c) raczej nie
d) zdecydowanie nie
12. Uwagi i sugestie na temat ukończonego kierunku studiów (komentarz własny):
.....
.....
.....

Wyjaśnienia do każdej oceny negatywnej:

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

7. Instrukcja okresowej weryfikacji procedur /instrukcji/ zasad na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1. Cel instrukcji

Instrukcja obejmuje zasady okresowej weryfikacji zasad i instrukcji już istniejących na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

2. Odpowiedzialność

- Dziekan,
- Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia,
- rada programowa,
- kierownik/dyrektor jednostki,
- nauczyciel akademicki.
- student

3. Zasady i procedury doskonalenia jakości procesu dydaktycznego są udostępniane na stronie internetowej wydziału.

- a. Propozycję zmian w zasadach zapewnienia jakości kształcenia może zgłosić każdy student, pracownik oraz inne osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego
- b. Propozycja zmian w zasadach i procedurach doskonalenia jakości procesu dydaktycznego powinna zawierać:
 - 1) opis proponowanej zmiany,
 - 2) uzasadnienie proponowanej zmiany
 - 3) przewidywane korzyści z wprowadzenia zmiany,
- c. Propozycje zmian składane są w formie pisemnej do rady programowej/ Wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia za pośrednictwem dziekana.
- d. Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia /rada programowa:
 - gromadzi propozycje zmian w programach kształcenia, zgłaszane przez pracowników, studentów i inne osoby,
 - analizuje aktualne przepisy prawa i regulacje uczelni,
 - analizuje protokoły pokontrolne,
 - analizuje gromadzone raporty i zestawienia, dotyczące jakości kształcenia na wydziale
 - współpracuje z Uczelnianą Komisją ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia oraz innymi organami UP w Lublinie,
 - dokonuje corocznego (w pierwszym miesiącu roku akademickiego) przeglądu zasad i procedur doskonalenia jakości procesu dydaktycznego,
 - zgłasza dziekanowi propozycje zmian w zasadach zapewnienia jakości kształcenia w terminie najpóźniej do listopadowego posiedzenia kolegium wydziału.

4. Postanowienia końcowe.

Wszystkie informacje Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zamieszcza w corocznym raporcie

8. Instrukcja oceny bazy materialnej i dydaktycznej Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Cel instrukcji

Celem instrukcji jest ujednolicenie sposobu oceny bazy materialnej i dydaktycznej na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

2. Odpowiedzialność:

- Dziekan,

- Wydziałowa komisja ds. jakości kształcenia,
- rada programowa,
- kierownik/dyrektor jednostki,
- nauczyciel akademicki.

3. Władze Wydziału w miarę posiadanych możliwości alokują odpowiednie środki do podnoszenia jakości bazy materialnej i dydaktycznej Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki. Zgodnie z przyjętą strategią Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w zakresie zapewnienia bazy materialnej i dydaktycznej prowadzone są następujące działania:

1. Utrzymanie bazy lokalowej, pozwalającej na sprawną realizację procesu dydaktycznego oraz ocena bazy naukowo-dydaktycznej poprzez:
 - a. analizę warunków lokalowych jednostki,
 - b. określenie stopnia stosowania i unowocześniania technik nauczania oraz odpowiedniego do liczby studentów wyposażenia laboratoriów, pracowni i sal wykładowych,
 - c. określenie liczby i jakości aparatury audiowizualnej i innych pomocy dydaktycznych w stosunku do potrzeb jednostki, w tym do urządzeń powielających materiały dydaktyczne,
 - d. określenie stopnia z informatyzowania jednostki,
 - e. analizę możliwości korzystania z czytelni jednostki macierzystej i bibliotek kooperujących oraz dostępności księgozbiorów innych instytucji,
 - f. określenie warunków pracy kadry naukowo-dydaktycznej oraz technicznej.
2. Ocena powinna uwzględniać badany w perspektywie 3-5 lat przyrost księgozbioru jednostki uzupełniany na wniosek rad programowych.
3. Wprowadzenie odpowiednich ułatwień umożliwiające studentom niepełnosprawnym swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej.

4. Wydział zapewnia wszystkim pracownikom dostęp do odpowiednio wyposażonych w sprzęt multimedialny sal dydaktycznych oraz specjalistycznego oprogramowania wspierającego prowadzenie zajęć dydaktycznych i badań naukowych.

5. Sposoby oceny bazy materialnej i dydaktycznej:

- a. z poziomu jednostki
 - kierownik jednostki czuwa nad prawidłowym przypisaniem i wykorzystaniem aparatury/przyrządów/ sprzętu specjalistycznego oraz zasobów bibliotecznych w ramach poszczególnych modułów. Przed rozpoczęciem roku akademickiego zbiera informacje od pracowników/nauczycieli akademickich i prowadzi przegląd posiadanej bazy, sporządza protokół i informuje radę programową o jakości bazy materialnej i dydaktycznej.
 - jeśli kierownik jednostki stwierdzi braki w bazie materialnej /dydaktycznej do prawidłowego prowadzenia powierzonych modułów, podejmuje środki zaradcze - składa zapotrzebowanie do dziekana /rektora w sprawie uzupełnienia bazy.
 - kierownik jednostki informuje właściwą radę programową o warunkach studiowania i uzupełnianiu zasobów bibliotecznych.
- b. z poziomu rady programowej
 - rada programowa na wniosek kierowników jednostek składa zapotrzebowanie do kierowników bibliotek o uzupełnienie księgozbioru i informuje o tym wydziałową komisję /dziekana.
- c. z poziomu dziekana
 - w ramach posiadanych środków wspiera poszczególne jednostki w doposażeniu bazy materialnej /dydaktycznej lub kieruje pismo JM Rektora z prośbą o wsparcie.

d. z poziomu wydziałowej komisji

- pozyskane informacje zamieszcza w rocznym raporcie o stanie bazy materialnej /dydaktycznej.

6. Publikacja informacji

W formie papierowej raport dostępny jest w dziekanacie wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

9. Instrukcja oceny praktyk programowych Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1. Cel instrukcji

Instrukcja obejmuje zasady odbywania praktyk programowych dla studentów (miejsce, sposób odbywania i zaliczenia praktyki).

2. Odpowiedzialność

- prodziekan ds. studenckich i dydaktyki
- Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji

3. Opis postępowania:

3.1. Praktykom wykazanym w programach kształcenia jako obowiązkowe na kierunku przypisuje się punkty ECTS, które są wliczane do łącznej liczby punktów w semestrze w którym odbywa się praktyka.

3.2. Wymóg zaliczenia praktyki programowej dotyczy studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz jednolitych magisterskich. Czas trwania praktyki został określony w planie studiów dla danego kierunku. W okresie pandemii Covid – 19 lub innych przyczyn okres praktyki i forma jej zaliczenia może ulec zmianie.

3.2. W uzasadnionych przypadkach prodziekan może wyrazić zgodę na zmianę terminu odbywania praktyk lub zwolnić studenta z odbywania praktyk w całości lub części jeżeli student wykonuje lub wykonywał pracę zawodową i w przebiegu tej pracy osiągnął efekty zbieżne z założonymi dla praktyk.

3.3. Zasady odbywania praktyk określa Regulamin praktyk.

3.4. Studenci poszczególnych wydziałów mają obowiązek odbycia praktyki zawodowej w wymiarze i okresie przewidzianym dla danego kierunku studiów.

3.5. Zakład pracy, w którym studenci będą odbywali praktyki, powinien odpowiadać kierunkowi i specjalności ich studiów. Miejsca praktyk są oferowane przez Biuro Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji lub wyszukiwane samodzielnie przez studentów. Po znalezieniu odpowiedniego zakładu i uzyskaniu w nim zgody na odbywanie praktyki studenci zgłaszają się do Biura Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji po „Porozumienie”. Po uzupełnieniu odpowiednich danych zawartych w „Porozumieniu” w zakładzie pracy i zaakceptowaniu poprzez przybicie pieczęci firmowej i podpisaniu przez osobę reprezentującą zakład pracy, studenci dostarczają jego drugi egzemplarz lub kopię (na kopii musi być oryginał pieczęci z podpisem przedstawiciela zakładu) do Biura Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji (można wysłać pocztą), gdzie otrzymują „dziennik praktyk”, w którym znajduje się regulamin praktyk studenckich i ramowy program praktyki.

3.6. Ze względu na konieczność ubezpieczenia studentów od NNW na okres odbywania praktyk należy dostarczyć podpisane „Porozumienie” w terminie określonym dla poszczególnych

wydziałów lub kierunków studiów.

3.7. Podczas odbywania praktyki „dziennik praktyk” należy mieć ze sobą w zakładzie, prowadzić w nim notatki na bieżąco (jedną stronę dziennie) i potwierdzać u osoby opiekującej się praktykantem lub np. u kierownika biura. W „dziennikach praktyk” studenci opisują zadania i czynności wykonywane podczas odbywania praktyki, obserwacje i wnioski na (co członkowie komisji egzaminacyjnej zwracają szczególną uwagę). Zamieszczane są tam również opisy procesów technologicznych wraz z ich parametrami, schematami i innymi danymi dotyczącymi ich realizacji.

3.8. Terminy egzaminów z praktyk znajdują się na tablicach ogłoszeń przy dziekanatach i Biurze Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji oraz zamieszczane są na tronie internetowej wydziałów (<https://up.lublin.pl/biologia/>). Egzaminy odbywają się głównie w ostatniej dekadzie września lub początku marca – w terminach określonych przez Przewodniczących poszczególnych Komisji Egzaminacyjnych (szczegółowe dane są podawane po uzgodnieniu z dziekanem, miejsce i godzinę uzgadnia starosta roku lub przedstawiciel danej specjalności (kierunku) studiów z przewodniczącym komisji egzaminacyjnej). Na egzamin studenci przychodzą z wypełnionym i potwierdzonym w zakładzie pracy „Dziennikiem praktyk”.

10. Instrukcja procesu dyplomowania na studiach realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

I. studia I i II stopnia

1. ZAKRES PROCEDURY

Zakres procedury obejmuje proces dyplomowania studentów studiów I i II stopnia studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

- Dziekan,
- Prodziekan odpowiednich kierunków studiów,
- Kierownicy jednostek organizacyjnych,
- Kierujący pracą, zgodnie z zakresem obowiązków,
- członkowie Komisji Egzaminu Dyplomowego (promotor, recenzent – powołani przez Kolegium Wydziału)

3. OPIS POSTĘPOWANIA

3.1. Termin zapisywania/wydania tematów prac dyplomowych magisterskich/inżynierskich/licencjackich

Terminy wydania tematów prac dyplomowych magisterskich/inżynierskich/licencjackich ustalane są w regulaminie studiów i przypadają następująco:

- dla studentów I stopnia studiów inżynierskich i licencjackich – w trakcie I semestru seminarium dyplomowego,
- dla studentów II stopnia studiów (magisterskich) – w trakcie I semestru seminarium

dypłomowego.

3.2. Zasady wydawania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych magisterskich/inżynierskich/licencjackich

Tematy prac dyplomowych **magisterskich/inżynierskich/licencjackich** zgłaszane są przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni, z tytułem lub stopniem naukowym doktora lub doktora habilitowanego (w wyjątkowych sytuacjach kolegium wydziału na wniosek dziekana może upoważnić do kierowania pracą dyplomową specjalistę spoza uczelni, posiadającego stopień naukowy doktora) kierownikom poszczególnych jednostek organizacyjnych. Promotor obok zgłaszanego tematu pracy dyplomowej, przedstawia założenia metodyczne pracy (pół strony, według załączonego wzoru (zał.1). Następnie Rada Programowa wraz z prodziekanem kierunku prowadzi prace kontrolne w zakresie zarówno poprawności doboru promotora, czy recenzenta pracy dyplomowej, tematu pracy do kierunku i specjalności, oraz założeń metodycznych przyszłej pracy dyplomowej. Po zatwierdzeniu (po wcześniejszych konsultacjach z członkami rad programowych) przez prodziekana odpowiedzialnego za kierunek studiów, tematy te podawane są do wiadomości studentom w sekretariatach jednostek i spotkaniach informacyjnych. Dopuszcza się również zamieszczanie tematów prac dyplomowych na stronach internetowych poszczególnych jednostek organizacyjnych. Studenci po konsultacjach z nauczycielami akademickimi dokonują samodzielnie wyboru tematu i zapisują się w sekretariatach jednostek organizacyjnych. Ostateczną decyzję o przydzieleniu tematu podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej po konsultacji z nauczycielami jednostki i jest ona przekazywana studentom. Na koniec pierwszego semestru Seminarium dyplomowego opiekun /promotor jest zobligowany do opracowania wstępnej informacji o pracy dyplomowej i złożenia jej w Dziekanacie (zał. 1).

3.3. Wykonywanie pracy dyplomowej magisterskiej/inżynierskiej/licencjackiej

3.3.1. Obowiązki kierującego pracą dyplomową magisterską/inżynierską/licencjacką

Wykonanie pracy dyplomowej nadzorowane jest przez kierującego pracą - promotora.

Do obowiązków promotora należą:

- konsultacje merytoryczne w trakcie przygotowania przeglądu piśmiennictwa,
- przeszkolenie pod kątem bezpieczeństwa i higieny pracy,
- nadzór i bieżące konsultacje przy wykonywaniu części eksperymentalnej pracy (jeśli wymagana),
- wsparcie merytoryczne podczas analizy wyników i redagowaniu pracy pisemnej,
- opracowanie pisemnej oceny pracy dyplomowej (formularz zamieszczony w wirtualnym dziekanacie),
- uczestnictwo w egzaminie dyplomowym.

Promotor może wyznaczyć opiekuna (konsultanta) pracy dyplomowej, który przejmie część jego obowiązków.

3.3.2. Obowiązki wykonującego pracę

Student – dyplomant wykonujący pracę dyplomową magisterską/inżynierską/licencjacką jest zobowiązany do:

- obecności na zajęciach przewidzianych w ramach programu studiów, związanych z realizacją pracy dyplomowej,
- opracowania przeglądu piśmiennictwa dotyczącego realizowanych problemów badawczych,

- konsultacji merytorycznych z kierującym pracą w trakcie przygotowania pracy i stosowanie się do zaleceń i sugestii promotora/opiekuna pracy,
- przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy,
- wykonania części eksperymentalnej pracy (jeżeli jest przewidziana) i interpretacji wyników,
 - samodzielnego napisania manuskryptu pracy dyplomowej zgodnie z wymogami redakcyjnymi zamieszczonymi na stronie Wydziału w zakładce Kształcenie/ prace dyplomowe <https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/>
- zamieszczenie w pracy dyplomowej stosownych oświadczeń (wg wzoru <https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/>)
- przystąpienia do egzaminu dyplomowego.

3.3.3. Przyjmowanie pracy dyplomowej magisterskiej/inżynierskiej/licencjackiej i wystawianie oceny końcowej

Po uzyskaniu akceptacji manuskryptu student przygotowuje jego ostateczną wersję wraz z tytułową stroną przygotowaną według aktualnego wzoru zamieszczonego na stronie Wydziału <https://up.lublin.pl/biologia/ksztalcenie/> i składa ją promotorowi do oceny.

Promotor pracy dyplomowej wystawia ocenę końcową biorąc pod uwagę elementy zamieszczone w formularzu oceny pracy dyplomowej opiekuna naukowego (formularz zamieszczony w wirtualnym dziekanacie). Do oceny pracy wyznaczany jest recenzent, powoływany przez Radę Wydziału na wniosek Promotora, przy czym w uzasadnionych przypadkach recenzent może zostać wskazany przez Dziekana Wydziału. Na Recenzenta pracy magisterskiej nie może zostać powołany nauczyciel akademicki nie posiadający stopnia naukowego dr hab. (wyjątek uzasadnione merytorycznie przypadki). Recenzenci uwzględniają w swojej ocenie elementy zawarte w formularzu recenzji pracy dyplomowej (formularz zamieszczony w wirtualnym dziekanacie) i składają go przed egzaminem dyplomowym w dziekanacie.

W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Dziekana, możliwa jest zmiana promotora lub tematu pracy dyplomowej.

Proces oceny jakości prac dyplomowych studentów wszystkich kierunków i poziomów studiów prowadzonych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki realizowany jest zgodnie z INSTRUKCJĄ OCENY JAKOŚCI PRAC DYPLOMOWYCH I ICH RECENZJI.

3.5. Tryb i zakres składania dokumentów do egzaminu dyplomowego

Student może przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz uzyskaniu pozytywnej opinii i recenzji pracy dyplomowej **magisterskiej/inżynierskiej/licencjackiej**.

Odpowiednio wcześniej dyplomant pobiera z Dziekanatu:

- kartę obiegową,
- formularz opłaty za druk dyplomu,
- wniosek o dopuszczenie do obrony pracy dyplomowej w przypadku gdy wcześniej był skreślony z listy studentów.

Każda praca dyplomowa złożona począwszy od roku akademickiego 2018/2019 musi zostać sprawdzona przez system antyplagiatowy przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego.

Student składa w Dziekanacie: dwa jednostronne i jeden dwustronny egzemplarz pracy dyplomowej

podpisany przez promotora pracy dyplomowej, płytę CD zawierającą pracę dyplomową z opisem „Praca magisterska/inżynierska/licencjacka_Nazwisko_Imię_numer albumu” oraz prezentację na obronę z opisem „Prezentacja pracy magisterskiej /inżynierskiej /licencjackiej _Nazwisko_ Imię_numer albumu”. Dokumenty te wraz z indeksem, zdjęciami i opłatą za druk dyplomu student składa w Dziekanacie w czasie nie krótszym niż 10 dni przed ustalonym terminem egzaminu dyplomowego. Ostateczny termin składania prac dyplomowych (w formie pisemnej i elektronicznej) ustala Dziekan. Termin złożenia pracy może zostać przesunięty na pisemny wniosek studenta do Dziekana Wydziału.

Termin egzaminu dyplomowego ustala Prodziekan odpowiedzialny za kierunek studiów, po uprzednim uzgodnieniu go z Promotorem i Recenzentem (informacja o terminie jest zamieszczona w wirtualnym dziekanacie).

W przypadku studiów I stopnia osoby, które chciałyby rozpocząć kolejny stopień studiów od najbliższego semestru letniego, powinny zdać egzamin dyplomowy w terminie zgodnym z ogłoszoną przez Prorektora d.s. Studenckich i Dydaktyki organizacją roku akademickiego.

W okresie pandemii Covid-19 obowiązuje również instrukcja 10.1 Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w roku akademickim 2020/2021 w formie tradycyjnej w okresie COVID-19 wraz z załącznikami i ankietą zdrowia.

3.6. Sposób przeprowadzenia egzaminu dyplomowego magisterskiego /inżynierskiego /licencjackiego

Po dopełnieniu wszystkich formalności, złożeniu pracy dyplomowej i uzyskaniu pozytywnych ocen wystawionych przez promotora i recenzenta, student może przystąpić do egzaminu dyplomowego. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym, w szczególnych przypadkach może być prowadzony w języku obcym. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana, w skład której wchodzi: dziekan lub prodziekan jako przewodniczący, nauczyciel kierujący pracą i recenzent.

Podczas egzaminu dyplomowego student prezentuje pracę i odpowiada na trzy pytania, wylosowane z wcześniej przygotowanych grup zagadnień, jak też zadane przez członków komisji, głównie recenzenta. Pytania mogą być związane ze wszystkimi modułami realizowanymi w czasie studiów oraz tematyką pracy dyplomowej.

Wyniki egzaminu dyplomowego ocenia się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem Studiów UP w Lublinie. Po zdaniu egzaminu student uzyskuje tytuł magistra/tytuł zawodowy inżyniera/licencjata i dyplom magistra/inżyniera/licencjata.

Warunkiem odebrania dyplomu jest dopełnienie formalności związanych z zakończeniem studiów.

W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieuzasadnionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, następuje postępowanie zgodne z Regulaminem Studiów.

3.7. Archiwizacja pracy dyplomowej

Prace dyplomowe w formie pisemnej i elektronicznej przechowywane są przez okres 1 roku w Dziekanacie Wydziału, a następnie przekazywane do Archiwum Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i Repozytorium Prac Dyplomowych.

4. ZAŁĄCZNIK

- Regulamin Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Załącznik 1. Zgłaszanie tematu pracy dyplomowej, założenia metodyczne pracy

System studiów : stacjonarne/ niestacjonarne, pierwszego/ drugiego stopnia kierunków studiów: Zootechnika, Bezpieczeństwo i higiena pracy, Bezpieczeństwo żywności, Hipologia i jeździectwo, Behawiorystyka zwierząt, Bezpieczeństwo i certyfikacja żywności, Doradztwo w obszarach wiejskich, Aktywność fizyczna i agroturystyka kwalifikowana, Pszczelarstwo w agroekosystemach

***/ niepotrzebne skreślić**

kierunek/ stopień/ forma studiów			
Lp.	Nazwisko i imię studenta	Opiekun naukowy	Tytuł pracy (inżynierskiej, magisterskiej, licencjackiej)
		Proponowany recenzent	
1.			
krótki opis: cel badań, założenia metodyczne do pracy (wskazanie charakteru pracy - badawcza, eksperymentalna, projektowa)			

10.1. Zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w roku akademickim 2020/2021 w formie tradycyjnej

I. Czynności niezbędne do wykonania przed egzaminem dyplomowym - w formie tradycyjnej

1. Indeksy nie będą wymagane do egzaminu dyplomowego.
2. Student dostarcza elektroniczną wersję pracy opiekunowi, który przeprowadza procedurę antyplagiatową za pośrednictwem JSA – Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Opiekun pobiera i drukuje raport ogólny w postaci pdf, na którym uzasadnia dopuszczenie lub niedopuszczenie studenta do obrony pracy dyplomowej, podpisuje i przekazuje go do Dziekanatu.
3. Student dostarcza do Dziekanatu pracę dyplomową podpisaną przez opiekuna (kolorowy egzemplarz pracy w oprawie miękkiej, wydrukowany dwustronnie) wraz z wersją elektroniczną, prezentację oraz elektroniczne zdjęcie do dyplomu.
4. Praca dyplomowa może być przyjęta w Dziekanacie pod warunkiem uzyskania przez studenta absolutorium, tj. uzyskał pozytywne oceny ze wszystkich zaliczeń i egzaminów objętych programem studiów, potwierdzonym w systemie Bazus. Student przesyła pracę w wersji elektronicznej drogą mailową do recenzenta.
5. W przypadku pozytywnego wyniku sprawdzenia pracy w JSA, Dziekanat wyznacza termin egzaminu uwzględniający dzień i dokładną godzinę jego rozpoczęcia. Harmonogram egzaminów dyplomowych dostępny jest na stronie Wydziału. Opiekun i recenzent zobowiązani są do wypełnienia formularza oceny stanowiącej recenzję i opinię pracy.

Podpisaną recenzję i opinię w formie tradycyjnej należy przekazać do Dziekanatu najpóźniej 1 dzień przed egzaminem.

6. Karty obieguowe przesyłane są przez Dziekanat do odpowiednich jednostek (Biuro Karier, Biblioteka, Administracja Domów Studenckich). Jednostkę, w której student wykonuje pracę dyplomową podbija we własnym zakresie. Studenci, którzy nie uzyskają poświadczenia na karcie obieguowej, są zobligowani wyjaśnić sprawę indywidualnie (telefonicznie, drogą mailową) w odpowiednim dziale i Dziekanacie.
7. Każda wizyta studenta w Dziekanacie powinna być zgłoszona dzień wcześniej (telefonicznie lub e-mail).

II. Egzamin dyplomowy w roku akademickim 2020/2021 - w formie tradycyjnej

1. Student wypełnia wniosek przystąpienia do egzaminu dyplomowego w formie tradycyjnej (Załącznik nr 1).
2. Dzień przed egzaminem student pobiera ze strony wydziałowej ankietę aktualnego stanu zdrowia (Załącznik nr 2). Ankietę należy wypełnić i dostarczyć na egzamin dyplomowy.
3. Egzamin dyplomowy będzie przeprowadzony z zachowaniem wszelkich środków ostrożności wynikających z aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Członkowie Komisji zajmują miejsca z zachowaniem dystansu społecznego, zabezpieczając nos i usta oraz korzystając z rękawiczek ochronnych.
4. Dyplomant przybywa na egzamin w wyznaczonym terminie zabezpieczony w maseczkę ochroną oraz rękawiczki, nie wcześniej niż 30 minut przed określoną godziną.
5. W sytuacji, gdy stan zdrowia studenta uniemożliwia mu przybycie na egzamin w wyznaczonym terminie, co jest potwierdzone stosownym oświadczeniem medycznym, Dziekanat wyznacza kolejny termin egzaminu.
6. Dyplomant zajmuje miejsce z zachowaniem dystansu społecznego, pozostając w maseczce i rękawiczkach ochronnych.
7. Dyplomant referuje temat i główne założenia swojej pracy dyplomowej, zostaje zapoznany z recenzjami oraz odpowiada na pytania dotyczące swojej pracy. Następnie przystępuje do egzaminu dyplomowego.
8. Po zakończeniu egzaminu student opuszcza pomieszczenie. Komisja dyskutuje nad przebiegiem egzaminu i ustala ocenę końcową; członkowie Komisji podpisują wszystkie dokumenty.
9. Po zakończeniu obrad Komisji, Przewodniczący informuje studenta o wyniku egzaminu dyplomowego.
10. Dyplomant skierowany przez Wojewódzki Inspektorat Sanitarny na kwarantannę może odbyć egzamin dyplomowy w formie zdalnej, przy czym członkowie komisji przebywają na terenie Uczelni. Obowiązują zasady jak Instrukcji nr 1 (INSTRUKCJA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA NA WYDZIALE NAUK O ZWIERZĘTACH I BIOGOSPODARSTWIE, pkt. 3).

Uwagi!!!

1. Do Dziekanatu może przyjść wyłącznie osoba zdrowa, bez objawów chorobowych sugerujących chorobę zakaźną. Nie mogą przyjść studenci i nauczyciele oraz inni pracownicy, którzy są chorzy, przebywają w domu z osobą odbywającą kwarantannę lub izolację w warunkach domowych, albo sami są objęci kwarantanną lub izolacją w warunkach domowych.
2. Każda osoba przychodząca do Dziekanatu musi mieć zasłonięte usta i nos maską oraz

zdezynfekowane ręce płynem znajdującym się przy wejściu do budynku.
3. Po załatwieniu sprawy student niezwłocznie opuszcza budynek.

10.2. Wniosek o egzamin dyplomowy w formie tradycyjnej

Załącznik nr 1 Wydział NoZiB

.....
(imię i nazwisko studenta)
.....

.....
(data)

(numer albumu/indeksu)
.....
(kierunek studiów wydział)
pierwszy/drugi*
(stopień studiów)

WNIOSEK
o egzamin dyplomowy w formie tradycyjnej
Dziekan Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Zwracam się z prośbą o wyrażenie zgody na przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w formie tradycyjnej. Oświadczam, że wypełniłem/am ankietę stanu zdrowia studenta oraz zapoznałem/am się z wymogami Dziekana dotyczącymi przebiegu egzaminu w formie tradycyjnej.

.....
(podpis studenta)

*niepotrzebne skreślić

11. Instrukcja oceny jakości prac dyplomowych i ich recenzji na studiach realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

1. Cel i zakres

Instrukcja obejmuje proces oceny jakości prac dyplomowych studentów wszystkich kierunków i poziomów studiów prowadzonych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz procedury przeprowadzonych czynności.

2. Definicje i skróty

Eksperyment – za eksperyment uznaje się: przygotowanie doświadczenia uwzględnieniem wpływu wytypowanych czynników, projektu technologicznego, zaprojektowanie dokumentacji systemu zarządzania, bezpieczeństwa pracy, raportu oddziaływania inwestycji, przeprowadzenie analiz laboratoryjnych, opracowanie programu do symulacji lub optymalizacji przebiegu procesu, modelowanie jakości surowca, produktu, badanie procesów technologicznych *in silico*, przeprowadzenie oceny sposobu żywienia zwierząt/ludzi lub stanu odżywienia różnych grup ludności, badanie ankietowe.

3. Odpowiedzialność i uprawnienia

- Dziekan,
- Prodziekani odpowiednich kierunków studiów,
- Kierujący pracą, zgodnie z zakresem obowiązków,
- członkowie Komisji Egzaminu Dyplomowego (promotor, recenzent)
- Rada programowa kierunku - wybór prac do oceny, wykonanie oceny prac dyplomowych oraz opracowanie raportu.
- Wydziałowa komisja ds. Jakości Kształcenia – opiniowanie w sytuacjach spornych.

4. Opis postępowania

- Po zakończeniu każdego cyklu dyplomowania ocenie jakości podlega po 10% prac dyplomowych (wybieranych losowo) zrealizowanych na każdym kierunku, stopniu (studia I^o, II°) i formie studiów (studia stacjonarne i niestacjonarne). Obowiązkowo, ocenie są poddawane prace, w których oceny wystawione przez Opiekuna i Recenzenta wyraźnie się różnią (różnica 1,5 stopnia).
- Dziekan ds. studenckich przekazuje Liderowi Rady programowej kierunku zestawienie prac dyplomowych zrealizowanych w danym okresie wraz z informacją o ocenach wystawionych przez Opiekunów i Recenzentów – Zał. 1.
- Weryfikacja jakości prac dyplomowych powinna być przeprowadzona do końca kwietnia w przypadku studiów kończących się po semestrze zimowym oraz do końca października w przypadku studiów kończących się po semestrze letnim. Prace dyplomowe studentów, którzy uzyskali regulaminowe przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej będą zakwalifikowane do puli prac ocenianych w następnym cyklu.

- Rada programowa kierunku zobowiązana jest do wyboru prac dyplomowych podlegających ocenie.
- Rada programowa po konsultacji z dziekanem sporządza listę prac dyplomowych objętych oceną i prowadzi ocenę zgodnie z przyjętymi na Wydziale kryteriami – Zał. 2. i Zał. 3.

Kryteria oceny jakości pracy dyplomowej i recenzji:

- Zgodność tematu pracy z realizowanym kierunkiem i specjalnością studiów,
- Zgodność treści pracy z jej tytułem,
- Ocena struktury i proporcji pracy dyplomowej, w tym część opisowa i część o charakterze eksperymentalnym, wyniki i ich omówienie/dyskusja, wnioski,
- Poprawność wnioskowania (czy wnioski wynikają z przeprowadzonych badań i odpowiadają postawionemu celowi),
- Poprawność doboru źródeł literaturowych i poszanowanie praw autorskich.
- Analiza i weryfikacja recenzji oraz oceny prac dyplomowych sporządzonych przez Opiekuna i Recenzenta.
- Rada programowa dokonuje oceny jakości pracy dyplomowej wypełniając Zał.3. a następnie opracowuje raport /sprawozdanie z oceny prac dyplomowych i ich recenzji (Zał.4) oraz przedstawia Wydziałowej komisji ds. Jakości Kształcenia, a w przypadku nieprawidłowości w wywiązywaniu się z zadań Opiekuna lub Recenzenta „Arkusze oceny pracy dyplomowej” (zał.3) kierowany jest do Dziekana, który po analizie podejmuje decyzję o skierowaniu do weryfikacji w następnym cyklu wszystkich prac dyplomowych wykonywanych pod kierunkiem danego Opiekuna lub recenzowanych przez daną osobę.

Raport – sprawozdanie są prezentowane na posiedzeniu Kolegium Wydziału.

Lublin, dnia

.....
Pieczęć jednostki

Wykaz prac dyplomowych kierunkustudia I / II° stopnia stacjonarne/niestacjonarne przeznaczonych do oceny jakości (weryfikacji)

L.p.	Nazwisko i imię dyplomanta / nr albumu	tytuł pracy dyplomowej	Promotor		Recenzent	
			imię i nazwisko	ocena	imię i nazwisko	ocena
1						
2						
3						
4						
n						

.....
Pieczęć i podpis prodziekana

Lublin, dnia

Pieczęć jednostki

Lista prac dyplomowych poddanych ocenie jakości (weryfikacji) w okresie

Liczba prac dyplomowych ogółem..... minimalna liczba prac podlegających ocenie jakości (10%).....

[illegible]

.....
Pieczęć jednostki

Lublin, dnia

Arkusz oceny pracy dyplomowej
(w oparciu kryteria zatwierdzone przez Kolegium Wydziału Nauk o Zwierzętach i
Biogospodarki)

Ocena jakości pracy dyplomowej

Imię i nazwisko dyplomanta (nr albumu)

.....
Kierunek studiów (poziom i forma studiów)

.....
Promotor pracy (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)

.....
Recenzent pracy (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)

Kryteria oceny jakości pracy dyplomowej i recenzji	Ocena*	Uwagi
Zgodności tematu pracy z kierunkiem i specjalnością studiów		
Zgodność treści pracy z jej tytułem		
Powiązanie treści pracy z efektami uczenia się na kierunku i programem studiów		
Struktura pracy dyplomowej (ocena struktury i proporcji pracy, w tym część opisowa i część o charakterze eksperymentalnym, wyniki i ich omówienie/dyskusja, wnioski)		
Dobór piśmiennictwa (poprawność doboru źródeł i poszanowanie praw autorskich)		
Liczba pozycji piśmiennictwa (min. 30 dla prac inżynierskich i licencjackiej, min. 40 dla pracy magisterskiej, w tym udział źródeł obcojęzycznych dla wszystkich typów prac min. 20%)		
Zastosowana metodyka badań		
Prawidłowość wnioskowania (czy wnioski wynikają z przeprowadzonych badań oraz czy odpowiadają postawionemu celowi)		
Objętość pracy dyplomowej (ok. 30 stron dla prac inżynierskich i licencjackich oraz ok. 40 – dla magisterskich)		
Ocena recenzji pracy dyplomowej		
Ocena - oceny promotora pracy dyplomowej		
Ocena jakości innych elementów pracy		

*Skala ocen:

2 – nie spełnia wymagań

3 – spełnia wymagania w stopniu minimalnym (dostatecznym)

4 – spełnia wymagania w stopniu dobrym

5 – spełnia wszystkie wymagania

Wnioski dotyczące oceny pracy dyplomowej oraz recenzji i oceny promotora

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Rada programowa kierunku
Wydział Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Podpisy członków rady kierunku

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Załącznik nr 4

.....

Lublin, dnia

Pieczęć jednostki

Raport z oceny (weryfikacji) prac dyplomowych
na kierunku..... stopnień/forma

Na podstawie oceny prac licencjackich/inżynierskich/ magisterskich* na studiach ... stopnia o kierunku realizowanych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dokonanej przez Radę programową w składzie:

1.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
2.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
3.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
4.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
5.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
6.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
7.	(tytuł i stopień naukowy, imię i nazwisko)
- stwierdzono, że (opisać wyniki oceny prac dyplomowych)

.....
.....
.....

.....
Zalecenia dla władz dziekańskich:

Zalecenia dla promotorów i recenzentów:.....

Zalecenia dla studentów:.....

Inne uwagi

.....

.....
Podpis Przewodniczącego Rady Programowej

Raport przedstawiono na posiedzeniu Kolegium Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki w dniur.

.....

Pieczęć i podpis dziekana

* - właściwe wpisać

12. Instrukcja przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki

Studenci Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki zgodnie z Zarządzeniem nr 52 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 25 maja 2021 r mają prawo do wniesienia skargi lub wniosku.

1. Przedmiotem skargi lub wniosku studenta mogą być sprawy związane z organizacją, przebiegiem procesu kształcenia, obsługą administracyjną oraz innych kwestiach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących studentów.

2. Studenci składają skargi i wnioski, zachowując sekwencje postępowania zgodnie z §1 ust.3.

Skargi i wnioski wnoszone są w formie pisemnej w Dziekanacie Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki lub drogą elektroniczną w formie wiadomości e-mail przesłanej na adres dziekanat.bhz@up.lublin.pl

Skargi i wnioski mogą być wnoszone ustnie do protokołu (§3 ust. 3 zarządzenia) - osoba przyjmująca zgłoszenie obowiązana jest do sporządzenia protokołu, który podpisuje student wnoszący skargę lub wniosek oraz pracownik przyjmujący zgłoszenie (zał.1). Terminy przyjęć studentów w sprawie składania skarg/wniosków zamieszczone są na stronie internetowej Wydziału – zakładka Kształcenie oraz na tablicach informacyjnych przed dziekanatem Wydziału i są aktualizowane na początku roku akademickiego.

3.W Dziekanacie prowadzony jest Rejestr skarg/wniosków. Pracownik przyjmujący zgłoszenie wprowadza zgłoszenie do ewidencji i przestrzega terminów rozpatrzenia sprawy.

Rejestr obejmuje numer sprawy, istotę sprawy, podjęte działania (zał. 2).

4. Student jest informowany w ciągu miesiąca od momentu złożenia skargi lub wniosku o sposobie rozpatrzenia skargi lub wniosku w formie pisemnej. Skargi, wnioski i zgłoszenia sytuacji konfliktowych powinny być szczegółowo uzasadnione. W przypadku wątpliwości co do ich treści lub konieczności złożenia dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień wzywa się studenta w terminie 7 dni od dnia otrzymania skargi lub wniosku. Nieusunięcie braków spowoduje pozostawienie skargi lub wniosku bez rozpoznania. Finalnie działania są przekazywane wszystkim stronom w sprawie.

5. Warunkiem przyjęcia wniosku lub skargi jest złożony podpis: w przypadku spraw indywidualnych wnoszącego skargę/wniosek, natomiast w przypadku spraw grupowych przedstawiciela grupy z podaniem informacji o charakterze grupy skarżącej/wnioskującej. Skargi i wnioski o charakterze anonimowym pozostają bez rozpatrzenia.

6. W przypadku, gdy przedmiot skargi lub wniosku wykracza poza kategorie spraw będących w kompetencjach Prodziekana/Dziekana Wydziału, skarga/wniosek przekazywana jest do rozstrzygnięcia właściwemu organowi lub jednostce, nie później niż w terminie 7 dni od jej otrzymania. Informacja ta przekazywana jest osobie wnoszącej skargę lub wniosek.

7. Informacje publiczne, zawarte w protokołach/rejestrze udostępniane są na wniosek, z zachowaniem klauzuli ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Załącznik nr 1

PROTOKÓŁ PRZYJĘCIA SKARGI USTNEJ / WNIOSKU USTNEGO WYDZIAŁ NAUK O ZWIERZĘTACH I BIOGOSPODARKI

W dniu Pan/Pani
student/a (kierunek, rok, poziom i forma)
tel./mail
złożył(a) skargę/wniosek w sprawie

.....
.....
.....
.....

Do skargi/wniosku załączono następujące dokumenty:

1.
2.
3.

.....
(podpis wnoszącego skargę/wniosek)

.....
(podpis przyjmującego skargę/wniosek)

[illegible]